Adroddiad corfforaethol

awdurdod safonau proffesiynol
ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon

2025/2026

2025/26

HC 435

SG/2026/134

Yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2025/26

Cyflwynwyd i'r Senedd yn unol ag Atodlen 7, Paragraff 16 (2) y Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gosodwyd gerbron Senedd yr Alban gan weinidogion yr Alban dan y Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gosodwyd gerbron Cynulliad Gogledd Iwerddon yn unol â'r Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gosodwyd gerbron Senedd Cymru yn unol â'r Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gorchymynnwyd i'w argraffu gan Dŷ'r Cyffredin 8 Gorffennaf 2026.

HC435

SG/2026/134

OGL

© Hawlfraint Awdurdod Safonau Proffesiynol 2026

Trwyddedir y cyhoeddiad hwn o dan delerau Trwydded Llywodraeth Agored v3.0 ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i

nationalarchives.gov.uk/doc/opengovernment-licence/version/3.

Lle rydym wedi nodi unrhyw wybodaeth hawlfraint trydydd parti bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw. Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael ar www.professionalstandards.org.uk. Dylid anfon unrhyw ymholiadau am y cyhoeddiad hwn atom ni yn info@professionalstandards.org.uk

ISBN 978-1-5286-6638-1

E03632580

Wedi'i argraffu ar bapur yn cynnwys lleiafswm cynnwys ffibr wedi'i ailgylchu o 40%

Argraffwyd yn y DU gan HH Associates Ltd. ar ran Rheolwr Llyfrfa Ei Fawrhydi

Cynnwys

	Rhagair	**5**
1	**Adroddiad Perfformiad**	**7**
	Trosolwg perfformiad	**7**
	Dangosyddion perfformiad allweddol	**16**
	Gwaith Rheoleiddio ac Achredu	**19**
2	**Adroddiad atebolrwydd**	**49**
	Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol	**49**
	Adroddiad y Cyfarwyddwyr	**49**
	Datganiad o gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu	**53**
	Datganiad llywodraethu	**54**
	Adroddiad cydnabyddiaeth a staff	**65**
	Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol	**75**
3	**Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i'r Tŷ Cyffredin, Senedd yr Alban a Chynulliad Gogledd Iwerddon a Senedd Cymru**	**77**
4	**Datganiadau ariannol – datganiad o wariant net cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026**	**82**
5	**Datganiadau ariannol – datganiad o'r sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth 2026**	**83**
6	**Datganiadau ariannol – datganiad o lif arian ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026**	**85**
7	**Datganiadau ariannol – datganiad o newidiadau yn ecwiti'r trethdalwr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026**	**86**
8	**Nodiadau ar y cyfrifon**	**87**

Rhagair gan y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr

Rydym yn falch i gyflwyno'r adroddiad blynyddol hwn ar gyfer 2025/26. Eleni rydym wedi parhau ein gwaith i ddiogelu cleifion, defnyddwyr gwasanaeth a'r cyhoedd trwy wella'r broses o reoleiddio a chofrestru gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol proffesiynol. Rydym yn cefnogi safonau uchel mewn rheoleiddio a chofrestru trwy ein hadolygiadau perfformiad, asesiadau o achosion addasrwydd i ymarfer (adran 29), y rhaglen Cofrestrau Achrededig, a swyddogaethau polisi a chyfathrebu. Rydym wedi cynnal ein hymrwymiad i gefnogi diwygio rheoleiddio proffesiynol ac i hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant (EDI).

Rydym yn goruchwylio gwaith 10 corff statudol sy'n rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol. Wrth gyflawni ein rôl drosolwg, rydym yn ymdrechu i sicrhau cydbwysedd rhwng craffu ar un llaw, a chyngor a chanllaw ar y llaw arall. Yn ystod 2025/26 fe ddatblygom set newydd o safonau unedig ar gyfer rheolyddion a Chofrestrau Achrededig. Roedd hyn yn cynnwys adolygiad o'n safonau presennol, galwad am dystiolaeth, ymgynghoriad ar y safonau newydd drafft, a digwyddiadau ymgysylltu â rhanddeiliaid. Mae'r safonau newydd yn rhoi mwy o bwyslais ar lywodraethu, addasrwydd proffesiynol a chydweithio. Cyhoeddwyd y safonau, ynghyd â fframwaith tystiolaeth diwygiedig, ym mis Mawrth 2026 a byddant yn cael eu rhoi ar waith o fis Gorffennaf 2026.

Yn ystod 2025/26 fe ddatblygom ein cynllun strategol newydd ar gyfer y cyfnod 2026-2029, a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2026. Mae'r cynllun yn nodi sut y byddwn yn annog dull mwy ataliol o reoleiddio drwy gyflawni ein dyletswyddau statudol i helpu ymdopi â heriau tirwedd iechyd a gofal cymdeithasol hynod newidiol heddiw. Mae hyn yn cadarnhau ymrwymiad diysgog yr Awdurdod i amddiffyn y cyhoedd. Mae'r cynllun strategol yn cydnabod y gall rheoleiddio gefnogi gofal diogel ac effeithiol orau pan fydd wedi'i dargedu, yn gymesur ac yn ataliol, a phan fydd yn gweithio fel rhan o system ddiogelwch ac ansawdd ehangach.

Yn ein hadolygiadau o berfformiad rheolyddion yn ystod y flwyddyn, rydym wedi canfod eu bod wedi perfformio'n dda yn gyffredinol yn erbyn y Safonau Rheoleiddio Da. Ar draws y rheolyddion, bodlonwyd cyfartaledd o 89% o'r safonau a bodlonodd tri o'r rheolyddion yr holl safonau. Roedd saith o'r rheolyddion heb fodloni Safon 15. Mae hon yn safon addasrwydd i ymarfer a'r prif reswm dros beidio â'i chyrraedd yw ei bod yn cymryd gormod o amser i gau achosion. Nid yw hyn yn dda i reolyddion, unigolion cofrestredig a chleifion a defnyddwyr gwasanaeth. Roedd pob rheoleiddiwr ond dau yn bodloni o leiaf 16 o'r 18 safon. Gwnaeth Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon (PSNI) rai gwelliannau yn 2025/26, gan fodloni 14 safon, o'i gymharu ag 11 yn 2024/25. Dim ond 11 safon a gyflawnodd y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC) yn ei adolygiad perfformiad a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2025. Mae'r Awdurdod yn cydnabod bod camau sylweddol wedi'u cymryd gan y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth yn ystod 2025/26 i ddeall y problemau o fewn y sefydliad a gwella ei berfformiad. Fodd bynnag, mae'r cynnydd wedi bod yn gymysg, ac

mae rhai meysydd lle mae'r NMC wedi cymryd camau cyfyngedig iawn i fynd i'r afael â materion a nodwyd yn yr adolygiad blaenorol. Yn yr adolygiad perfformiad a gyhoeddwyd ym mis Mai 2026, roedd yr NMC wedi bodloni naw o'r 18 safon. Byddwn yn parhau i fonitro perfformiad y PSNI a'r NMC yn agos.

Wrth adolygu penderfyniadau'r rheolyddion ynghylch a yw unigolion ar eu cofrestrau yn addas i ymarfer, rydym yn canfod bod y mwyafrif o achosion wedi eu rheoli i safon uchel, gyda chasgliadau a chosbau sy'n diogelu'r cyhoedd yn briodol. Fodd bynnag, mae pob penderfyniad yn bwysig ac mae lle i wella ymhellach. Yn ystod 2025/26, cwblhawyd 24 apêl dan ein grymoedd adran 29. Cafodd un ar hugain o'r apeliadau hyn (88%) eu cadarnhau neu eu setlo. Roedd un apêl yn aflwyddiannus a thynnwyd dau yn ôl. Yn ystod 2025/26 fe wnaethom hefyd rannu pwyntiau dysgu gyda'r rheolyddion o'n hadolygiadau i gefnogi gwelliannau i'w prosesau.

Mae gan y rhaglen Cofrestrau Achrededig ran bwysig i chwarae nawr ac yn y dyfodol, yn darparu sicrwydd i'r cyhoedd parthed rolau iechyd a gofal cymdeithasol nad ydynt wedi eu rheoleiddio. Mae'r rhaglen nawr yn cwmpasu oddeutu 135,000 o ymarferwyr ar draws 28 o gofrestrau. Yn 2026/27 byddwn yn cyflwyno safonau newydd ar gyfer Cofrestrau Achrededig a byddwn yn parhau i chwilio am ffyrdd o gynyddu ymwybyddiaeth a defnydd o'r cofrestrau gan gyflogwyr, cleifion a defnyddwyr gwasanaethau.

Ym mis Hydref 2025, cyhoeddwyd fersiwn ddiwygiedig o'n fframwaith sy'n seiliedig ar egwyddorion, sef *Rheoleiddio cyffyrddiad cywir*, a hyrwyddwyd y dull hyblyg a chymesur hwn mewn cyfarfodydd a chynadleddau yn ystod ail hanner 2025/26. Ym mis Hydref 2025 fe wnaethom hefyd gynnal symposiwm llwyddiannus ar 'Troi mewnwelediadau o gwynion yn weithredu: atal niwed mewn gofal'. Dilynwyd hyn ym mis Tachwedd 2025 gan ein cynhadledd ymchwil flynyddol boblogaidd, gyda thema 'Atal niwed: troi mewnwelediad yn effaith'. Mae'r ddau ddigwyddiad hyn yn cefnogi ein ffocws ar reoleiddio ataliol, y byddwn yn adeiladu arno drwy gyflawni ein Cynllun Strategol ar gyfer 2026 i 2029.

Ym mis Ebrill 2025, croesawon ni Eleanor Marks fel aelod newydd o'n Bwrdd dros Gymru. Mae ein cylch gwaith yn cwmpasu pedair gwlad y DU. Fel rhan o'n hymrwymiad i weithio'n effeithiol gyda'r llywodraethau priodol, ac i ddarparu cyfleoedd ar gyfer ymgysylltu â rhanddeiliaid, rydym yn cynnal cyfarfodydd Bwrdd a seminarau ar draws pedair gwlad y DU ar sail cylchdro. Cynhaliom gyfarfod ein Bwrdd ym mis Mai 2025 yng Ngogledd Iwerddon a'r cyfarfod ym mis Medi 2025 yn yr Alban. Yn y ddau ddigwyddiad hyn, fe wnaethon ni fanteisio ar gyfleoedd i ymgysylltu â rhanddeiliaid yn y ddwy wlad. Fe wnaethon ni hefyd gynnal seminar ar y cyd â Llywodraeth Cymru ym mis Mawrth 2026.

I gloi, mae wedi bod yn flwyddyn lwyddiannus a chynhyrchiol i'r Awdurdod Safonau Proffesiynol. Wrth i ni edrych ymlaen tuag at 2026/27 a thu hwnt, rydym yn parhau i fod mor ymroddedig ag erioed i wella rheoleiddio a chofrestru er mwyn diogelu'r cyhoedd.

Caroline Corby (Cadeirydd)
Alan Clamp (Prif Weithredwr)

1. Adroddiad Perfformiad

Trosolwg perfformiad

1.1 Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno gwaith yr Awdurdod Safonau Proffesiynol dros y flwyddyn ddiwethaf.

Ynglŷn â'r Awdurdod Safonau Proffesiynol

1.2 Sefydlwyd yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol (yr Awdurdod) ar 1 Rhagfyr 2012. Cyflwynir ei rôl a dyletswyddau yn y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012[1]. Yn gryno, mae'r Awdurdod yn diogelu'r cyhoedd trwy godi safonau rheoleiddio a chofrestru pobl yn gweithio mewn iechyd a gofal.

1.3 Mae gan yr Awdurdod fwrdd sy'n cynnwys saith aelod anweithredol ac un aelod gweithredol a benodir gan y Bwrdd.

1.4 Penodir yr aelodau anweithredol gan y Cyfrin Gyngor, gweinidogion Cymru a'r Alban, a'r Adran Iechyd yng Ngogledd Iwerddon.

1.5 Mae'r Awdurdod wedi ei ariannu'n bennaf gan ffioedd a delir gan y rheolyddion a oruchwylir gennym. Mae'r rhaglen Cofrestrau Achrededig yn cael ei hariannu ar wahân gan incwm ffioedd gan ddarpar ymgeiswyr a Chofrestrau Achrededig cyfredol. Dan y Deddfau Seneddol sy'n llywodraethu'r hyn a wnawn, mae gennym rymoedd i gyflawni detholiad o weithgareddau i hyrwyddo iechyd a lles cleifion, a'r cyhoedd yn gyffredinol parthed rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol.

1.6 Mae gennym ddyletswyddau a grymoedd parthed:

- Trosolwg o'r 10 corff statudol sy'n rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol yn y Deyrnas Unedig
- Achredu'r cofrestrau a gedwir gan gyrff cofrestru anstatudol gweithwyr iechyd a gofal
- Darparu comisiynau i, a chyflawni ymchwiliadau ar gyfer, llywodraeth.

1.7 Rydym yn adrodd i Senedd y Deyrnas Unedig ac yn cydweithio'n agos â'r gweinyddiaethau datganoledig yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon a gyda'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol (DHSC) a'r Adran Addysg (DfE) yn Lloegr, i gyflenwi'n hoblygiadau statudol ac amcanion allweddol ein cynllun busnes. Mae hyn yn cynnwys nodi ac ymateb yn briodol i risgiau mewnol ac allanol.

1.8 Mae'r Awdurdod yn endid a ddosberthir i lywodraeth ganolog ac yn rhan o ffin gyfrifo'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Felly, mae ein cyfrifon yn cael eu cyfuno i gyfrifon DHSC.

---

[1] Ar gael ar www.legislation.gov.uk/ukpga/2012/7/contents/enacted

Beth rydyn ni'n ei wneud

Gwaith rheoleiddio a gosod safonau

1.9 Mae gennym rymoedd i:

- Ymchwilio, cymharu ac adrodd ar berfformiad pob rheoleiddiwr. Gofynnir yn benodol i ni adrodd i'r Senedd ar i ba raddau mae pob rheoleiddiwr wedi cydymffurfio ag unrhyw ddyletswydd a osodwyd arno i hyrwyddo iechyd, diogelwch a lles cleifion a'r cyhoedd yn gyffredinol
- Archwilio camau cyntaf achosion addasrwydd i ymarfer ac adrodd ar ein casgliadau parthed pob rheoleiddiwr
- Adolygu canlyniadau achosion addasrwydd i ymarfer terfynol a'u cyfeirio at lys os ystyriwn fod y canlyniad yn annigonol ac nad yw'n diogelu'r cyhoedd
- Rhoi cyfarwyddiadau yn gofyn i reoleiddiwr sefydlu rheolau dan unrhyw rymoedd sydd gan y corff i wneud hynny
- Hyrwyddo iechyd a lles cleifion a'r cyhoedd yn gyffredinol wrth reoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol. I gyflawni hyn, rydym yn gwrando ar farn a phryderon pobl a'u hystyried wrth ddatblygu'n gwaith
- Cynorthwyo'r Cyfrin Gyngor i arfer ei bwerau penodi mewn perthynas â'r rheolyddion a chefnogi ansawdd prosesau penodi i gynghorau rheolyddion.[2] Mewn ymgynghoriad â'r rheolyddion, rydym wedi cynhyrchu safonau ar gyfer y Cyfrin Gyngor yn ymwneud â recriwtio a phenodiadau i gynghorau'r rheolyddion
- Craffu a goruchwylio gwaith y 10 rheoleiddiwr rheoleiddio sy'n gosod safonau ar gyfer hyfforddiant ac ymddygiad gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol
- Hyrwyddo arfer da a rheoleiddio cyffyrddiad cywir. Rydym yn gweithio gyda'r rheolyddion i wella ansawdd a rhannu arfer da. Er enghraifft, rydym yn rhannu pwyntiau dysgu sy'n codi o archwilio achosion addasrwydd i ymarfer ac yn trefnu seminarau i archwilio materion rheoleiddio
- Rhannu arfer da a gwybodaeth gyda'r rheolyddion, yn cyflawni ymchwil a chyflwyno syniadau newydd am reoleiddio i'r sector. Rydym yn gweithio'n agos gydag, ac yn cynghori, pedair adran iechyd llywodraethau'r Deyrnas Unedig a'r Adran Addysg yn Lloegr (o ran Social Work England) ar faterion yn ymwneud â rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal.

1.10 Y rheolyddion yw:

- Y Cyngor Ceiropractig Cyffredinol (GCC) sy'n rheoleiddio ceiropractyddion yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Deintyddol Cyffredinol (GDC) sy'n rheoleiddio deintyddion, nyrsys deintyddol, technegwyr deintyddol, hylenyddion deintyddol, therapyddion

2 Nid yw hyn yn berthnasol i SWE neu PSNI

deintyddol, technegwyr deintyddol clinigol a therapyddion orthodonteg yn y Deyrnas Unedig

- Y Cyngor Meddygol Cyffredinol (GMC) sy'n rheoleiddio meddygon, cymdeithion meddygol a chymdeithion anaesthesia yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Optegol Cyffredinol (GOC) sy'n rheoleiddio optometryddion, optegwyr cymwysedig, optegwyr sy'n fyfyrwyr a busnesau optegol yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Osteopathig Cyffredinol (GOsC) sy'n rheoleiddio meddygon esgyrn yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol (GPhC) sy'n rheoleiddio fferyllwyr, technegwyr fferyllol ac eiddo fferyllol yng Nghymru, Lloegr a'r Alban
- Y Cyngor Proffesiynau Iechyd a gofal (HCPC) sy'n rheoleiddio therapyddion celf, gwyddonwyr biofeddygol, ciropodyddion/podiatryddion, gwyddonwyr clinigol, dietegwyr, cyflenwyr teclynnau clyw, therapyddion galwedigaethol, ymarferwyr adrannau llawdriniaeth, orthoptwyr, parafeddygon, ffisiotherapyddion, ymarferwyr seicolegol, prosthetyddion ac orthotyddion, radiograffwyr, a therapyddion lleferydd a llais yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC) sy'n rheoleiddio nyrsys a bydwragedd yn y Deyrnas Unedig a chymdeithion nyrsio yn Lloegr
- Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon (PSNI) sy'n rheiddio fferyllwyr ac eiddo fferyllol yng Ngogledd Iwerddon
- Social Work England (SWE) sy'n rheoleiddio gweithwyr cymdeithasol yn Lloegr.

1.11 Ceir manylion y nifer sydd wedi cofrestru ym mhob rheoleiddiwr gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol a oruchwylir gennym (fel yr oedd ar 31 Mawrth 2026) isod.

Tabl 1 Nifer o bersonau cofrestredig fesul rheoleiddiwr gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol

Nid yw'n cynnwys safleoedd (GPhC a PSNI) a chyrff corfforaethol (GOC)

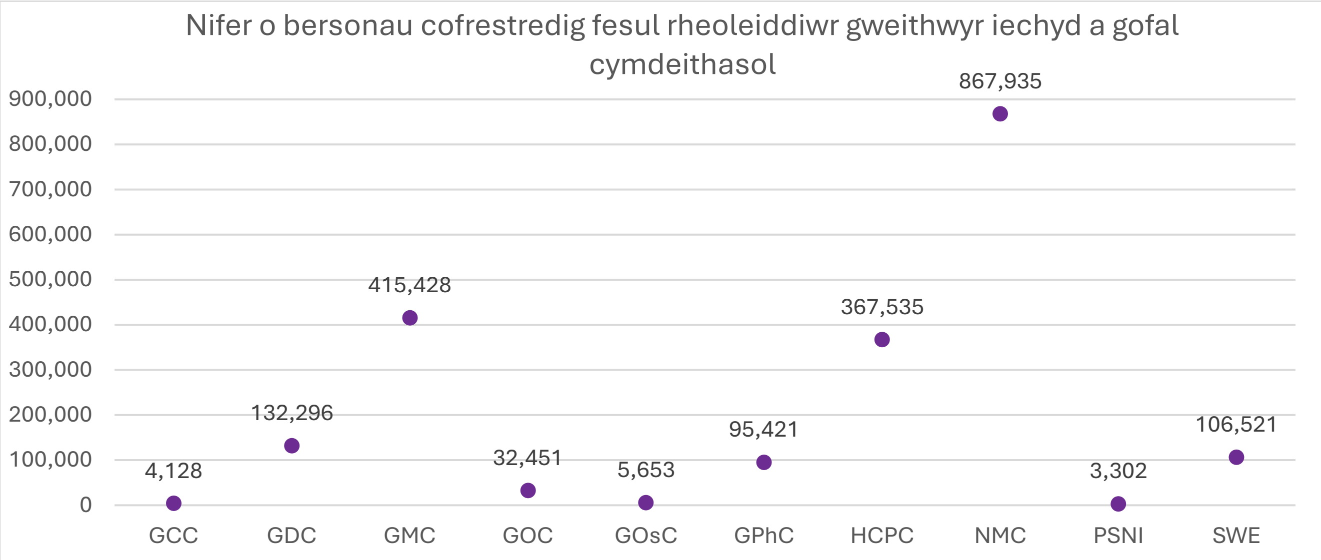

Cofrestrau Achrededig

1.12 Mae gennym rôl statudol o ran atgyfnerthu ansawdd a diogelwch cleifion trwy osod safonau ac achredu cofrestrau pobl sy'n gweithio mewn galwedigaethau nad ydynt wedi eu rheoleiddio gan gyfraith. O 31 Mawrth 2026, roedd yna 28 o Gofrestrau Achrededig.

1.13 Diben yr achrediad yw gwella ansawdd cofrestriad a gyflawnir gan y sefydliadau sy'n meddu ar y cofrestrau hyn ac i hyrwyddo safonau ymddygiad da, cymhwyster technegol a, ble fo'n berthnasol, ymarfer busnes gan eu personau cofrestredig. Ei fwriad yw hybu amddiffyn y cyhoedd ac i gefnogi dewis gan y cyhoedd wrth geisio gwasanaethau gan ymarferwyr mewn galwedigaethau nad ydynt wedi eu rheoleiddio gan gyfraith. Mae'n fodd cymesur o reoli risgiau.

Comisiynau gan Lywodraeth(au)

1.14 Rydym yn cefnogi gwaith yr Ysgrifennydd Gwladol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol, yr Ysgrifennydd Gwladol dros Addysg, Senedd Cymru, gweinidogion yr Alban a'r Adran Iechyd yng Ngogledd Iwerddon trwy ddarparu cyngor ynghylch rheoleiddio a safonau gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol. Rydym hefyd yn darparu cyngor ar faterion eraill pan ofynnir i ni wneud hynny.

1.15 Gall yr Ysgrifenyddion Gwladol a Gweinidogion Iechyd yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon ofyn i ni ymchwilio materion sy'n achosi pryder hefyd. Fel y sefydlwyd yn y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012, mae'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'r gweinyddiaethau datganoledig yn talu ffi, i'w bennu gan yr Awdurdod, ar gyfer y gwaith hwn.

1.16 Rydym yn ymgynghori â llywodraeth y Deyrnas Unedig a'r llywodraethau yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon ar ddatblygu canllawiau ar gyfer y sector, ac yn ymateb i'w hymgynghoriadau. Yn ogystal, byddwn yn cadw golwg ar ddatblygiadau rhyngwladol a allai effeithio ar reoleiddio iechyd a gofal cymdeithasol yn y Deyrnas Unedig. Rydym yn gweithio gyda chydweithwyr yn y Deyrnas Unedig a rhyngwladol, gan sicrhau ein bod yn ymwybodol o'r datblygiadau hyn a'n bod yn cryfhau ein cysylltiadau â'r partneriaid hyn.

Cyngor i sefydliadau eraill

1.17 Mae ein deddfwriaeth yn ein caniatáu i ddarparu cyngor neu wasanaethau archwilio i reolyddion ac i eraill sydd â swyddogaethau tebyg i rai rheoleiddiwr, p'un a fydd y swyddogaethau hyn yn berthnasol i iechyd neu ofal cymdeithasol. Telir am y gwaith hwn gan y sefydliad sy'n gofyn am y cyngor.

Ein gwerthoedd

1.18 Mae ein gwerthoedd yn disgrifio sut fyddwn ni'n gweithio gyda chydweithwyr a rhanddeiliaid allanol. Rydym yn ymgeisio i hyrwyddo, datblygu ac arddangos y gwerthoedd hyn ym mhopeth a wnawn. Mae diwylliant positif yn arwain at well perfformiad a gwell deilliannau i gleifion a'r cyhoedd.

1.19 Ein gwerthoedd yw:

- Cywirdeb – byddwn yn agored, onest ac yn ymddiried yn ein gilydd

- Tryloywder – byddwn yn glir ynghylch ein perfformiad a’r rhesymau dros ein penderfyniadau gyda phob rhanddeiliad
- Parch – byddwn yn trin ein gilydd, a’r rhai rydym yn gweithio gyda nhw tu allan i'r sefydliad, gyda pharch ar bob adeg
- Tegwch – byddwn yn ymdrechu i fod yn deg ym mhob agwedd o wneud penderfyniadau
- Gwaith tîm – byddwn yn gweithio mewn partneriaeth i ddarparu gwell deilliannau i gleifion a’r cyhoedd.

1.20 Mae ein gwerthoedd yn eglur yn sut ydym yn gweithio, ein hymagwedd tuag at ein goruchwyliaeth o gofrestru a rheoleiddio'r sawl sy’n gweithio mewn iechyd a gofal cymdeithasol, sut ydym yn datblygu cyngor polisi a sut ydym yn ymgysylltu â’n partneriaid i gyd. Rydym yn ceisio bod yn gyson o ran sut ydym yn gweithredu ein gwerthoedd.

1.21 Rydym yn annibynnol ond yn dal ein hunain yn atebol i’r cyhoedd ac i seneddau a chynulliad y Deyrnas Unedig ar gyfer yr hyn a wnawn a sut ydym yn ei wneud.

1.22 Rydym yn gwrando ar farn y bobl sy’n derbyn gofal. Rydym yn ceisio sicrhau yr ystyrir eu barn yng nghofrestriad a rheoleiddiad pobl sy’n gweithio yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol.

1.23 Rydym yn datblygu a hyrwyddo rheoleiddiad cyffyrddiad cywir. Mae hyn yn rheoleiddio sy'n gymesur i'r risg o niwed i'r cyhoedd ac sy'n darparu fframwaith fydd yn caniatáu i broffesiynoldeb ffynnu a ble gellir cyflawni rhagoriaeth sefydliadol. Rydym yn gweithredu egwyddorion rheoleiddio cyffyrddiad cywir yn ein gwaith ein hunain.

Ein diben

1.24 Rydym yn gweithio i amddiffyn y cyhoedd, gosod safonau ac annog gwelliant yng nghofrestriad a rheoleiddiad pobl sy’n gweithio mewn iechyd a gofal cymdeithasol. Mae diogelwch y cyhoedd yn ganolog i bopeth a wnawn.

Nodau strategol ar gyfer 2023-26

1.25 Cyhoeddwyd ein Cynllun Strategol 2023-26 ym mis Mai 2023. Mae ein nodau strategol wedi'u cyflwyno isod.

Nod strategol 1

1.26 Diogelu’r cyhoedd trwy ddarparu trosolwg effeithiol iawn o reoleiddio a chofrestru.

- Cyflawni ein dyletswyddau statudol, targedu ein hadnoddau ble mae'r risg mwyaf i'r cyhoedd
- Cefnogi safonau uchel mewn rheoleiddio a chofrestru iechyd a gofal cymdeithasol trwy ein hadolygiad perfformiad, adran 29, Cofrestrau Achrededig, swyddogaethau polisi a chyfathrebu
- Adolygu a gwella ein prosesau (gan gynnwys newidiadau deddfwriaethol ble fo angen) i sicrhau eu bod yn effeithiol ac yn effeithlon.

1.27 Yn ystod 2025/26 rydym wedi:

- Darparu adolygiadau perfformiad cadarn a theg o’r rheolyddion statudol; defnyddio ein pwerau adran 29 i adolygu canlyniadau paneli addasrwydd i ymarfer; rheoli'r rhaglen Cofrestrau Achrededig; ac adrodd ein casgliadau i’r Senedd
- Chwilio am ffyrdd o gynyddu ymwybyddiaeth a defnydd o Gofrestrau Achrededig gan gyflogwyr, cleifion a defnyddwyr gwasanaeth
- Parhau i arwain y Grŵp Goruchwylio Annibynnol, gan oruchwylio ymateb yr NMC i bryderon a godwyd yn ei Adolygiad Diwylliant Annibynnol ym mis Gorffennaf 2024.
- Cyhoeddi safonau newydd ar gyfer rheolyddion a Chofrestrau Achrededig ym mis Mawrth 2026 (i'w gweithredu ym mis Gorffennaf 2026).

Nod strategol 2

1.28 Gwneud rheoleiddio a chofrestru yn well ac yn decach.

- Arwain datblygiad rheoleiddio mwy effeithiol trwy adolygu ein safonau, a chyflawni gweithgareddau eraill yn cynnwys ymchwil, cyngor polisi a mentrau gwella ansawdd, megis rhannu arfer da
- Hyrwyddo, dylanwadu a chefnogi diwygio rheoleiddio
- Hyrwyddo a monitro cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant yn ein gwaith ac yn y rhai rydym yn eu goruchwylio.

1.29 Yn ystod 2025/26 rydym wedi:

- Darparu adborth ar ddeddfwriaeth diwygio a chynlluniau ar gyfer gweithredu diwygiadau i sicrhau bod newidiadau yn canolbwyntio ar ddiogelu’r cyhoedd
- Cyhoeddi fersiwn ddiwygiedig ac wedi diweddaru o *reoleiddio cyffyrddiad cywir* ym mis Hydref 2025
- Adolygu sut rydym yn adrodd ar ein canfyddiadau am berfformiad rheolyddion a Chofrestrau Achrededig fel ei bod yn glir beth sy'n cael ei wneud yn dda a hefyd yn darparu her lle mae angen gwelliannau
- Cyflawni ymchwil, cynnal cynhadledd ymchwil, darparu cyngor polisi a rhannu arfer da i wella rheoleiddio a chofrestru
- Cyhoeddi canllaw arfer da ar ‘wersi o gyrraedd ein safon EDI ar gyfer rheolyddion’

Nod strategol 3

1.30 Hyrwyddo a chefnogi gofal mwy diogel i bawb:

- Gweithio gydag eraill i sefydlu ystod lawn o swyddogaethau a argymhellir yn Gofal Mwy Diogel i Bawb ar gyfer Comisiynwyr Iechyd a Gofal Cymdeithasol ym mhob un o bedair gwlad y DU

- Gweithio gyda llywodraethau'r DU i ddatblygu strategaethau rheoleiddio i gefnogi strategaethau'r gweithlu
- Gweithio gyda rheolyddion, Cofrestrau Achrededig a rhanddeiliaid eraill i hyrwyddo diwylliannau positif yn y gweithle; datrys unrhyw wrthdaro rhwng blaenoriaethau busnes a diogelwch cleifion; a rhwng mannau diogel, atebolrwydd a'r ddyletswydd gonestrwydd.

1.31 Yn ystod 2025/26 rydym wedi:

- Cyhoeddi ein Hadroddiad Blynyddol Adran 29 a rhannwyd pwyntiau dysgu gyda rheolyddion i gefnogi gwelliannau mewn addasrwydd i ymarfer
- Ymgysylltu â llywodraethau'r DU ac NHS England i adolygu sut y gellir datblygu strategaethau rheoleiddio a fydd yn helpu cefnogi strategaethau gweithlu cenedlaethol
- Cyhoeddi ein hymchwil 'Rhwystrau i Gwynion' ym mis Medi 2025
- Cyflwyno cyfres o seminarau ar gamymddwyn rhywiol.

Nodau strategol 2026-29

1.32 Cyhoeddwyd ein Cynllun Strategol ar gyfer 2026-29 ym mis Ebrill 2026. Mae ein nodau strategol newydd wedi'u cyflwyno isod.

Nod Strategol 1

Diogelu'r cyhoedd trwy ddarparu trosolwg effeithiol iawn o reoleiddio a chofrestru.

1.33 Mae'r nod strategol hwn yn ymwneud â'n dyletswyddau statudol i adrodd ar berfformiad rheolyddion ac i achredu cofrestrau o grwpiau heb eu rheoleiddio.

- Er mwyn cyflawni ein dyletswyddau statudol, targedu ein hadnoddau lle mae'r risg fwyaf i'r cyhoedd yn unol ag egwyddorion rheoleiddio cyffyrddiad cywir.
- Cefnogi safonau uchel mewn rheoleiddio a chofrestru iechyd a gofal cymdeithasol drwy ein hadolygiadau perfformiad, adolygiadau adran 29, rhaglen Cofrestrau Achrededig, polisi a swyddogaethau cyfathrebu.
- Ceisio mwy o ymgysylltiad â rhanddeiliaid i asesu perfformiad rheolyddion a Chofrestrau Achrededig.

Adolygu a gwella ein prosesau (gan gynnwys newidiadau deddfwriaethol ble fo angen) i sicrhau eu bod yn parhau yn effeithiol ac yn effeithlon.

Nod Strategol 2

I yrru gwelliannau mewn rheoleiddio a chofrestru ym maes iechyd a gofal cymdeithasol,

1.34 Mae'r nod strategol hwn yn adeiladu ar ein dyletswyddau adrodd craidd i gwmpasu hwyluso, cynghori ac adrodd i hyrwyddo a chefnogi gwelliant parhaus yng ngwaith rheolyddion a Chofrestrau Achrededig.

- Defnyddio cyngor, canllawiau ac ymyriadau wedi'u targedu ac amserol (megis monitro gwell, cyhoeddi argymhellion a mynnu cynlluniau gwella perfformiad) i gefnogi rheolyddion a Chofrestrau Achrededig i fodloni ein Safonau.
- I gefnogi gwelliant parhaus mewn rheolyddion a Chofrestrau Achrededig gan ddefnyddio ymchwil, dadansoddi data, cyngor polisi, ymgysylltu â rhanddeiliaid, egwyddorion rheoleiddio cyffyrddiad cywir ac adborth ar berfformiad.
- Defnyddio canllawiau, data rheoleiddiol a deallusrwydd artiffisial i gefnogi dull mwy cadarnhaol, arloesol, rhagweladwy ac ataliol o reoleiddio a chofrestru.
- Hyrwyddo, dylanwadu a chefnogi diwygio rheoleiddio yn unol ag amcanion y Llywodraeth.
- Hyrwyddo a monitro cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant (EDI) yn ein gwaith ac yn y rhai rydym yn eu goruchwylio.

Nod Strategol 3

Gweithio gydag eraill i wneud y system gyffredinol o reoleiddio gofal iechyd yn fwy cydlynol, cefnogol ac ataliol.

1.35 Er mwyn i reoleiddio gweithwyr gofal iechyd a gweithwyr proffesiynol fod yn effeithiol, rhaid iddo adlewyrchu gwaith tîm amlddisgyblaethol a bod yn gydnaws â rheoleiddio'r mannau lle darperir gofal, yn ogystal â rheoleiddio meddyginiaethau a chynhyrchion eraill. Mae angen i ofynion a osodir gan reolyddion a chyflogwyr hefyd gyd-fynd mewn ffyrdd sy'n lleihau beichiau diangen ac yn cynyddu cyfleoedd i gefnogi gweithwyr proffesiynol i ddarparu gofal o ansawdd uchel. Drwy’r nod strategol hwn, byddwn yn helpu llunio system reoleiddio fwy cydgysylltiedig sy’n blaenoriaethu atal wrth geisio mynd i’r afael ag achosion arfer gwael a’r niwed canlyniadol. Dylai'r system reoleiddio hefyd feithrin cydweithio, cefnogaeth a dysgu.

- I annog llywodraethau’r DU i ddatblygu strategaethau rheoleiddio i gefnogi cyflawni cynlluniau’r gweithlu wrth gynnal diogelwch a hyder y cyhoedd.
- I annog gweithredu ar unrhyw feysydd o or-reoleiddio neu dan-reoleiddio yn y gweithlu iechyd a gofal cymdeithasol ledled y Deyrnas Unedig, gan weithio mewn cydweithrediad ag eraill.
- I gefnogi cydweithio rhwng rheolyddion a chyda rhanddeiliaid ehangach i ddatblygu amgylcheddau gwaith mwy diogel.
- Gweithio gyda rheolyddion, Cofrestrau Achrededig, a rhanddeiliaid eraill i wella diwylliannau gweithle sy'n cefnogi lles, dysgu, gwelliant parhaus ac yn atal niwed i unigolion cofrestredig.

Dangosyddion perfformiad allweddol

1.36 Mae'r adran hon yn esbonio sut ydym yn mesur perfformiad. Yn ein cynllun busnes blynyddol, fe gyflwynom amrywiol ddangosyddion perfformiad allweddol (DPA) ar gyfer ein gwaith. Rydym yn eu hadolygu yn rhan o raglen waith yr Uwch Dîm Rheoli ac yn eu hadrodd i’r Bwrdd. Rydym yn eu trafod gyda swyddogion yn yr Adran

Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'r gweinyddiaethau yn yr Alban, Cymru a Gogledd Iwerddon yn ein cyfarfodydd rhannu gwybodaeth cyfnodol.

1.37 Cyflwynir ein perfformiad yn erbyn y dangosyddion hynny sydd fwyaf tebygol o fod o ddiddordeb i'r cyhoedd yn ystod 2025/26 isod:

Maes Gwaith	Dangosyddion perfformiad allweddol	Perfformiad yn 2025/26
Penderfyniadau Adran 29 a 40B	Nifer o achosion a dderbyniwyd [o gymharu â'r un cyfnod y llynedd]	2213 [2230]
	Nifer yr Achosion a ystyriwyd mewn cyfarfod achos a29 neu gyfarfod terfyn amser statudol [o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd]	52 [43]
	Apeliadau a gyflwynwyd [o gymharu â'r un cyfnod y llynedd]	35 [21]
	Ystyried 100% o benderfyniadau perthnasol o fewn y dyddiad cau statudol	99.9%[3] [99.6%]
Adolygiadau Perfformiad	100% o adolygiadau perfformiad 2025 wedi'u cyhoeddi o fewn tri mis i ddiwedd y cyfnod adolygu	9/10[4]
Pryderon y cyhoedd am Gyrff Rheoleiddio	Cydnabod 100% o bryderon o fewn pum niwrnod gwaith ers 1 Ebrill 2025	98% (475/484)[5]
Cofrestrau Achrededig – prosesau cyfredol	90% o gofrestrau'n cael asesiad llawn o fewn tair blynedd i asesiad blaenorol.	26/28 (93%)
	• 90% o benderfyniadau ar y gwiriad blynyddol wedi eu gwneud o fewn blwyddyn i'r asesiad blaenorol.	27/28 (96%)
	• 95% o'r Amodau'n cael eu hadolygu o fewn dau fis i'r dyddiad yr oedden nhw i fod.	65/65 (100%)
		4/4 (100%)

[3] Anfonwyd 1 achos atom y tu allan i'n dyddiad cau statudol a chollwyd un hysbysiad achos oherwydd camgymeriad gweinyddol.
[4] Cyhoeddwyd adroddiad yr NMC ar 19 Mehefin 2025, y tu allan i Ddangosyddion Perfformiad Allweddol 31 Mawrth 2025, oherwydd ymestyn cyfnod adolygiad 2023/24 o 12 i 18 mis.
[5] Collwyd 9 achos oherwydd oediadau mewnol.

	• 100% o adolygiadau wedi'u targedu yn cael eu cwblhau o fewn pedwar mis i'r dyddiad cychwyn. • 90% o benderfyniadau am geisiadau Safon 1 newydd yn cael eu gwneud o fewn pedwar mis i'w derbyn. • 90% o benderfyniadau am achrediad llawn (Safonau 2-9) yn cael eu gwneud o fewn wyth mis i'w derbyn.	2/3 (66%)[6] 1/1 (100%)
Cyllid	Amrywiant incwm / gwariant wedi'i gyllidebu yn llai na 5%	5.92% [5,168/5,493][10]
TG	Datrys 85% o alwadau desg gymorth o fewn diwrnod Diffyg argaeledd y system yn is na 10 awr mewn unrhyw fis	100% (371/371) 0 awr
Diogelwch gwybodaeth	Dim achosion wedi eu hadrodd i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth	0
Ceisiadau gwybodaeth (FOI / SAR / EIR)	100% Delio â phob Cais Gwrthrych am Wybodaeth o fewn dyddiadau cau statudol 100% Delio â cheisiadau Deddf Rhyddid Gwybodaeth o fewn dyddiadau cau statudol	13/13 [100%] 35/36 [92.8%][7]
Cwynion	Cydnabod 100% o gwynion ymhen pum niwrnod Cwblhau ymateb i bob cwyn o fewn 28 niwrnod	9/9 [100%] 9/9 [100%]
Cyfryngau cymdeithasol	Cyfanswm y dilynwyr ar draws ein sianeli cyfryngau cymdeithasol (a niferoedd y dilynwyr newydd): Nifer yr ymgysylltiadau	Cyfanswm 9152 (1,317 Newydd) 3672

[6] Mae un cais cymhleth allan o dri wedi cael effaith sylweddol ar y dangosydd perfformiad allweddol hwn yn y flwyddyn ariannol hon.
[7] Collwyd un Cais Rhyddid Gwybodaeth i ddechrau oherwydd iddi fynd i bost sothach. Fe wnaethon ni ymateb cyn gynted ag y cawsom wybod am hyn. Anfonwyd yr ymateb 15 diwrnod yn hwyr.
[10] o brosiectau wedi'u gohirio i 2026/27 gan greu gwarged mwy nag a ddisgwyliwyd

Defnydd o'r wefan	Data ar ddefnydd y wefan ers y cyfnod adrodd diwethaf Cyfanswm yr ymweliadau â thudalennau ar draws y wefan • Tudalen lanio Gwirio Ymarferwr a thudalennau ymarferwyr penodol • Tudalen hafan Cofrestrau Achrededig a thudalennau Cofrestrau Achrededig cysylltiedig	516043 151420 73419

Gwaith Rheoleiddio ac Achredu

Adran 29

1.38 Dan Adran 29 Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, gallwn gyfeirio penderfyniadau terfynol addasrwydd i ymarfer (FTP) a wneir gan baneli y 10 rheoleiddiwr at y Llys (gan fod atgyfeiriad gennym yn cael ei ystyried fel apêl gan y Llys) os byddwn yn ystyried nad yw'r penderfyniad yn ddigonol i ddiogelu'r cyhoedd.

Tabl 2 – Data sy'n cymharu ein gwaith yn 2025/26 â 2024/25

	1 Ebrill 2025 – 31 Mawrth 2026	1 Ebrill 2024 – 31 Mawrth 2025
Penderfyniadau a dderbyniwyd gan yr Awdurdod	2213	2230
Adolygiadau cychwynnol wedi'u cwblhau	1404	1216
Adolygiadau Achos Manwl (DCRs) wedi'u cwblhau	93	70
Cyfarfodydd penderfynu ar derfynau amser statudol	7	22
Cyfarfodydd achos a gynhaliwyd (gan gynnwys cyfarfodydd achos adran 40b)	46[8]	22[9]
Apeliadau a gyflwynwyd	35	21
Pwyntiau dysgu a anfonwyd	253 ar 183 o achosion	155 ar 142 o achosion

[8] Gan gynnwys un cyfarfod i gadarnhau apêl dyddiad cau statudol
[9] Gan gynnwys un cyfarfod i gadarnhau atgyfeiriad dyddiad cau statudol

Tabl 3 - Nifer o achosion addasrwydd i ymarfer a dderbyniwyd yn flynyddol

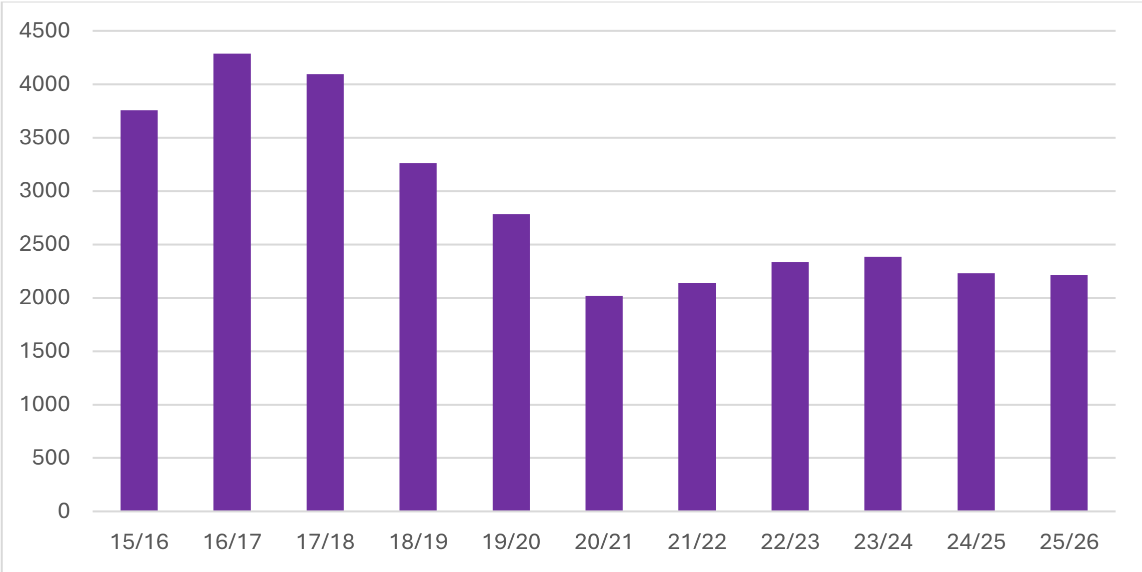

Tabl 4 - Nifer yr adolygiadau cychwynnol a gynhaliwyd o achosion addasrwydd i ymarfer yn flynyddol

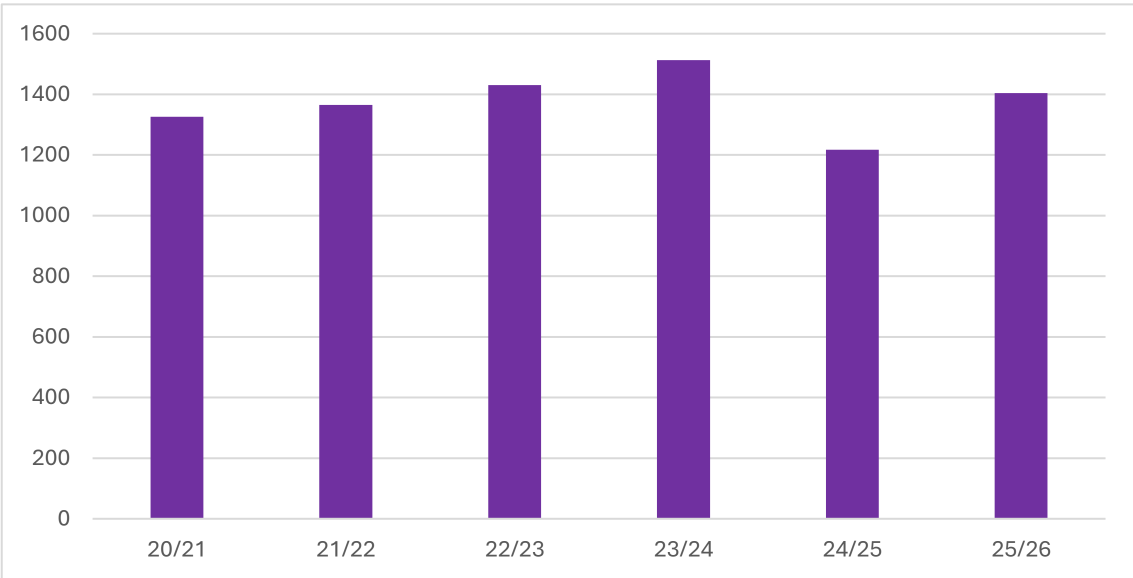

Tabl 5 - Nifer o achosion a gyfeiriwyd at y Llys yn flynyddol

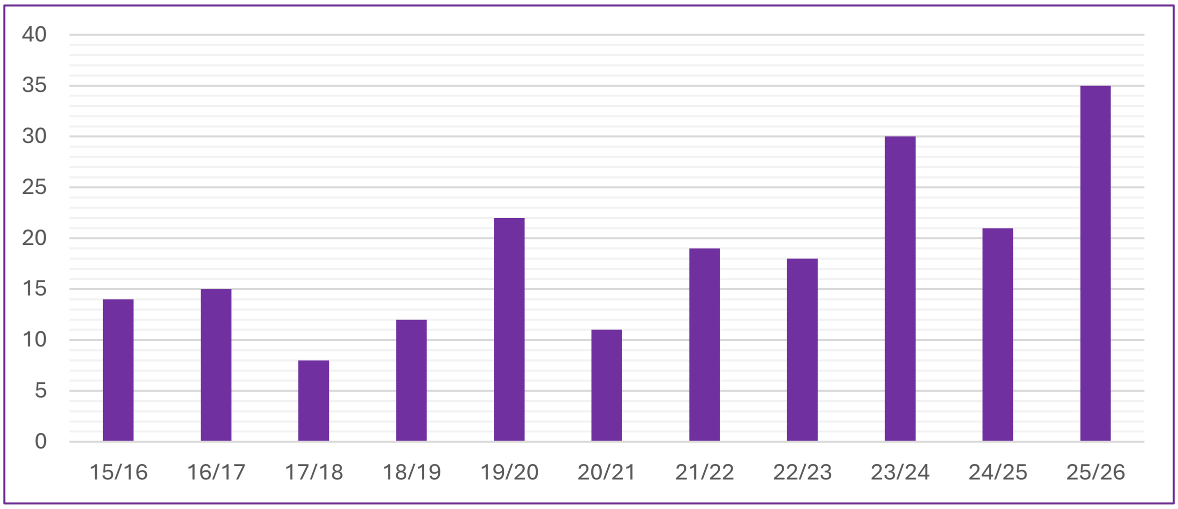

Tabl 6 - Nifer yr apeliadau yn 2025/26 mewn perthynas â rheolyddion unigol

	Nifer yr achosion a dderbyniwyd	Nifer yr apeliadau	%
GCC	12	0	0
GDC	163	2	1.23
GMC	287	4	1.39
GOC	56	0	0
GOsC	23	0	0
GPhC	119	0	0
HCPC	324	6	1.85
NMC	1052	21	2
PSNI	16	2	12.5
SWE	161	0	0
Cyfansymiau	**2213**	**35**	**1.58**

1.39 Eleni rydym wedi gweld lleihad ymylol yn y nifer o benderfyniadau addasrwydd i ymarfer a wnaed gan y rheolyddion, o 2,230 yn 2024/25 i 2,213 yn 2025/26 (gweler Tabl 3).

1.40 Fodd bynnag, rydym yn cwblhau nifer uwch o adolygiadau cychwynnol o'i gymharu â'r llynedd, gyda chynnydd o 188 o achosion, sy'n cynrychioli cynnydd o tua 16% (gweler Tabl 4). Mae hyn oherwydd bod llai o benderfyniadau wedi bodloni ein meini prawf i gael eu cau heb adolygiad.

1.41 Fe wnaethon ni gau 846 o achosion yn 2025/26 heb adolygiad. Rydym yn cau achosion heb adolygiad lle: mae achosion wedi arwain at y rheoleiddiwr yn dileu enw'r person cofrestredig oddi ar ei gofrestr, peidio ei adfer i'r gofrestr, neu ei atal am gyfnod amhenodol, ac felly nid oedd yn codi unrhyw bryderon am ddiogelu'r cyhoedd ac nid oedd angen ymyrraeth gan yr Awdurdod. Nid ydym ychwaith yn edrych ar achosion ble mae panel adolygu wedi gohirio a gosod ataliad cyfyngol dros dro, neu gyflwyno ataliad pellach, ataliad yn dilyn cyfnod o gofrestriad amodol, neu ble mae gwaharddiad wedi ei gyflwyno ar gyfer y cyfnod uchafswm mewn achos yn ymwneud ag iechyd, perfformiad, diffyg ieithyddol neu ddiffyg cydymffurfiad â’r broses reoleiddio gan y person cofrestredig.

1.42 Cwblhawyd 23 o adolygiadau achos manwl (DCRs) ychwanegol yn 2025/26 o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, sy'n cyfateb i gynnydd o 33%. Fodd bynnag, fel canran o nifer yr adolygiadau cychwynnol a gynhaliwyd, dim ond cynnydd ymylol yw hwn (5.8% yn 2024/25 a 6.6% yn 2025/26).

1.43 Yn ystod 2025/26, ystyriom gyfanswm o 52 o benderfyniadau Addasrwydd i Ymarfer mewn cyfarfodydd, a chynhaliwyd 46 o gyfarfodydd achos a 7 o gyfarfodydd terfyn amser statudol (cafodd un ohonynt ei ystyried wedyn mewn cyfarfod achos i gadarnhau’r apêl). Fe wnaethom ystyried 43 o benderfyniadau Addasrwydd i Ymarfer mewn cyfarfodydd yn 2024/25, ac o'r rhain cynhaliwyd 22 o gyfarfodydd achos a chynhaliwyd 22 o benderfyniadau dyddiad cau statudol (ystyriwyd un ohonynt wedi hynny mewn cyfarfod achos i gadarnhau'r apêl). Roedd hyn yn gynnydd o 21% yn nifer y cyfarfodydd gwneud penderfyniadau[10] a gynhaliwyd o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd.

1.44 At ei gilydd, gwelsom ostyngiad o 68% yn nifer y cyfarfodydd dyddiad cau statudol a gynhaliwyd yn 2025/26 o'i gymharu â 2024/25, a chynnydd o 109% yn nifer y cyfarfodydd achos. Mae hyn yn dangos effaith gadarnhaol ein gwelliannau i'r broses adolygu A29 o ran trin achosion yn fwy effeithlon ac effeithiol drwy ein prosesau, ac o ran gallu trin cyfran uwch o gyfarfodydd achosion yn logistaidd.

1.45 Rydym wedi gweld nifer cynyddol o achosion yn dod i ben yng nghyfnod adolygiad achos manwl. Fel cyfran o'r adolygiadau achos manwl a gynhaliwyd, rydym wedi gweld gostyngiad o 6% yn nifer y cyfarfodydd a gynhaliwyd: cynhaliom gyfarfodydd mewn perthynas â 55% o'r adolygiadau achos manwl a gwblhawyd yn 2025/26 o'i

[10] Cyfarfodydd achos a phenderfyniadau ar derfynau amser statudol

gymharu â 61% yn 2024/25. Fe wnaethon ni gynnal cyfarfodydd achos ar gyfer cyfran debyg o'r holl achosion a adolygwyd gennym (adolygiadau cychwynnol): Adolygwyd 3.7% o achosion yn 2025/26 o'i gymharu â 3.5% yn 2024/25.

1.46 Yn 2025/26, cyfeiriwyd 35 o achosion i'r Llys, ac o'r rhain cyfeiriwyd 33 o achosion o dan ein hawdurdodaeth Adran 29 a daethom yn rhan o ddwy apêl i'r GMC o dan Adran 40B. Mae hwn yn gynnydd o 14 achos yn nifer yr apeliadau o'i gymharu â 2024/25. (1.58% o holl benderfyniadau panel FTP a wnaed yn 2025/26 o'i gymharu â 0.94% yn 2024/25). Fe wnaethon ni apelio yn erbyn 38% o'r achosion y gwnaethom nodi pryderon yn eu cylch ac eu hadolygu'n fanwl (DCRs) yn 2025/26 o'i gymharu â 30% yn 2024/25.

1.47 O'r 35 o atgyfeiriadau i'r Llys. Roedd 21 yn ymwneud â phenderfyniadau panel yr NMC, chwech yn ymwneud â phenderfyniadau panel HCPC, pedwar yn ymwneud â phenderfyniadau a wnaed gan y Gwasanaeth Tribiwnlys Ymarferwyr Meddygol (GMC), a dau yn ymwneud â phenderfyniadau panel y PSNI, a dau yn ymwneud â phenderfyniadau GDC.

1.48 Fe wnaethon ni gwblhau 24 o apeliadau yn 2025/26, ac roedden ni'n llwyddiannus mewn 21 o'r rhain. Fe wnaethon ni dynnu dau apêl yn ôl ac roedden ni'n aflwyddiannus mewn un arall.

1.49 Mae nifer y pwyntiau dysgu rydyn ni'n eu hanfon at reolyddion wedi cynyddu: anfonwyd 253 o bwyntiau dysgu ar draws 184 o achosion, o'i gymharu â 155 o bwyntiau dysgu ar draws 142 o achosion ar gyfer 2024/25. Gellir priodoli hyn yn rhannol i'r ffordd rydym bellach yn nodi ac yn cofnodi pwyntiau dysgu ar ein system rheoli achosion. Fodd bynnag, fel canran o achosion a adolygwyd dim ond cynnydd ymylol yw hwn o'i gymharu â'r llynedd (13.1% yn 2025/26 o'i gymharu ag 11.7% yn 2024/25).

Adolygiad perfformiad

1.50 Mae gennym ddyletswydd statudol i adrodd yn flynyddol ar berfformiad y rheolyddion o ran cyflawni eu dyletswydd i ddiogelu'r cyhoedd. Rydym yn gwneud hyn trwy asesu eu perfformiad yn erbyn ein Safonau Rheoleiddio Da. Rydym yn adrodd ar berfformiad pob rheoleiddiwr bob blwyddyn. Wrth gyflawni ein rôl drosolwg, rydym yn ymdrechu i sicrhau cydbwysedd priodol rhwng craffu ar un llaw, a chyngor a chefnogaeth ar y llaw arall.

1.51 Mae ein hadroddiadau ar berfformiad rheolyddion yn 2025/26 wedi canfod bod tri o'r rheolyddion wedi bodloni pob un o'r 18 Safon gyda dau yn bodloni 17 Safon a thri arall yn bodloni 16 Safon. Un maes allweddol sy'n peri pryder i ni yw nad oedd saith allan o'r 10 rheoleiddiwr yn bodloni Safon 15 o'r Safonau Rheoleiddio Da oherwydd yr amser y mae'n ei gymryd iddynt symud achosion Addasrwydd i Ymarfer (FTP) ymlaen. Ers mis Ebrill 2025, rydym wedi defnyddio ein pwerau uwchgyfeirio chwe gwaith i uwchgyfeirio ein pryderon i'r llywodraeth a'r Senedd ynghylch perfformiad rheolyddion – ac mae pob un ohonynt wedi cynnwys pryderon ynghylch amseroldeb yr FTP. Mae hyn yn parhau i fod yn bryder mawr i ni, ac rydym yn cydnabod yr effaith y mae achosion FTP hirfaith yn ei chael ar bob parti dan sylw. Byddwn yn parhau i fonitro'r maes hwn yn agos yn 2026/27. Mae hyn yn cynnwys defnyddio ein Safonau newydd (a weithredwyd o fis Gorffennaf 2026) i

asesu perfformiad rheolyddion mewn meysydd fel llywodraethu da, datrys problemau'n lleol ac amseroldeb datrys pryderon ynghylch unigolion cofrestredig.

1.52 Yn 2026/27, rydym yn bwriadu dod â'r rheolyddion ynghyd i'w cefnogi i fynd i'r afael â'r materion sy'n effeithio fwyaf arnynt, gan gynnwys y cynnydd parhaus ar draws y sector mewn atgyfeiriadau FTP a'r problemau parhaus y mae'r rhan fwyaf o reolyddion yn eu hwynebu o ran amseroldeb FTP.

1.53 Mae nifer y Safonau a gyrhaeddwyd gan bob rheoleiddiwr fel y nodir yn ein hadroddiadau yn y flwyddyn ariannol hon (1 Ebrill 2025 i 31 Mawrth 2026) isod. Rydym wedi cynnwys y cyfnod adolygu ar gyfer pob rheolydd yn y tabl i ddangos, er ein bod wedi cyhoeddi'r adroddiadau eleni, y gallai'r cyfnod yr ydym yn asesu perfformiad y rheolyddion fod cyn hyn.

Safonau Rheoleiddiwr wedi'u bodloni allan o 18

1.54 Fe wnaethon ni osod targed (DPA) i ni'n hunain o gyhoeddi pob adroddiad o fewn tri mis i ddiwedd cyfnod adolygu rheoleiddiwr. Fe wnaethon ni gyrraedd ein dangosydd perfformiad allweddol ar gyfer 9 o'r 10 rheoleiddiwr yn 2025/26. Ni chyflawnwyd y dangosydd perfformiad allweddol ar gyfer yr NMC yn 2023/24. Cyhoeddwyd yr adroddiad hwn ar 19 Mehefin 2025, a oedd dri mis y tu hwnt i'r dangosydd perfformiad allweddol.[11]

1.55 Mae'r holl adroddiadau ar gyfer cylch 2024/25, ac eithrio'r NMC. Eleni fe wnaethon ni gyhoeddi'r adroddiad sy'n ymwneud â chylch 2023/24.[12]

Y Cyngor Ceiropractig Cyffredinol	17
Y Cyngor Deintyddol Cyffredinol	16
Y Cyngor Meddygol Cyffredinol	18
Y Cyngor Optegol Cyffredinol	18
Y Cyngor Osteopathig Cyffredinol	18
Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol	16

[11]Er mwyn bodloni ein Dangosydd Perfformiad Allweddol, byddai angen i'r adroddiad hwn fod wedi'i gyhoeddi erbyn diwedd mis Mawrth 2025. Methwyd â chyflawni DPA yr NMC gan i ni benderfynu'n wreiddiol aros am ganlyniadau'r tri adolygiad annibynnol o ddiwylliant y rheoleiddiwr, ymdrin ag achosion Addasrwydd i Ymarfer a'r pryderon chwythu'r chwiban fel y gellir ymgorffori gwybodaeth yn adroddiad y flwyddyn flaenorol. Yn ddiweddarach, penderfynom fwrw ymlaen heb y tri chanlyniad. Fodd bynnag, arweiniodd hynny yn ei dro at oedi cychwynnol i broses Adolygiad Perfformiad 2024/25.

[12] Roedd y cyfnod adrodd ar gyfer adolygiad yr NMC yn hirach nag arfer oherwydd i ni ohirio cwblhau ein hadolygiad perfformiad er mwyn caniatáu inni ystyried adolygiadau beirniadol parhaus ar yr NMC. Cyhoeddwyd yr Adolygiad Diwylliant Annibynnol (ICR) ym mis Gorffennaf 2024 ac roedd dau adolygiad annibynnol rhagorol yn cael eu cynnal. O ganlyniad, diwygiwyd cyfnod adolygu'r NMC i 1 Gorffennaf 2023 i 31 Rhagfyr 2024.

Y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal	17
Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth	11
Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon	14
Social Work England	16

Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC)

1.56 Ym mis Gorffennaf 2024 cyhoeddodd yr NMC ei Adolygiad Diwylliant Annibynnol (ICR). Nododd hyn mewn manylder nifer o bryderon sylweddol ynghylch sut roedd yr NMC yn gweithredu, ei arweinyddiaeth, ei ddiwylliant a'i brosesau FTP.

1.57 Fel rhan o'n hadolygiad perfformiad ar gyfer 2023/24, fe ystyriom y wybodaeth a gynhwysir yn yr ICR. Cyhoeddwyd ein hadroddiad ar gyfer 2023/24 ym mis Mehefin 2025. Roedd yr adroddiad hwn yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Gorffennaf 2023 a 31 Rhagfyr 2024. Adolygiad cyfnodol oedd hwn ac roedd yn cynnwys archwiliad o agweddau ar swyddogaeth addasrwydd i ymarfer yr NMC. Canfuom fod yr NMC wedi bodloni 11 o'r 18 Safon Rheoleiddio Da. Yn unol â'n prosesau arferol, ar adeg cyhoeddi, fe wnaethom uwchgyfeirio ein pryderon at yr Ysgrifennydd Gwladol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Chadeirydd y Pwyllgor Dethol Iechyd a Gofal Cymdeithasol i'w hysbysu am ein canfyddiadau, gan dynnu sylw yn arbennig at y ffaith nad oedd y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth wedi bodloni Safon 15 ers 2017/18.

Grŵp Goruchwylio Annibynnol (IOG) yr NMC

1.58 Yn dilyn cyhoeddi'r ICR, gofynnodd yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol (DHSC) i'r Awdurdod sefydlu a Chadeirio'r IOG. Sefydlwyd y Grŵp Goruchwylio Annibynnol ym mis Medi 2024 a'i bwrpas yw monitro cynnydd yr NMC o ran mynd i'r afael â'r argymhellion o'r ICR (a'r ddau adroddiad annibynnol pellach a gomisiynwyd gan yr NMC a gyhoeddwyd ym mis Medi 2025) a'u gweithredu, craffu ar effaith y mesurau y mae'r NMC yn eu cyflwyno i wella ei ddiwylliant a'i berfformiad, a rhoi mewnwelediad a chyngor ar unrhyw gamau gweithredu pellach sydd eu hangen.

1.59 Yn 2025/26 cyfarfu'r IOG saith gwaith ac, yn ein rôl fel Ysgrifenyddiaeth y grŵp, cyhoeddwyd nodiadau cryno pob cyfarfod ar ein gwefan. Ym mis Ionawr 2026 trafododd a chytunodd yr IOG i leihau amlder ei gyfarfodydd o chwe wythnos i wyth wythnos. Cytunodd yr IOG y byddai'n parhau i fonitro cynnydd yr NMC ac yn trafod amlder cyfarfodydd eto yn Haf 2026.

1.60 Mae Cylch Gorchwyl yr IOG a nodiadau'r cyfarfodydd a gynhaliwyd yn 2025/26 i'w gweld ar wefan yr Awdurdod.[13]

Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon

1.61 Cynhaliom adolygiad monitro o berfformiad Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon (PSNI) ar gyfer y cyfnod rhwng Ionawr a Rhagfyr 2025 a chyhoeddwyd ein hadroddiad ym mis Mawrth 2026. Dangosodd y PSNI berfformiad gwell yn y cyfnod adolygu hwn, gan fodloni 14 o 18 safon, i fyny o 11 y flwyddyn flaenorol. Rydym yn croesawu'r gwelliant hwn ac yn gwerthfawrogi'r ymgysylltiad adeiladol gan y PSNI drwy gydol y cyfnod hwn. Fodd bynnag, mae llawer o'r meysydd i'w gwella yn ymwneud â gwaith y byddem yn disgwyl i reolyddion ei wneud fel mater o drefn, ac mae nifer o faterion arwyddocaol o hyd sydd heb eu datrys eto. Yn unol â'n polisi uwchgyfeirio, fe ysgrifennom at Weinidog Iechyd Gogledd Iwerddon a Chadeirydd Pwyllgor Iechyd Cynulliad Gogledd Iwerddon i'w gwneud yn ymwybodol o'n pryderon. Byddwn yn monitro perfformiad y PSNI yn agos yn 2026/27.

Rheoleiddio GMC o Gymdeithion Anesthesia (AAs) a Chymdeithion Meddygon (PAs)

1.62 Ym mis Rhagfyr 2024, dechreuodd y GMC reoleiddio Cymdeithion Anesthesia (AAs) a Chymdeithion Meddygon (PAs). Ymgynghorodd ar y rheolau, y safonau a'r canllawiau ar gyfer y proffesiynau hyn a diweddarodd ei ganllawiau ei hun i adlewyrchu ei fod bellach yn eu rheoleiddio. Mae hefyd wedi dylunio a chyflwyno'r asesiadau y mae'n rhaid i Gymdeithion Anesthesia a Chymdeithion Meddygon eu pasio i gofrestru gyda'r GMC, a phrosesau sicrhau ansawdd ar gyfer darparwyr cyrsiau Cymdeithion Anesthesia a Chymdeithion Meddygon. Byddwn yn parhau i fonitro prosesau newydd y GMC a'r ffordd y mae canllawiau'n cael eu cymhwyso ar gyfer Cymdeithion Anesthesia a Chymdeithion Meddygon drwy ein hasesiadau ymgysylltu ac adolygu perfformiad arferol.

Meddygon sy'n destun camau rheoleiddio dramor

1.63 Ym mis Hydref 2025, daethom yn ymwybodol bod rhai meddygon a oedd â chyfyngiadau ar eu hymarfer dramor yn cael ymarfer heb gyfyngiad yn y DU. Roedd rhai meddygon eisoes â dau gofrestriad ar yr adeg y cyflwynwyd y sancsiwn dramor ac roedd dau feddyg a gofrestrodd gyda'r GMC ar ôl cael eu sancsiynu dramor. Cymerodd y GMC gamau i gyfyngu ar ymarfer y meddygon dan sylw ac mae'n ystyried sut y gall barhau i gryfhau ei brosesau cofrestru. Mae hwn yn faes risg y byddwn yn parhau i'w fonitro'n agos gyda'r GMC trwy ein hymgysylltiad rheolaidd a'n hasesiadau adolygu perfformiad. Byddwn hefyd yn monitro hyn ar draws yr holl reolyddion yr ydym yn eu goruchwylio ac wedi ceisio rhagor o wybodaeth a sicrwydd gan reolyddion proffesiynol eraill ynghylch sut maen nhw'n monitro ac yn lliniaru'r risg hon.

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

1.64 Ym mis Mai, fe wnaethom gyhoeddi gwerthusiad o flwyddyn gyntaf ein dull newydd o asesu rheolyddion yn erbyn ein Safon EDI (Safon 3 o'r Safonau Rheoleiddio Da).

---

[13] Tudalen Diweddariadau IOG yr NMC

Canfu'r gwerthusiad fod y dull diwygiedig wedi arwain at welliannau pendant yn erbyn y tri amcan allweddol o wella tryloywder a chysondeb a chefnogi gwelliant.

1.65 Ym mis Gorffennaf, fe wnaethom gyhoeddi canllaw arfer da, Gwersi o gyrraedd ein Safon EDI ar gyfer rheolyddion.[14] Mae'r canllaw yn adeiladu ar yr arfer da a nodwyd gennym drwy ein hadolygiadau perfformiad 2023/24 a'i fwriad yw arddangos rhywfaint o'r gwaith y mae rheolyddion wedi'i wneud i ymgorffori EDI ar draws eu swyddogaethau rheoleiddio. Bwriedir iddo hefyd gefnogi rheolyddion i barhau i wella eu harfer a'u perfformiad yn y maes hwn.

1.66 Yn ystod 2025/26, cyhoeddwyd adroddiadau adolygu perfformiad yn ymwneud â blwyddyn adolygu 2024/25, gan nodi'r ail flwyddyn o adrodd o dan ein dull newydd o asesu rheolyddion yn erbyn Safon 3. Gwnaethom hefyd waith i baratoi ar gyfer asesiadau yn erbyn y dangosyddion ymestyn sy'n dod i rym ar gyfer Safon 3 o gylch adolygu perfformiad 2025/26.

1.67 Fel rhan o'n gwaith casglu tystiolaeth ar gyfer y broses adolygu perfformiad, rydym yn casglu set gyson o ddata gan y rheolyddion bob chwarter, sy'n ein galluogi i nodi tueddiadau dros amser ac yn rhoi gwybodaeth i lywio gwaith pellach. Rydym hefyd yn casglu set data blynyddol gan y rheolyddion. Mae'r tabl isod yn amlinellu rhai o'r ystadegau allweddol ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2025 hyd 31 Mawrth 2026. Nid yw'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gennym.

Data ar gyfer 1 Ebrill 2025 i 31 Mawrth 2026	GCC	GDC	GMC	GOC	GOsC	GPhC	HCPC	NMC	PSNI	SWE
Cofrestru										
Nifer o bersonau cofrestredig	4128	132296	415428	35,323 (yn cynnwys 2,872 sefydliad corfforaethol a 6,975 o fyfyrwyr)	5653	95421 unigolyn cofrestredig 13,271 eiddo	367535	867935	3,839 (yn cynnwys 537 eiddo a 200 hyfforddai)	106521
Nifer o geisiadau cofrestru cychwynnol newydd a dderbyniwyd	300	13461	26570	320	244	5042	23158	41542	210	5535
Nifer o apeliadau cofrestru a gwblhawyd ble na chyflwynwyd gwybodaeth newydd, ac a ategwyd	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Canolrif amser a gymerwyd (mewn wythnosau) i broses ceisiadau cofrestru cychwynnol ar gyfer	1	2	1	1	0.14	0	0.31	0	0	0.4

[14] Gwersi o gyrraedd ein Safon EDI ar gyfer rheolyddion -- Canllaw arfer da

graddedigion y Deyrnas Unedig										
Canolrif amser a gymerwyd (mewn wythnosau) i broses ceisiadau cofrestru cychwynnol ar gyfer graddedigion rhyngwladol	1	4	10	0.74	0.43	0	10.6	0	3	1
Ffi gadw flynyddol (mewn grym ar 31 Mawrth 2026)	£800 (yn ymarfer) £100 (nid yn ymarfer)	£698 (deintydd) £96 (gweithiwr gofal deintyddol)	Meddygon £463 (gyda thrwydded i ymarfer) £166 (heb drwydded i ymarfer) Cymdeithion Anesthesia a Chymdeithion Meddygon £325	£415 i unigolion cofrestredig a busnesau £290 (rhai ar incwm isel) £30 myfyrwyr	£320 Bl 1(mynediad) £430 Bl 2 y DU £215 Bl 2 cyfradd ostyngol £570 Bl 3+ y DU £320 Bl 3+ cyfradd ostyngol	£293 Fferyllwyr £138 Technegwyr Fferyllfa £416 Eiddo	£123.34 y flwyddyn (£61.67 i raddedigion y DU x2 flynedd)	£120	£398 i fferyllwyr £155 ar gyfer eiddo	£120
Addasrwydd i ymarfer										
Amser canolrif a gymer (mewn wythnosau) o dderbyn cwyn cyntaf i benderfyniad y pwyllgor archwilio terfynol	50.4	72	29.2	58	37	97.6	96.3	86	134	119.9
Amser canolrif o dderbyn cwyn cyntaf (mewn wythnosau) i benderfyniad gwrandawiad addasrwydd i ymarfer terfynol	121	158	100	79	79	156.6	162.6	156	108	225.9
Amser canolrif a gymer (mewn wythnosau) o dderbyn cwyn cychwynnol i benderfyniad gorchymyn dros dro	71	22	11.3	12	10	17	24.1	6	136	37
Amser canolrif a gymer (mewn wythnosau) o dderbyn gwybodaeth yn dynodi fod angen gorchymyn dros dro i benderfyniad	9	3	3	5	5	3.6	5.3	Amh	2	3.9

gorchymyn dros dro										
Nifer o apeliadau personau cofrestredig a agorwyd yn erbyn penderfyniadau terfynol addasrwydd i ymarfer	0	4	16	2	1	1	6	29	0	1

Penodiadau

1.68 Gwneir penodiadau i wyth o gynghorau'r rheolyddion gan y Cyfrin Gyngor ar sail argymhellion y mae'n derbyn gan y rheolyddion (yr eithriadau yw'r PSNI a Social Work England). Mae'r argymhellion hyn ar gyfer ymgeiswyr i ddod yn aelodau cyngor newydd neu ar gyfer ailbenodi aelodau presennol y cyngor sy'n gymwys am dymor pellach.

1.69 Rôl yr Awdurdod yw craffu ar y broses a ddefnyddir gan reolyddion i ddewis ymgeiswyr i'w hargymell i'r Cyfrin Gyngor ar gyfer penodiadau neu ail-benodiadau. Pan fyddwn wedi cwblhau ein craffu, rydym yn cynghori'r Cyfrin Gyngor os gall fod â hyder ym mhroses y rheolyddion.

1.70 Rydym hefyd yn gosod y safon ofynnol ar gyfer prosesau penodi rheolyddion. Rydym yn gweithio'n agos gyda rheolyddion, gan gynnig cyngor a hyrwyddo arfer gorau. Ar gyfer penodiadau newydd a wneir drwy gystadleuaeth agored, mae angen hysbysiad ymlaen llaw arnom sy'n ein galluogi i graffu ar gynlluniau'r rheoleiddiwr a chynnig cyngor cyn iddynt wahodd ceisiadau.

1.71 Yn 2025/26, fe wnaethom ddarparu cyngor i'r Cyfrin Gyngor mewn perthynas â 15 o brosesau penodi a gynhaliwyd gan saith o'r wyth rheoleiddiwr. Ar bob achlysur, roeddem yn gallu mynegi ein hyder ym mhrosesau'r rheolyddion i'r Cyfrin Gyngor.

Math	Nifer y prosesau	Aelodau'r Cyngor	Cadeiryddion y Cyngor
Penodiadau	9	18	1
Ailbenodiadau	6	18	0
Cyfansymiau	15	36	1

1.72 Cynhaliwyd ein Seminar Penodiadau blynyddol ym mis Hydref, lle rhoddodd y GMC y wybodaeth ddiweddaraf am ei gynnydd o dan ddiwygio rheoleiddio tuag at fwrdd unedol a sut y gellir rheoli penodiadau'n wahanol ar ôl y newid hwn.

1.73 Eleni, cawsom gyflwyniadau cryf gan reolyddion, wedi'u hategu gan dystiolaeth gref o gynllunio, gweithgaredd EDI rhagweithiol a diwydrwydd dyladwy gofalus. Rhoddodd hyn hyder inni ynghylch y dull a gymerwyd gan reolyddion o benodi aelodau.

Pryderon

1.74 Er na all yr Awdurdod ymchwilio i gwynion am y rheolyddion rydym yn eu goruchwylio, mae unigolion sydd am rannu eu profiad o'r rheolyddion gyda ni yn cysylltu â ni yn rheolaidd. Ein nod yw darparu gwybodaeth ddefnyddiol mewn ymateb i'r pryderon hynny a byddwn, o bryd i'w gilydd, yn cysylltu â rheoleiddiwr ynghylch pryder a gawn.

1.75 Mae'r adborth a gawn yn darparu tystiolaeth werthfawr ar gyfer ein hadolygiadau perfformiad. Rydym yn coladu'r wybodaeth a gawn yn ofalus ac yn archwilio'r themâu a nodir gennym drwy ein proses adolygu perfformiad. Os yw gwybodaeth a ganfyddwn o bryderon yn dynodi mater o bryder posibl am reoleiddiwr, efallai y byddwn yn ceisio gwybodaeth bellach gan y rheoleiddiwr, targedu ein hadolygiadau neu archwilio prosesau neu achosion perthnasol.

1.76 Yn ystod 2025/26 cawsom fwy o bryderon nag arfer am reolyddion (484). Cawsom ystod eang o bryderon, yn bennaf mewn perthynas â phrosesau FTP. Effaith ymchwiliadau sydd wedi'u gohirio ar y rhai sy'n codi pryderon i reolyddion ac ar unigolion cofrestredig sy'n cael eu hymchwilio yw'r mater mwyaf amlwg o hyd, gyda'r niferoedd wedi'u rhannu'n gyfartal rhwng y rhai a godwyd gan y cyhoedd a'r rhai a godwyd gan unigolion cofrestredig.

1.77 Roedd y nifer fwyaf o'r pryderon hyn wedi'u crynhoi yn y categorïau canlynol.

Categori	Nifer
Penderfyniadau a wneir yn ystod camau cynnar ymchwiliadau addasrwydd i ymarfer	127
Pryderon gydag ymchwiliad addasrwydd i ymarfer parhaus, gan gynnwys oedi	162
Pryderon cofrestru, gan gynnwys oedi.	58

1.78 Cysylltodd 15 o unigolion â ni yn dymuno mynegi eu pryderon am ganlyniad terfynol gwrandawiad addasrwydd i ymarfer. Fe wnaethom gymryd y pryderon hyn i ystyriaeth lawn yn ystod ein hadolygiadau Adran 29.

Cofrestrau Achrededig

1.79 Mae rhaglen Cofrestrau Achrededig (CA) yr Awdurdod yn cwmpasu dros 135,000 o ymarferwyr ar draws mwy na 60 o rolau ym maes iechyd a gofal cymdeithasol. Cynyddodd nifer yr ymarferwyr tua 7% yn 2025/26.

1.80 Mae cael eich achredu yn golygu bod sefydliad wedi ein bodloni ei fod yn ateb ein holl Safonau ar gyfer Cofrestrau Achrededig.[15] Unwaith y bydd wedi'i hachredu, mae gan y Gofrestr a'i hunigolion cofrestredig hawl i ddefnyddio Marc Ansawdd achredu'r Awdurdod (a ddangosir isod). Mae hyn yn galluogi'r cyhoedd, cyflogwyr a chomisiynwyr i ddewis ymarferwr sy'n hyderus yn eu hymrwymiad i safonau uchel.

[15] Safonau ar gyfer Cofrestrau Achrededig

1.81 Mae'n ofynnol i bob Cofrestr yr ydym wedi'i hachredu wella ei harfer mewn un maes neu fwy er mwyn bodloni'r Safonau ar gyfer Cofrestrau Achrededig cyn ennill achrediad. Gellir cyhoeddi amodau (newidiadau y mae'n rhaid eu gwneud o fewn amserlen benodol i gynnal achrediad) ac Argymhellion (camau a fyddai'n hyrwyddo arfer gorau ond nad oes angen eu cwblhau i gynnal achrediad) yn ystod achrediad cychwynnol ac mewn asesiadau adnewyddu i wella arfer yn erbyn y Safonau.

1.82 2025/26 oedd y bedwaredd flwyddyn lawn o weithredu'r Safonau a gyflwynwyd yn 2021, yn dilyn adolygiad strategol o'r rhaglen, ac wedi'u hategu gan ddisgwyliadau mwy manwl ar achredu yn 2023. Roedd mwyafrif y ffioedd adnewyddu yn destun cynnydd o 1.5% o gymharu â'r flwyddyn flaenorol ac yn cynnwys ffi sylfaenol o £11,527 ac elfen fesul unigolyn cofrestredig o £6.26. Cynyddwyd cyfanswm y cap ffioedd o 7% i £69,438.72. Y ffioedd ar gyfer ceisiadau newydd oedd £15,147.86 am asesiad llawn.

1.83 Gall cofrestrau hefyd wneud cais am benderfyniad cychwynnol, dros dro yn erbyn 'prawf budd y cyhoedd' newydd cyn cyflwyno cais llawn. Y ffi am hyn yn 2025/26 oedd £1,427.18 sy'n ad-daladwy yn erbyn cost lawn y cais. Roedd hyn yn parhau i fod yn llwybr poblogaidd ar gyfer Cofrestrau newydd, gyda nifer o geisiadau Safon Un yn dod i law yn ystod 2025/26 fel y nodir isod.

Penderfyniadau achredu yn 2025/26

1.84 Gellir dod o hyd i adroddiadau am benderfyniadau achredu ar ein tudalen we Penderfyniadau Achredu.

Ceisiadau newydd a newidiadau i sefydliadau wedi'u hachredu

1.85 Ni chafodd unrhyw gofrestrau newydd eu hachredu yn 2025/26. Fodd bynnag, fe wnaethom gynnal nifer o asesiadau o geisiadau.

1.86 Ym mis Mawrth 2025, derbyniom gais Safon Un wedi'i ailgyflwyno, yn dilyn apêl, gan y Sefydliad Rhyngwladol ar gyfer Dewis Therapiwtig a Chwnsela (IFTCC). Daeth Panel Achredu i benderfyniad ym Mawrth 2026 nad yw Safon Un wedi'i bodloni dros dro. Bydd cyfle gan y sefydliad i apelio yn erbyn y penderfyniad hwnnw yn 2026/27.

1.87 Ym mis Mawrth 2025, cawsom gais Safon Un newydd gan y Cyngor Cenedlaethol Seicotherapyddion Integreiddiol (NCIP). Ym mis Hydref 2025, cyhoeddom y canlyniad bod Safon Un wedi'i bodloni dros dro ac rydym yn rhagweld y bydd yn cael ei chymhwyso'n llawn yn 2026/27.

1.88 Ym mis Gorffennaf 2025, cyhoeddwyd adroddiad ar yr asesiad o'r Gofrestr Gweithwyr Proffesiynol Gofal a weinyddir gan Gymdeithas Genedlaethol y Gweithwyr Gofal a Chymorth (NACAS). Penderfynom fod Safon Un wedi'i bodloni dros dro ac rydym yn rhagweld cymhwysiad llawn yn 2026/27.

1.89 Ym mis Tachwedd 2025, derbyniom gais Safonol Un newydd gan Domestic Abuse Action (DVACT-PAI). Penderfynom fod Safon Un wedi'i bodloni dros dro ac rydym yn rhagweld cyhoeddi'r adroddiad ac ystyried cais llawn yn 2026/27.

1.90 Gwnaeth un Gofrestr Achrededig, Cymdeithas Ymarferwyr Seicoleg Ddyneiddiol y DU (UKAHPP), y penderfyniad i adael y rhaglen yn wirfoddol ar ôl i ni osod cyfnod o atal dros dro yn dilyn dau ymgais aflwyddiannus i fodloni'r amodau a osodwyd ar achrediad parhaus[16].

Asesiadau adnewyddu

1.91 Fe wnaethom gynnal 22 o wiriadau blynyddol yn 2025/26. Ni arweiniodd yr un o'r adolygiadau hyn at Adolygiad wedi'i Dargedu. Mae Adolygiad wedi'i Dargedu yn adolygiad manwl o un neu fwy o Safonau, a all gael eu sbarduno gan newidiadau neu bryderon sylweddol yn cael eu nodi mewn gwiriad blynyddol, neu drwy ein proses Rhannu Eich Profiad (SYE).

1.92 Fe gwblhaom dri Adolygiad wedi'u Targedu a gychwynnwyd o asesiadau yn 2024/25 ar gyfer Bwrdd Caplaniaeth Iechyd y DU, y Cyngor Gofal Iechyd Cyflenwol a Naturiol a Sefydliad y Tricolegwyr. Caewyd y tri Adolygiad wedi'u Targedu ar ôl i benderfyniadau gael eu gwneud bod y Safonau'n parhau i gael eu bodloni yn ddibynnol ar amodau.

1.93 Fe gychwynnon ni un Adolygiad wedi'i Dargedu pellach ar gyfer Save Face mewn ymateb i rai argymhellion a wnaed o dan ein Safon Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant na chawsant eu bodloni ar ôl eu cyflwyno yn 2023. Roedd canlyniad yr Adolygiad wedi'i Dargedu hwn i'w benderfynu eto ar ddiwedd 2025/26.

1.94 Fe wnaethom gwblhau asesiadau adnewyddu llawn ar gyfer tair Cofrestr Achrededig ac mae gennym ddau asesiad adnewyddu llawn arall yn dod i ben ar ddechrau 2026/27.

1.95 Mae'r tabl isod yn dangos y rhestr lawn o Gofrestrau Achrededig, a'r nifer o amodau ac argymhellion, a oedd ar waith ar 31 Mawrth 2026,[17] gan gynnwys argymhellion a roddwyd fel rhan o asesiadau ar gyfer ein safon Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant.

[16] Adroddiad Adolygu Cyflwr UKAHHP Gorffennaf 2025

[17] Mae hyn yn cynnwys Amodau sydd wedi'u cynnwys mewn adroddiadau cyhoeddedig yn unig. Ar ddyddiad cyhoeddi'r adroddiad blynyddol, rydym yn adrodd "I'w gadarnhau" os nad yw adroddiad yn cynnwys amodau wedi'i gyhoeddi

Tabl 7

Cofrestr Achrededig	Asesiad Diwethaf	Math o Asesiad	Amodau	Argymhellion
Academi Gwyddor Gofal Iechyd	Mawrth 2025	Gwiriad Blynyddol	0	0
Cymdeithas Seicotherapyddion Plant	Gorffennaf 2025	Gwiriad Blynyddol	0	0
Cymdeithas Cristnogion mewn Cynghori a Phroffesiynau Cysylltiedig	Mehefin 2025	Gwiriad Blynyddol	0	5
Cymdeithas Ymarferwyr Anifeiliaid, Garddwriaeth a Cheffylau (Sefydliad Athena Herd yn flaenorol)	Ionawr 2026	Gwiriad Blynyddol	0	1
Cyngor Aciwbigo Prydain	Mai 2025	Adnewyddu Llawn	0	7
Cymdeithas Cynghori a Seicotherapi Prydain	Awst 2025	Gwiriad Blynyddol	0	3
Cymdeithas Therapyddion Chwarae Prydain	Chwefror 2026	Gwiriad Blynyddol	0	1
Cymdeithas Adferwyr a Hyfforddwyr Chwaraeon Prydain	Rhagfyr 2025	Gwiriad Blynyddol	0	2
Cymdeithas Hylendid	Rhagfyr 2025	Gwiriad Blynyddol	0	4

Galwedigaethol Prydain				
Cyngor Seicdreiddiol Prydain	Ebrill 2025	Adnewyddu Llawn	1	9
Cofrestr Lles Seicolegol Ehangach Cymdeithas Seicolegol Prydain	Awst 2025	Adnewyddu Llawn	1	5
Y Gofrestr CBT	Gorffennaf 2025	Gwiriad Blynyddol	0	0
Cyngor Gofal Iechyd Cyflenwol a Naturiol	Rhagfyr 2025	Gwiriad Blynyddol	0	6
COSCA (Counselling & Psychotherapy in Scotland)	Mehefin 2025	Gwiriad Blynyddol	0	0
Human Givens Institute	Mehefin 2025	Gwiriad Blynyddol	0	3
Sefydliad y Tricolegwyr	Rhagfyr 2025	Gwiriad Blynyddol	0	18
Ffederasiwn Rhyngwladol Aromatherapyddion	Mai 2025	Gwiriad Blynyddol	0	0
Cyd-Gyngor Ymarferwyr Cosmetig	Ebrill 2026	Adnewyddu Llawn	I'w gadarnhau (Canlyniad adnewyddu llawn yn yr arfaeth)	I'w gadarnhau (Canlyniad adnewyddu llawn yn yr arfaeth)
Cymdeithas Cynghori a Seicotherapi Cenedlaethol / Cymdeithas	Hydref 2025	Gwiriad Blynyddol	0	4

Hypnotherapi Cenedlaethol				
Play Therapy UK	Medi 2025	Gwiriad Blynyddol	0	4
Cofrestr y Technolegwyr Clinigol	Ionawr 2026	Gwiriad Blynyddol	0	8
Rhwydwaith Gweithwyr Adsefydlu Proffesiynol	Mawrth 2026	Gwiriad Blynyddol	0	16
Save Face	Chwefror 2026	Gwiriad Blynyddol	I'w gadarnhau (canlyniad Adolygiad wedi'i Dargedu yn yr arfaeth)	8
Cymdeithas y Deyrnas Unedig ar gyfer Ymarferwyr Seicoleg Ddyneiddiol	Dileu gwirfoddol o'r Rhaglen Gofrestr Achrededig ym mis Gorffennaf 2025			
Bwrdd Caplaniaid gofal Iechyd y Deyrnas Unedig	Nhachwedd 2025	Gwiriad Blynyddol	0	1
Cyngor Seicotherapi'r Deyrnas Unedig	Ebrill 2026	Gwiriad Blynyddol	0	9
Cofrestr Iechyd Cyhoeddus y Deyrnas Unedig	Mawrth 2026	Gwiriad Blynyddol	0	4
Cymdeithas y DU ar gyfer Dadansoddi Ymddygiad	Mai 2026	Adnewyddu Llawn	I'w gadarnhau (Canlyniad adnewyddu	I'w gadarnhau (Canlyniad adnewyddu llawn yn yr arfaeth)

			llawn yn yr arfaeth)	

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

1.96 Yn ail flwyddyn gweithredu ein Safon ar gyfer Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant, rydym wedi cofnodi yn y rhan fwyaf o achosion bod Cofrestrau Achredededig wedi cymryd camau priodol i fodloni'r argymhellion a osodwyd ym mlwyddyn asesu 2024/25. Fel y nodwyd uchod, ar ddiwedd mis Mawrth 2026, roedd un Gofrestr Achredededig yn cael Adolygiad wedi'i Dargedu i benderfynu a ddylid cymhwyso amodau yn y flwyddyn asesu ganlynol.

Gwiriadau diogelu a chofnodion troseddol

1.97 Daeth ein gwaith i ddeall y risgiau posibl sy'n deillio o'r dulliau presennol o wirio cofnodion troseddol i ben yn 2025/26 gydag ymgynghoriad ar Safonau diwygiedig sy'n cyflwyno disgwyliadau newydd ar gyfer rheolyddion a Chofrestrau Achredededig. Mae'r disgwyliadau newydd hyn, sy'n dechrau cael eu gweithredu ar 1 Gorffennaf 2026, yn disgwyl i'r sefydliadau rydyn ni'n eu goruchwylio fabwysiadu dulliau sy'n seiliedig ar risg i sicrhau addasrwydd proffesiynol dros gyfnod gyrfa cofrestrydd. Lle bo modd, rydym yn rhagweld y gellir cael sicrwydd o'r trefniadau sydd ar waith drwy ofynion cyflogaeth a chytundebol. Fodd bynnag, lle nad yw hyn yn bosibl, byddwn yn ymgysylltu â rheolyddion a Chofrestrau Achredededig drwy ein proses asesu i ddeall sut maent yn lliniaru'r risgiau i ddiogelwch a hyder y cyhoedd.

Codi ymwybyddiaeth a chydnabyddiaeth

1.98 Yn unol â pholisi’r llywodraeth, rydym yn hyrwyddo’r neges, wrth ddewis ymarferwyr sy’n gweithio mewn rolau heb eu rheoleiddio, y dylai’r cyhoedd, cyflogwyr ac eraill ddewis ymarferwyr ar Gofrestrau Achredededig, lle bynnag y bo modd, iddynt elwa ar y diogelwch cynyddol y mae’n ei gynnig.

1.99 Rydym yn parhau i weithio i godi ymwybyddiaeth o'r rhaglen, y manteision a pham ei bod yn bwysig defnyddio ymarferwyr sydd wedi'u cofrestru o dan fantell y rhaglen Cofrestrau Achredededig.

Safonau Newydd i Reolyddion a Chofrestrau Achredededig

1.100 Ym mis Mawrth 2026, ar ôl ymgynghori ac ymgysylltu helaeth, cyhoeddodd yr Awdurdod Safonau diwygiedig a chyfunol ar gyfer Rheolyddion a Chofrestrau Achredededig. Am y tro cyntaf, mae yna bellach un set o Safonau sy'n berthnasol ar draws rheolyddion proffesiynol a Chofrestrau Achredededig.

1.101 Lansiwyd ymgynghoriad ffurfiol ar ddiwygiadau i'n Safonau ym mis Chwefror 2025 a daeth i ben ym mis Mai 2025. Cawsom 176 o ymatebion i'n hymgynghoriad, ac fe wnaethant gadarnhau ein bod wedi nodi'r rhan fwyaf o'r newidiadau allweddol sydd eu hangen i'r Safonau ac wedi cefnogi ein proses gwneud penderfyniadau ynghylch cynnwys, ffocws ac effaith. Roedd canfyddiadau’r ymgynghoriad hwn hefyd yn ategu’r mewnwelediadau a gasglwyd drwy’r Alwad am Dystiolaeth a lansiwyd gan y tîm Polisi. Cyhoeddwyd adroddiad canlyniad yr ymgynghoriad ym mis Hydref, a chynhaliwyd ymgysylltiad pellach (trwy weminarau ac arolygon) gyda

rheolyddion a Chofrestrau Achrededig rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2025 ar y Safonau drafft.

1.102 Mae'r Safonau diwygiedig yn cyflwyno disgwyliadau cliriach ar gyfer rheolyddion iechyd a gofal a Chofrestrau Achrededig. Mae'r fframwaith diwygiedig hefyd yn cryfhau'r ffocws ar ddiogelwch cleifion, diogelu'r cyhoedd a rheoleiddio sy'n seiliedig ar risg. O fewn y Safonau newydd mae pwyslais cryfach ar lywodraethu da a sicrwydd risg, gan sicrhau addasrwydd proffesiynol parhaus, cydweithio a chefnogi datrys pryderon yn lleol ac yn amserol lle bo'n briodol.

1.103 Mae'r Safonau newydd hyn wedi'u halinio ag uchelgais y llywodraeth ar gyfer diwygio rheoleiddio. Maent yn darparu sylfaen gadarn i fonitro ac asesu perfformiad rheolyddion a Chofrestrau Achrededig, gwneud penderfyniadau achredu a galluogi gwelliant yn y ffordd y rheoleiddir gweithwyr iechyd a gofal proffesiynol.

1.104 Bydd gweithredu'r Safonau newydd yn dechrau o 1 Gorffennaf 2026.

Polisi, Cyfathrebu ac Ymgysylltu

Trosolwg

1.105 Yn ystod 2025/26, parhaodd ein gwaith polisi, cyfathrebu ac ymgysylltu i gefnogi rôl goruchwylio statudol yr Awdurdod wrth gyfrannu'n rhagweithiol at welliannau ehangach mewn rheoleiddio proffesiynol ledled y DU. Mae'r adran hon hefyd yn cynnwys gwaith y tîm Dirnadaeth a Deallusrwydd.

Datblygu Polisi a Diwygio Rheoleiddio

Adolygiad Mann i fynd i'r afael â gwrthsemitiaeth a mathau eraill o hiliaeth yn y GIG

1.106 Ym mis Rhagfyr, gyda mewnbwn gan gydweithwyr ar draws y sefydliad, fe wnaethom ymateb i Adolygiad yr Arglwydd Mann i fynd i'r afael â gwrthsemitiaeth a mathau eraill o hiliaeth yn y GIG yn Lloegr. Fe groesawom ei ffocws ar sut y gall y system reoleiddio - o gyflogaeth hyd at oruchwyliaeth broffesiynol - gydnabod, adrodd a mynd i'r afael â hiliaeth yn well ym mhob cam. Yn ein cyflwyniad, pwysleisiom fod hiliaeth a gwrthsemitiaeth yn tanseilio hyder y cyhoedd mewn gweithwyr gofal iechyd proffesiynol a gwasanaethau, a bod yn rhaid i brosesau rheoleiddio, gan gynnwys addysg, cofrestru ac addasrwydd i ymarfer, chwarae rhan gryfach wrth fynd i'r afael ag ymddygiad gwahaniaethol.

1.107 Fe wnaethom amlygu sut y bydd ein Safonau gwell sydd ar ddod, yn adeiladu ar ein gofynion Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant a gyflwynwyd yn 2019, yn gosod disgwyliadau cliriach a mwy cyson ar draws rheolyddion statudol a Chofrestrau Achrededig. Fe wnaethom hefyd dynnu sylw at ein cefnogaeth i ddiwygiadau a fyddai’n galluogi rheolyddion i weithredu’n gyflymach lle mae pryderon yn codi ac ailadrodd yr achos dros i’r Awdurdod gael pwerau wedi’u targedu i fynnu gwybodaeth gan reolyddion, gan helpu mynd i’r afael â bylchau mewn tystiolaeth a chryfhau diogelwch y cyhoedd.

Cefnogi diwygio rheoleiddio parhaus

1.108 Drwy gydol y flwyddyn, fe ddarparom adborth a chyngor i'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol (DHSC) wrth ddrafftio'r ddeddfwriaeth newydd arfaethedig ar gyfer y GMC, sef 'Gorchymyn y GMC'. Bwriad y Gorchymyn yw darparu glasbrint deddfwriaethol ar gyfer diwygio rheoleiddio proffesiynol yn ehangach, gan gynnwys ar gyfer Cyngor y Proffesiynau Iechyd a Gofal (HCPC) a Chyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC), y mae Llywodraeth y DU wedi ymrwymo i'w diwygio yn ystod y Senedd hon.

1.109 Pwysleisiodd ein cyngor polisi yn ystod y drafftio yr angen i gydbwyso hyblygrwydd rheoleiddio cynyddol â chynnal diogelwch y cyhoedd. Ar 24 Mawrth 2026, lansiodd y DHSC ei ymgynghoriad cyhoeddus ar Orchymyn drafft y GMC 2026. Fe wnaethon ni groesawu'r ymgynghoriad yn gyhoeddus[18], a'r pŵer newydd a gynigiwyd inni allu ei gwneud yn ofynnol i'r GMC ddarparu gwybodaeth i ni. Byddwn yn ymateb yn ffurfiol i'r cynigion, sy'n cynnwys ehangu pellach i rôl yr Awdurdod ac yn tynnu ar ganfyddiadau Adolygiad Mann maes o law.

1.110 Fe wnaethom hefyd barhau i fonitro gweithrediad y Gorchymyn Cymdeithion Anesthesia a Chymdeithion Meddygon (Gorchymyn AA a PA).

1.111 Ym mis Mehefin 2025, cyhoeddwyd dau ddarn o ganllawiau arfer da i helpu rheolyddion i ddefnyddio eu pwerau newydd, ar ôl iddynt gael eu diwygio: Llunio rheolau: Canllawiau arfer da ar gyfer rheolyddion[19], a Defnyddio canlyniadau derbyniol mewn addasrwydd i ymarfer: canllawiau i reolyddion[20]. Datblygwyd y canllawiau yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus ac ymgysylltu helaeth ag amrywiaeth o randdeiliaid gan gynnwys cleifion a'r cyhoedd yn 2024/25.

1.112 Rydym wedi sefydlu Bwrdd Rhaglen Diwygio Deddfwriaethol i gydlynu ein gwaith i baratoi ar gyfer diwygio rheoleiddio o safbwynt polisi a pharodrwydd gweithredol. Cyfarfu'r Bwrdd Rhaglen ddwywaith yn 2025/26 ac mae'r ffrydiau gwaith yn cynnwys y llu ehangach o newidiadau deddfwriaethol a gynlluniwyd gan Lywodraeth y DU, gan gynnwys rheoleiddio rheolwyr y GIG yn Lloegr, a chryfhau sicrwydd ar gyfer gweithdrefnau cosmetig anfeddygol. Mae'r Bwrdd Rhaglen yn cael ei gyd-noddi gan y Cyfarwyddwr Polisi a Chyfathrebu a'r Cyfarwyddwr Rheoleiddio ac Achredu.

1.113 Yn ystod 2026 fe wnaethom recriwtio aelod ychwanegol o'r tîm polisi i gefnogi ein gwaith ar ddiwygio rheoleiddio, fel y nodir yn ein cynllun busnes ar gyfer 2025/26.

Symposiwm polisi rheoleiddio

1.114 Ym mis Hydref 2025, cynhaliwyd ein Symposiwm Polisi Rheoleiddio, gan ddod â dros 60 o reolyddion, llunwyr polisi, academyddion a phartneriaid system ynghyd i archwilio sut y gall rheoleiddio proffesiynol ragweld ac ymateb yn well i risgiau sy'n dod i'r amlwg i ddiogelwch y cyhoedd. Canolbwyntiodd y Symposiwm ar rôl tystiolaeth, data a chydweithio wrth lunio polisi rheoleiddio effeithiol, gyda sesiynau'n archwilio cwynion a mewnwelediad, dysgu o niwed, materion y gweithlu

[18] Yr Awdurdod Safonau Proffesiynol yn croesawu ymgynghoriad ar newidiadau i reoleiddio gofal iechyd | PSA
[19] Good practice in rulemaking – guidance for regulators.pdf
[20] Using accepted outcomes in fitness to practise - guidance for regulators_4.pdf

a chydraddoldeb, a goblygiadau newid digidol a thechnolegol. Defnyddiwyd y canfyddiadau i helpu llunio themâu ein Cynllun Strategol 2026-29.

Cwblhau ein gwaith ar Ofal Mwy Diogel i Bawb

1.115 Fe wnaethon ni adolygu cynnydd yn erbyn yr argymhellion a nodwyd gan yr Awdurdod yn ei adroddiad yn 2022, Gofal Mwy Diogel i Bawb[21]. Byddwn yn cyhoeddi deunyddiau yn crynhoi'r hyn a gyflawnwyd, a pha gamau pellach sydd eu hangen, yn chwarter cyntaf 2026/27.

1.116 Mae llawer o'r argymhellion ar gyfer y system ehangach, a'n rôl ni yma yw dylanwadu ac annog gweithredu. Roeddem yn falch bod Comisiynydd Diogelwch Cleifion cyntaf yr Alban, a ddechreuodd yn ei swydd ym mis Medi 2025, wedi mynychu ein Symposiwm Polisi Rheoleiddio ym mis Hydref 2025. Rydym hefyd wedi parhau i dynnu sylw at fanteision strategaethau rheoleiddio i gefnogi cynlluniau gweithlu i lywodraethau'r DU.

Rheoleiddio cyffyrddiad cywir

1.117 Fe gyhoeddom fersiwn newydd o'n canllaw polisi Rheoleiddio cyffyrddiad cywir[22] yn ein Symposiwm Polisi Rheoleiddio. Rheoleiddio cyffyrddiad cywir yw'r dull a ddefnyddiwn yn ein gwaith, ac rydym yn annog eraill i'w fabwysiadu hefyd, yn cynnwys y rhai mewn sectorau eraill ac yn rhyngwladol. Mae'n ddull rheoleiddio sy'n cynnwys asesu lefel y risg o niwed i'r cyhoedd a phenderfynu ar yr ymateb mwyaf cymesur ac effeithiol i liniaru'r risg honno trwy ba bynnag fodd. Mae'n pwysleisio pwysigrwydd cydbwysedd – rheoli risg i lefel dderbyniol, ond dim pellach.

1.118 Roedd y broses adolygu a arweiniodd at y cyhoeddiad yn cynnwys ymgysylltu â rhanddeiliaid a thrafodaeth ag arbenigwyr yn y maes. Er bod y syniadau canolog wedi aros yr un fath, fe wnaethom ymgorffori nifer o welliannau yn y fersiwn newydd:

- Rhoi esboniadau cliriach o'r prif gysyniadau
- Alinio cyffyrddiad cywir ag egwyddorion allweddol rheoleiddio eraill
- Darparu cyngor ar 'ffyrdd o weithio' i reolyddion, gan gynnwys er enghraifft bod yn gydweithredol a chanolbwyntio ar gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant
- Alinio rheoleiddio cyffyrddiad cywir â'r model 'llinellau amddiffyn' o reoli risg Esbonio manteision rheoleiddio cyffyrddiad cywir i'r cyhoedd.

1.119 Yn ystod gweddill y flwyddyn ariannol, cyhoeddwyd rhai adnoddau ategol pellach i gynorthwyo rhanddeiliaid i gymhwyso rheoleiddio cyffyrddiad cywir i'w penderfyniadau a'u prosesau eu hunain. Roedd hyn yn cynnwys fersiwn gryno o'r brif ddogfen a phecyn sleidiau safonol. Rydym yn parhau i chwilio am gyfleoedd i ehangu'r adnoddau hyn ymhellach megis datblygu astudiaethau achos ar sut y gellir cymhwyso syniadau cyffyrddiad cywir. Rydym hefyd yn parhau i chwilio am

[21] Ar gael ar: Gofal mwy diogel i bawb - atebion o reoleiddio proffesiynol a thu hwnt| PSA
[22] Rheoleiddio cyffyrddiad cywir 2025 | PSA

gyfleoedd i amlygu sut rydym yn rhoi'r syniadau hyn ar waith yn ein gwaith ein hunain.

Ein Safonau newydd – dull sy'n seiliedig ar dystiolaeth

1.120 Ar 19 Mawrth 2026, cyhoeddodd yr Awdurdod set newydd, sengl o Safonau ar gyfer y rheolyddion a'r Cofrestrau Achrededig yr ydym yn eu goruchwylio. Roedd y dull mewnol cydweithredol a fabwysiadwyd, dan oruchwyliaeth y Bwrdd Prosiect Safonau, yn golygu bod llawer mwy o fewnbwn gan y timau polisi a chyfathrebu i'r Safonau nag o'r blaen.

1.121 Ochr yn ochr â'r ymgynghoriad ar ein Safonau newydd, arweiniodd y tîm polisi adolygiad tystiolaeth a gynhaliwyd rhwng 13 Chwefror a 8 Mai 2025 a gynhyrchodd argymhellion ar gyfer y Safonau newydd. Fe wnaethant gydweithio â'r timau Cofrestr Achrededig ac Adolygu Perfformiad i ddefnyddio hyn, a chanfyddiadau'r ymgynghoriad allanol i ddrafftio'r Safonau. Bydd cael un set o Safonau yn helpu cyflawni'r integreiddio sydd ei angen ar draws rheoleiddio proffesiynol (boed yn statudol neu'n wirfoddol) i gefnogi dull tebyg o ddarparu'r gweithlu.

1.122 Cafodd ein gwaith parhaus ar ddiogelu ei ymgorffori yn y prosiect Safonau. Mae'r Safonau newydd yn rhoi mwy o bwyslais ar wiriadau addasrwydd proffesiynol, gan gynnwys gwiriadau cofnodion troseddol. Fe wnaethom gyflwyno opsiynau ar sut y gellid cyflawni hyn yn ymarferol i Grŵp Llywio'r Prif Weithredwr ym mis Mawrth 2026. Bydd hyn yn llywio argymhelliad terfynol gan y Tîm Prosiect Diogelu ddechrau 2026/27 i'r Cofrestrau Achrededig a'r Timau Adolygu Perfformiad ynghylch sut i weithredu unrhyw ddisgwyliadau newydd drwy'r fframweithiau tystiolaeth sy'n cefnogi'r Safonau newydd.

1.123 Nid oedd y graddau hwn o fewnbwn polisi i'r Safonau wedi'i gynnwys yn ein cynllun busnes ar gyfer 2025/26. Fe wnaethon ni ddarparu ar gyfer hyn drwy ail flaenoriaethu gwaith arall, gan gynnwys gwneud y penderfyniad i beidio â chomisiynu ymchwil newydd sylweddol yn 2025/26. Roedd hyn hefyd ar y sail y byddai hyn yn rhoi mwy o amser inni nodi bylchau tystiolaeth newydd yn erbyn ein Cynllun Strategol 2026-29.

Ymchwil i'r rhwystrau i gwynion

1.124 Ym mis Medi 2025, cyhoeddwyd ymchwil a gomisiynwyd gennym yn 2024/25 i'r rhwystrau a'r galluogwyr i wneud cwyn i reoleiddiwr iechyd a gofal cymdeithasol[23].

1.125 Canfu'r ymchwil fod pobl yn aml yn cael eu cymell i gwyno er mwyn amddiffyn cleifion yn y dyfodol ond eu bod yn profi rhwystrau sylweddol wrth geisio gwneud hynny. Yn gyffredin, ystyrir cwyno wrth reoleiddiwr fel yr opsiwn olaf, gyda phrosesau'n cael eu hystyried yn anodd ac yn siomedig. Mae rhwystrau allweddol yn cynnwys cyfathrebu gwael, diffyg eglurder ynghylch yr hyn y gall rheolyddion ymchwilio iddo, cefnogaeth gyfyngedig, ac ymwybyddiaeth gyhoeddus isel, gyda gweithwyr gofal iechyd proffesiynol hefyd yn wynebu pwysau diwylliannol a

[23] Rhwystrau a galluogwyr i wneud cwyn i reoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd neu gymdeithasol | PSA

phwysau yn y gweithle. Mae'r canfyddiadau'n tanlinellu'r angen am systemau cwynion cliriach, mwy hygyrch a thryloyw i gefnogi diogelu'r cyhoedd.

1.126 Roedd yr ymchwil hon yn rhan o'r sail dystiolaeth ar gyfer y Safonau newydd. Rydym wedi hyrwyddo canfyddiadau'r ymchwil yn y DU ac yn rhyngwladol, gan gynnwys yn bersonol yng nghynhadledd CLEAR yn Chicago ym mis Medi 2025.

Rheoleiddio ar gyfer defnydd AI gan weithwyr proffesiynol

1.127 Mae datblygiad a defnydd cyflym technolegau deallusrwydd artiffisial (AI) gan weithwyr proffesiynol iechyd a gofal cymdeithasol yn cynnig cyfleoedd ar gyfer gwell mynediad at ofal, ac ansawdd gofal. Fodd bynnag, mae hefyd yn cyflwyno risgiau a allai, os na chânt eu datrys, danseilio'r cyfleoedd hyn.

1.128 Rydym wedi parhau i ddefnyddio ein Grŵp Data Rheoleiddiol a Deallusrwydd Artiffisial yr Awdurdod i gynnull y rheolyddion a'r Cofrestrau Achrededig yr ydym yn eu goruchwylio i archwilio pa ymateb rheoleiddiol sydd ei angen. Rydym hefyd wedi gweithio'n agos gyda Chomisiwn Cenedlaethol y DU ar gyfer Deallusrwydd Artiffisial mewn Gofal Iechyd, sy'n cael ei redeg gan yr MHRA ac sydd wedi cael y dasg gan Lywodraeth y DU o ddatblygu'r fframwaith rheoleiddio cyffredinol. Rydym wedi ceisio defnyddio ein rôl i helpu sicrhau bod effeithiau deallusrwydd artiffisial ar draws yr ystod o broffesiynau yn cael eu hystyried.

1.129 Er mwyn helpu cyflawni hyn, ym mis Chwefror 2026 comisiynwyd gweithdy gan yr ymchwilwyr Dr Helen Smith RN a'r Athro Jonathon Ives o Brifysgol Bryste i archwilio'r manteision posibl o gael egwyddorion proffesiynol a moesegol cyffredin, lefel uchel ar gyfer gweithwyr proffesiynol. Cyhoeddwyd canfyddiadau’r gweithdy hwn, a fynychwyd gan reolyddion ac aelodau’r cyhoedd, ym mis Mai ac fe’i rhannwyd gyda’r Comisiwn.

Mynd i'r afael â chamymddwyn rhywiol

1.130 Fe wnaethom barhau i gynnal seminarau a fynychwyd yn dda drwy gydol y flwyddyn ar wahanol agweddau ar gamymddwyn rhywiol mewn iechyd a gofal, a drefnwyd mewn cydweithrediad â'r tîm Adran 29 yn benodol lle'r oedd materion cyfreithiol ac addasrwydd i ymarfer yn cael eu trafod. Arweiniwyd y trafodaethau gan arbenigwyr pwnc ac archwiliwyd nifer o safbwyntiau gwahanol gan gynnwys newidiadau yn y gyfraith a'r effaith ar gyflogwyr a phrosesau rheoleiddio; deall sut mae'r math hwn o gamymddwyn yn cael ei gyflawni a sut y gellid ei atal yn fwy effeithiol; ac archwilio'r materion y mae pobl sy'n ddioddefwyr yn eu hwynebu.

1.131 Rydym wedi datblygu crynodeb o uchafbwyntiau’r gyfres i'w gyhoeddi ddechrau 2026-27, yn ogystal ag adnoddau ategol eraill ar gyfer rheolyddion, Cofrestrau Achrededig a rhanddeiliaid eraill. Bydd tîm Adran 29 yn cyhoeddi canllawiau pellach sy'n canolbwyntio ar wella'r addasrwydd i ymarfer wrth fynd i'r afael â'r achosion hyn, gan adeiladu ar drafodaeth yn y gweminarau hyn ac yn y gynhadledd Adran 29 ym mis Mai 2026. Byddwn hefyd yn bwrw ymlaen â llawer o fewnwelediadau yn ein gwaith ar atal niwed yn 2026-27.

Cynhadledd ymchwil

1.132 Ym mis Tachwedd 2025 cynhaliwyd cynhadledd ymchwil wyneb yn wyneb mewn cydweithrediad â'r Athro Rosalind Searle, Prifysgol Glasgow, a'r Athro Roberta Fida, Prifysgol Aston. Gyda thema 'atal niwed: troi mewnwelediad yn effaith' a ffocws ar fewnwelediadau ymarferol, daeth â 160 o bobl ynghyd gan gynnwys ymchwilwyr, gweithwyr proffesiynol polisi, rheolyddion, arweinwyr o bob rhan o iechyd a gofal cymdeithasol, gweithwyr proffesiynol cyfreithiol a chydweithwyr rhyngwladol i archwilio sut y gellir gwella rheoleiddio i wella diogelwch cleifion, amddiffyn y cyhoedd a hyder. Archwiliodd y cyflwyniadau a'r drafodaeth y gwahanol gyfraniadau y gall ymchwil wneud at welliant rheoleiddio. Bydd llawer o fewnwelediadau'n cael eu defnyddio yn ein gwaith arfaethedig ar atal niwed yn 2026/27.

Lloegr

1.133 Mae gwaith sy'n benodol i bob un o bedair gwlad y DU wedi'i nodi yn yr adran hon, gan ddechrau gyda Lloegr.

1.134 Drwy gydol y flwyddyn, rydym wedi parhau i gyfarfod yn rheolaidd â GIG Lloegr i drafod materion megis rheoleiddio uwch arweinwyr a rheolwyr y GIG, a Chynllun 10 Mlynedd y GIG ar gyfer Lloegr. Awgrymodd ein hymateb i'r ymgynghoriad ar ddatblygu'r cynllun hwn y byddai strategaeth rheoleiddio i gefnogi newid yn y gweithlu yn fuddiol.

Gogledd Iwerddon

1.135 Rydym wedi parhau i gyfarfod yn rheolaidd â swyddogion a datblygu perthnasoedd o fewn Gogledd Iwerddon. Ym mis Tachwedd 2025, fe wnaethon ni fynychu digwyddiad NICON a siarad am ein hymchwil i Rwystrau i Gwynion fel rhan o drafodaeth panel. Ym mis Mawrth 2026, cynhaliodd Cyngor Gofal Cymdeithasol Gogledd Iwerddon sesiwn ddysgu i staff ac aelodau Bwrdd yr Awdurdod i rannu eu mewnwelediadau a'u dysgu o reoleiddio'r gweithlu gofal cymdeithasol.

1.136 Rydym wedi parhau i annog mwy o sicrwydd o ran colur anfeddygol yng Ngogledd Iwerddon. Ym mis Rhagfyr 2025, yn dilyn cyfarfod â Chadeirydd a Phrif Weithredwr yr Awdurdod, ysgrifennodd y Gweinidog Mike Nesbitt at yr Awdurdod i nodi'r gwaith y mae swyddogion yn Adran Iechyd Gogledd Iwerddon yn ei wneud ar y mater hwn. Wedi hynny, ysgrifennom at Gomisiynydd Plant Gogledd Iwerddon a chyfarfod â nhw ym mis Mai 2026 i drafod beth arall y gellid ei wneud i amddiffyn plant a phobl ifanc rhag niwed a achosir gan driniaethau cosmetig anfeddygol.

Yr Alban

1.137 Yn ystod 2025/26, fe wnaethom barhau i roi mewnbwn ar waith Llywodraeth yr Alban i gyflwyno mwy o ddiogelwch i bobl sy'n cael triniaethau cosmetig anfeddygol. Fe gyflwynom ymateb ffurfiol i alwad y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon am dystiolaeth ar y Bil Triniaethau Anfeddygol a Swyddogaethau Adolygwyr Meddygol (Yr Alban), lle nodom ein cefnogaeth i gyflwyno mesurau diogelwch pellach a thynnu sylw at bwysigrwydd rheoleiddio cymesur sy'n canolbwyntio ar ddiogelu'r cyhoedd. Gwnaethom hefyd ddatganiadau cyhoeddus yn croesawu ymrwymiad Llywodraeth yr Alban i gyflwyno rheoleiddio pellach ar gyfer colur anfeddygol ac yn pwysleisio gwerth alinio trefniadau newydd â mecanweithiau rheoleiddio a sicrwydd presennol, gan

gynnwys ein rhaglen Cofrestrau Achrededig. Rydym wedi bod mewn cysylltiad parhaus â swyddogion Llywodraeth yr Alban ar hyn a materion eraill.

1.138 Ym mis Medi 2025, cynhaliwyd cyfarfod ein Bwrdd yng Nghaeredin a daethom â rhanddeiliaid o'r Alban ynghyd, gan gynnwys GIG yr Alban, Gwella Gofal Iechyd yr Alban, Llywodraeth yr Alban, Undeb Amddiffyn Meddygol a Deintyddol yr Alban, Cyngor Meddygol Cyffredinol yr Alban, Cyngor Deintyddol Cyffredinol yr Alban a Chyngor Gwasanaethau Cymdeithasol yr Alban i drafod sut y gall rheoleiddio proffesiynol gefnogi dull ataliol o ofal iechyd yn unol â'r blaenoriaethau a amlinellir yn Fframwaith Iechyd y Boblogaeth yr Alban 2025-35.

1.139 Ym mis Chwefror 2026, cyhoeddwyd ein maniffesto ar gyfer etholiadau Senedd yr Alban, gan nodi ein blaenoriaethau allweddol ar gyfer rheoleiddio proffesiynol yn yr Alban. Canolbwyntiodd y maniffesto ar sut y gall rheoleiddio gefnogi diogelu'r cyhoedd, cynaliadwyedd y gweithlu ac arloesedd mewn iechyd a gofal cymdeithasol, gan barhau i fod yn gymesur ac yn ymatebol i'r ffyrdd newidiol y mae gwasanaethau'n cael eu darparu. Roedd yn tynnu ar ein gwaith goruchwylio rheoleiddiol, tystiolaeth ymchwil ac ymgysylltiad â rhanddeiliaid ledled yr Alban, a chafodd ei rannu â phleidiau gwleidyddol a rhanddeiliaid eraill i lywio trafodaethau polisi cyn ac ar ôl yr etholiad.

Cymru

1.140 Ym mis Mawrth 2026, cynhaliwyd seminar rheoleiddio ar y cyd â Llywodraeth Cymru ar sut y gall rheoleiddio proffesiynol gefnogi dull ataliol o ymdrin ag iechyd a gofal yng Nghymru. Derbyniodd y seminar dros 100 o gofrestriadau o bob cwr o system iechyd a gofal Cymru, gan gynnwys swyddogion Llywodraeth Cymru, rheolyddion, cyrff iechyd a sefydliadau cleifion a'r gweithlu. Canolbwyntiodd y trafodaethau ar sut y gall rheoleiddio helpu rhagweld a lleihau risgiau, cefnogi datblygiad y gweithlu, a galluogi ymyrraeth gynharach, gyda phwyslais arbennig ar safonau, llywodraethu, data ac ymdrin ag anghydraddoldebau.

1.141 Fe wnaethon ni hefyd gyhoeddi ein maniffesto ar gyfer Cymru, gan nodi ein blaenoriaethau ar gyfer rheoleiddio proffesiynol cyn etholiadau'r Senedd. Roedd hwn yn nodi themâu tebyg i faniffesto'r Alban fel y'u nodir uchod o ran sut y gall rheoleiddio gefnogi dull ataliol a chynaliadwy o ymdrin ag iechyd a gofal, yng nghyd-destun darparu iechyd a gofal yng Nghymru.

Codi ymwybyddiaeth a gwella ein sianeli cyfathrebu

1.142 Mae nifer dilynwyr ar y cyfryngau cymdeithasol wedi parhau i dyfu yn ystod y flwyddyn, gan gefnogi ymwybyddiaeth well o waith yr Awdurdod a helpu cyfeirio defnyddwyr at wybodaeth awdurdodol am ddiogelu'r cyhoedd. Roedd defnydd wedi'i dargedu o gyfryngau cymdeithasol yn rhan bwysig o'n gweithgaredd cyfathrebu, gan gynnwys hyrwyddo Marc Ansawdd Cofrestrau Achrededig. Cyflwynodd gweithgarwch ymgyrchoedd ar draws llwyfannau fel Meta ymgysylltiad llawer uwch nag a ragwelwyd, gan arwain at argraffiadau a chliciau sylweddol uwch i gynnwys yr Awdurdod a thudalennau gwybodaeth ymarferwyr cysylltiedig. Daeth y twf hwn mewn ymgysylltiad ynghyd â mwy o draffig i rannau allweddol o'r wefan, sy'n dynodi cyrhaeddiad a rhyngweithio cryfach gyda'n cyfathrebiadau digidol.

1.143 Fodd bynnag, rydym wedi gweld gostyngiad yn nifer yr ymweliadau cyffredinol â'r wefan dros gyfnod y flwyddyn. Mae tystiolaeth yn awgrymu bod hyn yn adlewyrchu newidiadau ehangach yn y ffordd y mae pobl yn cael mynediad at wybodaeth ar-lein, gyda'r defnydd cynyddol o AI cynhyrchiol a chwiliadau wedi'u pweru gan AI yn crynhoi cynnwys yn uniongyrchol ar dudalennau canlyniadau peiriannau chwilio, neu o fewn sgyrsiau sgwrsfot AI, a lleihau cliciau i wefannau. Felly, rydym yn ystyried ei bod yn fwy tebygol bod y dirywiad hwn yn gysylltiedig â newidiadau ehangach mewn ymddygiad digidol a ysgogir gan AI, yn hytrach na lansio ein gwefan newydd ym mis Ionawr 2025. Rydym wedi dechrau archwilio sut rydym yn addasu ein cynnwys mewn ymateb i'r newidiadau hyn.

1.144 Yn y cyfamser, rydym yn parhau i wella'r wefan. Yn ystod 2025/26 fe wnaethom gomisiynu archwiliad hygyrchedd annibynnol. Nododd hyn sawl maes lle roedd angen gwelliannau. Cytunodd datblygwyr y wefan i gywiro'r rhain, ac rydym yn rhagweld y byddant yn cael eu cwblhau ddechrau 2026/27.

Comisiynau/cyngor i gyrff eraill

Cyngor Addysgu Cyffredinol yr Alban

1.145 Yn 2024/25 roedd Cyngor Addysgu Cyffredinol yr Alban wedi comisiynu'r Awdurdod i asesu ei swyddogaeth Addasrwydd i Addysgu (ymddygiad), fel rhan o'i adolygiad cynhwysfawr o'r Rheolau a'r broses. Ym mis Mai 2025, cyhoeddwyd canlyniad ein gwaith fel Cyngor i Gyngor Addysgu Cyffredinol yr Alban ar agweddau ar ei broses addasrwydd i addysgu.

1.146 O fewn y comisiwn, roedd Cyngor Addysgu Cyffredinol yr Alban wedi gofyn inni edrych ar dri maes:

- Adolygiad perfformiad o broses Addasrwydd i Addysgu (ymddygiad) y Cyngor, yn erbyn Safonau 14-18 o Safonau Rheoleiddio Da’r Awdurdod, wedi’i addasu er mwyn bod yn briodol ar gyfer y cyd-destun y mae’r Cyngor yn gweithio ynddo; i gynnwys archwiliad ffeiliau achos a thrafodaethau gyda staff a rhanddeiliaid
- Adolygiad o ddeddfwriaeth, rheolau a chanllawiau’r Cyngor sy'n ymwneud â'r broses
- Adolygiad o effeithlonrwydd gweithredol y broses.

1.147 Fe wnaethom ddarparu amrywiaeth o argymhellion i’w harchwilio a’u hystyried ymhellach ar draws tri maes yr adolygiad, gyda ffocws ar sut y gallai Cyngor Addysgu Cyffredinol yr Alban wella’r broses yn y dyfodol. Ym mis Hydref 2025 cyhoeddodd y cyngor gynllun gweithredu Addasrwydd i Addysgu ar ôl rhoi ystyriaeth fanwl i'n canfyddiadau.

Cyngor cyflym i'r DHSC

1.148 Ddechrau mis Mawrth 2026, cawsom ein comisiynu gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol (DHSC) i roi rhywfaint o gyngor ar faterion rheoleiddio. Gwnaethom hyn fel adolygiad polisi cyflym a chwblhawyd y gwaith erbyn diwedd y mis.

Diweddaru ein canllawiau ar waith a gomisiynwyd

1.149 Ym mis Rhagfyr 2025 cyhoeddom fersiwn newydd o'n Canllawiau i gleientiaid posibl ar gomisiynu cyngor neu wasanaethau ymgynghori gan yr Awdurdod. Mae'r ddogfen newydd hon yn rhoi gwybodaeth gliriach am y gwasanaethau y gallwn eu cynnig ac ar:

- Y broses a fydd yn cael ei dilyn wrth gyflawni comisiwn
- Sut y bydd swm y contract yn cael ei gyfrifo
- Y trefniadau y bydd angen i gleient eu cael ar waith cyn y gall y gwaith ddechrau.

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (EDI)

1.150 Rydym yn parhau i weithio tuag at ein dau amcan cydraddoldeb, sef datblygu ein harweinyddiaeth EDI ac adeiladu gweithle cynhwysol.

1.151 Roedd ein cynllun gweithredu EDI ar gyfer 2025/26 yn cynnwys saith cam gweithredu allweddol ar gyfer y flwyddyn hon. Ymhlith y canlyniadau allweddol a welwyd o gyflawni'r cynllun gweithredu EDI eleni mae:

- Adolygiad o achosion addasrwydd i ymarfer adran 29 lle mae problemau EDI wedi'u nodi er mwyn deall tueddiadau a phroblemau EDI
- Ymgyrch recriwtio fewnol i gynyddu amrywiaeth paneli addasrwydd i ymarfer adran 29
- Disgwyliadau clir i reolyddion wella eu dealltwriaeth o bwy sy'n codi pryderon drwy adolygu safon EDI
- Adolygiad o bolisïau “Cyfeillgar i Deuluoedd” yr Awdurdod
- Cyflwyno hyfforddiant EDI penodol i swyddogaeth ar draws y sefydliad
- Cyflwyno rhaglen gynhwysiant sy'n dathlu ac yn nodi digwyddiadau EDI cenedlaethol allweddol drwy gydol y flwyddyn
- Gwerthusiad o'n dull o ymdrin â chynhwysiant ac amrywiaeth yn y gweithle.

1.152 Ym mis Medi, cyhoeddwyd ein hail hunanasesiad yn erbyn y Safon EDI i reolyddion, gan adolygu ein perfformiad ar gyfer 2024/2025. Ein bwriad wrth gwblhau'r hunanasesiad oedd dangos arweinyddiaeth drwy ddwyn ein hunain i gyfrif am ansawdd ein gwaith ar EDI. Pan gyhoeddon ni ein hunanasesiad cyntaf y llynedd, fe wnaethon ni gydnabod, ar y pryd, nad oedden ni wedi cyflawni holl ganlyniadau disgwyliedig y Safon yn llawn. Eleni, nododd ein canfyddiadau o'r asesiad ein bod wedi cymryd camau cryf yn ystod 2024/2025 i wella ein gwaith EDI ac roeddem yn gallu dweud, ar y cyfan, ein bod yn ystyried ein bod wedi bodloni'r Safon.

1.153 Yn ystod 2025/26, fe wnaethom gynnal asesiad EDI o ddiwylliant ein gweithle. Edrychodd yr asesiad diwylliant ar y graddau y mae ein staff yn teimlo bod EDI, ein gwerthoedd, a'n ffyrdd cynhwysol o weithio wedi'u hymgorffori yn ein gweithgareddau; sut mae EDI yn cael ei adlewyrchu yn ein gwerthoedd sefydliadol a'n harferion cynhwysol; sut olwg sydd ar gynhwysiant a sut mae'n teimlo yn yr Awdurdod; a phrofiadau amrywiol staff yn seiliedig ar nodweddion gwarchodedig, cefndiroedd economaidd-gymdeithasol, a chroestoriadedd.

TG

1.154 Yn ystod 2025/26, canolbwyntiodd y swyddogaeth TG ar gynnal gwasanaethau digidol diogel a gwydn, gyda phwyslais penodol ar seiberddiogelwch a pharhad busnes. Cefnogodd gwaith yn ystod y flwyddyn ddiogelu gwybodaeth, dibynadwyedd systemau a chyflenwyr, a sicrhau bod gwasanaethau technoleg yn parhau i gynrychioli gwerth am arian. Cynhaliwyd cynllun peilot cyfyngedig o Microsoft Copilot i asesu ei ddefnydd, gyda phenderfyniad ynghylch ei fabwysiadu'n ehangach i'w wneud yn ddiweddarach.

Crynodeb ariannol

1.155 Roedd ein hincwm gweithredu ar gyfer 2025/26 yn cynnwys £5.461 miliwn mewn ffioedd a dalwyd gan y rheolyddion a £0.906 miliwn o incwm heb fod yn ffioedd. Yn 2024/25 ein cyllid oedd £4.869 miliwn o ffioedd a godwyd gan y rheolyddion ac £1.201 miliwn o gyllid nad yw’n ffioedd.

1.156 Ar 31 Mawrth 2026, gwnaethom gario ymlaen gyfanswm cronfeydd wrth gefn o £2.697 miliwn, yr oedd £0.982 miliwn ohono yn anghyfyngedig a £1.715 miliwn yn gyfyngedig (2024/25: £2.306 miliwn i gyd, £0.884 miliwn anghyfyngedig a £1.422 miliwn yn gyfyngedig), ar ôl gwarged o £0.391 miliwn (2024/25: diffyg gweithredu net o £0.047 miliwn). Yn wahanol i'r blynyddoedd blaenorol, ni ddychwelwyd unrhyw symiau dros ben i'r rheolyddion yn ymarfer cynllunio busnes 2025/26 (£0.290 miliwn yn 2024/25). Cyfrifir gwariant gweithredu ar gyfer 2025/26 yn net o ffioedd a dderbyniwyd gan y rheolyddion, a gofnodir fel incwm yn unol ag IFRS 15.

1.157 Dangosir disgrifiad o bolisïau cyfrifyddu yn nodyn 1 y cyfrifon.

Tryloywder

1.158 Rydym yn ymroddedig i ddarparu gwybodaeth i’r cyhoedd.

1.159 Cynhelir ein polisi taliad credydwr yn unol â Pholisi Taliad Gwell y llywodraeth, sydd ar hyn o bryd yn darparu tâl ar gyfer cyflenwyr o fewn pum niwrnod gwaith i dderbyn anfoneb, ac eithrio ble gall fod ymholiad neu anghydfod am anfoneb.

1.160 Mae’r targed hwn yn heriol, yn arbennig i sefydliad bach fel ni, a dim ond trwy gyflogi mwy o staff y gellid cyflawni hyn. Felly, ein nod yw talu 60% o anfonebau diamheuol o fewn pum niwrnod a 100% o fewn 10 niwrnod.

1.161 Yn ystod blwyddyn ariannol 2025/26, talwyd 100% (yn ôl nifer yr anfonebau) a 100% (yn ôl gwerth anfonebau) mewn 10 diwrnod a 45% (yn ôl nifer yr anfonebau) a 37% (yn ôl cyfanswm gwerth yr anfoneb) o fewn pum diwrnod. Ceir manylion ein cofnod taliadau ar ein gwefan.

1.162 Ni thalwyd unrhyw log dan y Ddeddf Taliadau Hwyr o Ddyledion Masnachol (Llog) 1998.

1.163 Y balans oedd yn ddyledus i gredydwyr masnach ar 31 Mawrth 2026 oedd £179,488. (2024/25: balans net £144,013). Fel cyfran o’r cyfanswm a anfonebwyd gan gyflenwyr yn y flwyddyn, mae hyn yn cyfateb i 30.38 diwrnod (2024/25: 25.20 diwrnod). Mae hyn oherwydd cynnydd yn nifer yr anfonebau cyflenwyr.

1.164 Mae gwybodaeth arall y gellir ei gweld ar adrannau datgeliad a thryloywder llywodraeth ein gwefan yn cynnwys:

- Gwariant dros £25,000
- Treuliau aelodau’r Bwrdd
- Treuliau’r tîm gweithredol
- Lletygarwch.

Cynaliadwyedd

1.165 Mae Defra wedi rhoi eithriad i ni rhag adrodd ar wybodaeth gynaliadwyedd o dan Ymrwymiadau Gwyrddu’r Llywodraeth, o dan y meini prawf de minimis. Mae’r Awdurdod yn cyflogi llai na 50 o staff Cyfwerth ag Amser Llawn (FTE) ac yn defnyddio arwynebedd llawr swyddfa o 3123 troedfedd sgwâr. O ganlyniad, nid ydym wedi cynnwys adroddiadau cynaliadwyedd yn yr adroddiad blynyddol hwn. Fodd bynnag, rydym yn ceisio lleihau effaith ein gweithgareddau ar yr amgylchedd.

1.166 Crynhoir y defnydd o drydan a dŵr yn y tabl canlynol.

	2025/26	2024/25
Trydan	13,243kWh	12430 kWh
Dŵr	264.71 m^3	244.67 m^3

1.167 Mae gan ein adeilad Dystysgrif Perfformiad Ynni gradd B, yn unol â'r Safonau Isafswm Effeithlonrwydd Ynni (MEES). Ystyrir bod yr eiddo'n cydymffurfio â MEES.

1.168 Mae glanhau ac ailgylchu ein swyddfa yn cael ei wneud gan Greenzest. Mae Greenzest wedi bod yn garbon niwtral ers 2021. Maent yn defnyddio dulliau cynaliadwy o ddosbarthu nwyddau glanhau ac eitemau traul ac yn cyflwyno cerbydau dosbarthu trydan. Maent wedi partneru â BioHygiene sy'n cynhyrchu asiantau glanhau sy'n seiliedig ar blanhigion sy'n effeithiol ac yn gyfeillgar i'r amgylchedd.

1.169 Rydym wedi rhoi cyfleusterau ar waith i wahanu gwastraff i’w ailgylchu, ac i annog staff i wneud hyn, nid oes unrhyw wastraff yn cael ei gasglu o finiau wrth ddesgiau. Mae gwastraff yn cael ei wahanu i ailgylchadwy, nid i’w ailgylchu a gwastraff bwyd. Mae ein contractwr, Greenzest, yn gwahanu'r deunyddiau ailgylchu cymysg. Nid oes unrhyw wastraff yn mynd i safleoedd tirlenwi. Mae gwastraff na ellir ei ailgylchu yn cael ei losgi.

1.170 Yn 2025/26, cafodd 75% o’r holl wastraff ei ailgylchu, cafodd 25% ei adennill (o wastraff i ynni) ac aeth 0% i safleoedd tirlenwi.

1.171 Rydym yn ceisio lleihau effaith ein gweithgareddau ar yr amgylchedd. Pan fyddwn yn prynu offer, rhoddir ystyriaeth i ddefnydd ynni. Defnyddiwn ddeunydd wedi ei ailgylchu ble bynnag fo’n bosibl a’i fod yn cynnig gwerth am arian.

1.172 Rydym yn parhau i geisio lleihau’r defnydd o bapur trwy wneud y defnydd gorau posibl o’n safle mewnrwyd a gwefan i ddosbarthu gwybodaeth. Rydym hefyd yn defnyddio fersiynau electronig o bapurau cyfarfod ble fo’n dechnegol ymarferol.

Ble defnyddir papur, rydym yn anelu at leihau defnydd ohono trwy reolaeth weithredol o argraffwyr yn gorfodi argraffu dwyochrog.

Hawliau dynol

1.173 Rydym yn ymroddedig i barchu hawliau dynol fel yr ymgorfforwyd yn y Datganiad Cyffredinol o Hawliau Dynol a'i ddau gyfamod cyfatebol, Y Cyfamod Rhyngwladol ar Hawliau Sifil a Gwleidyddol a'r Cyfamod Rhyngwladol ar Hawliau Economaidd, Cymdeithasol a Diwylliannol.

1.174 Rydym yn ymdrechu i sicrhau nad ydym yn troseddu ar hawliau dynol, yn osgoi cymryd rhan mewn tramgwyddau ar hawliau dynol eraill, ac yn cydymffurfio gyda chyfreithiau'r gwledydd yr ydym yn gweithio ynddynt.

Gwrthlygredd a gwrthlwgrwobrwyaeth

1.175 Rydym yn ymroddedig i gyflawni ein gwaith mewn modd onest a moesol. Yn unol â Deddf Llwgrwobrwyo 2010, rydym yn gweithredu llywodraethu trwy weithredu a gorfodi polisïau a gweithdrefnau cadarn i ddiogelu yn erbyn unrhyw ymddygiad anghyfreithiol.

1.176 Mae ein polisi chwythu'r chwiban yn cael ei adolygu'n flynyddol gan ein Pwyllgor Archwilio a Risg a'n neges i'n staff yw y bydd unrhyw faterion a godir yn cael eu trin gyda'r pwys mwyaf.

1.177 Mae ein polisi Gwrth-dwyll, Gwrth-Lwgrwobrwyo a Llygredd yn cael ei adolygu'n flynyddol gan ein Pwyllgor Archwilio a Risg ac mae'n cynnwys ystyriaeth o'r meysydd busnes risg uchel fel caffael.

Risg

1.178 Ceir manylion ein risgiau mwyaf arwyddocaol ym mharagraff 2.29.

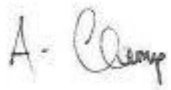

Alan Clamp

Swyddog Cyfrifyddu

29 Mehefin 2026

2. Adroddiad Atebolrwydd

Adroddiad llywodraethu corfforaethol

2.1 Sefydlir ein trefniadau llywodraethu mewn Fframwaith Llywodraethu ffurfiol sy'n disgrifio'r amrywiol rolau a chyfrifoldebau yn yr Awdurdod.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

2.2 Mae gennym dîm gweithredol fel y nodir isod, yn ymdrin â'n tri maes gwaith: Gwasanaethau Corfforaethol; Polisi a Chyfathrebu; a Rheoleiddio ac Achredu.

2.3 Mae cofrestr buddiannau Swyddogion Gweithredol[24] ac Anweithredol[25] ar gael ar ein gwefan.

2.4 Mae cyfarwyddwyr yn aelodau o staff ac yn cael eu talu yn unol â pholisïau staff.

Alan Clamp	Prif Weithredwr
Jane Carey	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
Graham Mockler	Cyfarwyddwr Rheoleiddio ac Achredu
Melanie Venables	Cyfarwyddwr Polisi a Chyfathrebu
Amanda Partington-Todd	Cyfarwyddwr Rheoleiddio ac Achredu Dros Dro

Niferoedd staff a chostau cysylltiedig

2.5 Costau personau a gyflogir (yn amodol ar archwiliad)

	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2025/26	Cyflogir yn barhaol		Cyfanswm 2024/25
	£'000	£'000	£'000	£'000		£'000
Cyflogau	3163		3163	3104		3104
Costau nawdd cymdeithasol	407		407	348		348
Costau pensiynau	597		597	561		561
Costau asiantaeth/staff dros dro		*211	*211		*92	*92
Cyfanswm	**4167**	**211**	**4378**	**4013**	***92**	**4105**

*2 aelod o staff ar secondiad

2.6 Nid oedd unrhyw gostau ymgynghoriaeth yn 2025/26. (Dim yn 2024/25)

2.7 Ni thalwyd unrhyw becynnau ymadael yn 2025/26. (Dim yn 2024/25).

[24] https://www.professionalstandards.org.uk/sites/default/files/attachments/Directors%20Register%20of%20Interests%20January%202025.pdf
[25] https://www.professionalstandards.org.uk/sites/default/files/attachments/Board%20members%20Register%20of%20Interests%20February%202025.pdf

2.8 Ni chododd unrhyw gostau diswyddo yn 2025/26 (Dim yn 2024/25).

2.9 Ni chyflogwyd unrhyw bersonau oddi ar y gyflogres nac ar sail ymgynghorol yn ystod y flwyddyn (Dim yn 2024/25).

Nifer cyfartalog y bobl a gyflogwyd

2.10 Mae cyfartaledd y nifer o staff llawn amser a rhan amser a gyflogir (yn cynnwys staff dros dro) yn ystod y flwyddyn fel a ganlyn:

	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2025/26	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2024/25
Cyfanswm	47.03	1.43	48.46	47.05	0.8	48.3

Colledion a thaliadau arbennig

2.11 Ni chafwyd unrhyw golledion na thaliadau arbennig yn 2025/26.

Y Bwrdd

2.12 Mae'r Bwrdd yn cynnwys saith aelod anweithredol ac un aelod gweithredol. Ni all unrhyw aelodau anweithredol o'n Bwrdd fod nac erioed wedi bod yn aelod o broffesiwn a reoleiddir gan unrhyw un o’r 10 rheoleiddiwr a oruchwylir gennym, fel ein bod yn awdurdod annibynnol o broffesiynau a rheolyddion iechyd a gofal cymdeithasol.

2.13 Y Bwrdd yw ein fforwm penderfyniadau uchaf, ble trafodir materion strategol a gweithredol arwyddocaol, ac y gwneir penderfyniadau canlyniadol.

2.14 Mae gan y Bwrdd gyfrifoldeb corfforaethol am sicrhau ei fod yn cyflawni ei ddyletswyddau statudol ac am hyrwyddo defnydd effeithiol ac effeithlon o’i adnoddau.

2.15 I’r diben hwn, ac ar drywydd ei gyfrifoldebau corfforaethol ehangach, mae’r Bwrdd:

- Yn gosod cyfeiriad strategol cyffredinol yr Awdurdod o fewn statud a’r fframwaith polisi ac adnoddau
- Yn sicrhau y cydymffurfir ag unrhyw ofynion statudol neu weinyddol i ddefnyddio cyllid cyhoeddus; ein bod yn gweithredu o fewn terfynau ein hawdurdod statudol, ac yn unol ag unrhyw amodau eraill yn ymwneud â defnydd o gyllid cyhoeddus
- Yn sicrhau ein bod yn derbyn ac adolygu gwybodaeth ariannol reolaidd parthed rheolaeth yr Awdurdod; yn cael ei hysbysu mewn modd amserol am unrhyw bryderon am weithgareddau'r sefydliad; ac yn darparu sicrwydd positif y cymerwyd camau priodol ar bryderon o'r fath
- Yn arddangos safonau uchel o lywodraethu corfforaethol ar bob adeg, yn cynnwys sefydlu pwyllgor archwilio i’w helpu i ddelio â risgiau ariannol allweddol ac eraill sy'n ei wynebu

- Penodi'r Prif Weithredwr. Yn gosod amcanion perfformiad a thelerau cydnabyddiaeth sy'n gysylltiedig â'r amcanion hyn ar gyfer y Prif Weithredwr, sy'n rhoi pwys dyledus ar reoli a defnyddio arian cyhoeddus yn briodol.

2.16 Yn hanesyddol, gwnaed penodiadau i'r Bwrdd am gyfnod cychwynnol o bedair blynedd, y gellid ei ymestyn am ail dymor. Ni ddylai cyfanswm yr amser a wasanaethir fod yn fwy nag wyth mlynedd. Yn 2024, adolygodd y Bwrdd hyn a chytunwyd y dylid lleihau cyfnodau penodi i dair blynedd o 2025 ymlaen.

2.17 Rhodda Atodlen 7 Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012 gyfarwyddiadau ar gyfer penodi aelodau i'r Awdurdod.

2.18 Ceir manylion penodiadau'r Bwrdd a pwy sy'n eu gwneud yn y tabl isod.

2.19 Ceir manylion swyddi cyfarwyddwyr a buddiannau arwyddocaol sydd gan y Bwrdd yn y gofrestr buddiannau ar ein gwefan. Cofrestr Buddiannau Aelodau'r Bwrdd Mai 2026.pdf

Aelodau'r Bwrdd

Aelod o'r Bwrdd	Penodwyd gan	Term
Caroline Corby (Cadeirydd)	Cyfrin Gyngor (ailbenodwyd 2025)	1 Mawrth 2021 hyd 28 Chwefror 2028
Marcus Longley	Gweinidogion Cymru (ailbenodwyd 2021)	1 Mai 2017 hyd 30 Ebrill 2025
Alan Clamp	Bwrdd yr Awdurdod (2018)	Amh Aelod gweithredol
Juliet Oliver	Cyfrin Gyngor	1 Ionawr 2023 hyd 31 Rhagfyr 2026
Nick Simkins	Cyfrin Gyngor Penodwyd yn Gadeirydd ARC 2024	1 Mawrth 2023 hyd 30 Mehefin 2028[26]
Candace Imison	Cyfrin Gyngor	1 Medi 2024 hyd 31 Awst 2027
Geraldine Campbell	Adran Iechyd Gogledd Iwerddon	1 Ionawr 2025 – 31 Rhagfyr 2027
Ali Jarvis	Gweinidogion yr Alban	1 Ionawr 2025 – 31 Rhagfyr 2027
Ruth Ajayi (Cydymaith)	Bwrdd yr Awdurdod	7 Mai 2024 hyd 06 Mai 2026
Eleanor Marks	Gweinidogion Cymru Penodwyd Mai 2025	1 Mai 2025 hyd 30 Ebrill 2028

[26] Penodwyd Nick Simkins yn Gadeirydd ARC o 1 Gorffennaf 2024 ac felly estynnwyd ei dymor i 30 Mehefin 2028.

2.20 Mae ein Prif Weithredwr yn weithiwr i'r Awdurdod. Prif swyddogaethau, dyletswyddau a phwerau'r Prif Weithredwr yw:

- I sicrhau bod yr Awdurdod yn cyflawni ei swyddogaethau statudol
- I baratoi a chyhoeddi safonau rheoleiddio da
- I drefnu cyhoeddi cyngor ac arweiniad polisi
- I anfon adroddiad blynyddol i'r Senedd ar berfformiad y rheolyddion a oruchwylir gennym
- I gadw cyfrifon cywir a chofnodion cywir parthed y cyfrifon, i baratoi datganiad o gyfrifon parthed pob blwyddyn ariannol, ac i anfon copi o'r cyfrifon blynyddol at y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol
- Mae gan y Prif Weithredwr gyfrifoldeb dros ddarparu arweinyddiaeth effeithiol ar bob mater yn ymwneud â dyletswyddau statudol a gweinyddol. Mae hyn yn cynnwys gweithredu'r strategaeth, arwain ar faterion gweithredol, hyrwyddo defnydd effeithiol ac effeithlon o staff ac adnoddau eraill, annog safonau uchel o gywirdeb a chynrychioli'r Awdurdod yn gyhoeddus.

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

2.21 Mae'r Cyfrin Gyngor wedi penodi'r Prif Weithredwr fel Swyddog Cyfrifyddu. Mae ei gyfrifoldebau perthnasol fel Swyddog Cyfrifyddu yn cynnwys ei gyfrifoldeb ar gyfer cywirdeb a chysondeb y cyllid cyhoeddus mae'n atebol amdanynt ac am gadw cofnodion cywir. Gan fod yr Awdurdod yn endid a ddosberthir i lywodraeth ganolog ac yn rhan o ffin gyfrifo'r Adran Iechyd, mae'n cydymffurfio â'r egwyddorion a nodir ym Memorandwm Swyddogion Cyfrifyddu Cyrff Cyhoeddus Anadrannol a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Mawrhydi ac a gyhoeddwyd yn 'Rheoli Arian Cyhoeddus'.

2.22 Dan Atodlen 7 Paragraff 15 Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012, mae'r Cyfrin Gyngor wedi cyfeirio'r Awdurdod i baratoi datganiad o gyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol ar y ffurf a'r sail a gyfarwyddir gan y Cyfarwyddyd Cyfrifon. Paratoir y cyfrifon ar sail croniadau ac mae'n rhaid iddynt roi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Awdurdod ynghyd â'i incwm a'i wariant, Datganiad Sefyllfa Ariannol a llif arian ar gyfer y flwyddyn ariannol.

2.23 Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Swyddog Cyfrifyddu gydymffurfio â gofynion Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth ac yn neilltuol:

- Arsylwi'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a roddwyd gan y Cyfrin Gyngor, gan gynnwys y gofynion perthnasol o ran cadw cyfrifon a datguddiadau, a gweithredu polisïau cyfrifyddu perthnasol a'u defnyddio'n gyson
- Gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon ar sail resymol
- Paratoi'r cyfrifon ar sail gweithredu fel busnes parhaus
- Datgan a gyflawnwyd y safonau cyfrifyddu cymwys fel y'u nodir yn Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth, a datgelu ac egluro unrhyw achosion perthnasol o beidio â gwneud hynny yn y cyfrifon

Rwy'n cadarnhau bod yr Adroddiad a'r Cyfrifon Blynyddol ar y cyfan yn deg, cytbwys a dealladwy ac rwy'n cymryd cyfrifoldeb am yr Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol a'r penderfyniadau gofynnol i bennu ei fod yn deg, cytbwys a dealladwy.

Fel y Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cymryd pob cam posibl i fod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu bod archwilwyr yr Awdurdod Safonau Proffesiynol yn ymwybodol o'r wybodaeth honno. Felly hyd y gwn i, nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr yn ymwybodol ohoni.

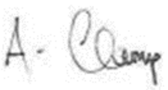

Alan Clamp
Swyddog Cyfrifyddu
29 Mehefin 2026

Datganiad llywodraethu

Cwmpas cyfrifoldeb

2.24 Fel Swyddog Cyfrifyddu i'r Awdurdod, rwy'n gyfrifol am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi cyflawniad ein polisïau, nodau ac amcanion wrth ddiogelu arian ac asedau sefydliadol yr wyf yn bersonol gyfrifol amdanynt. Rwy'n talu sylw gofalus i'r canllaw a sefydlwyd yn Rheoli Arian Cyhoeddus.

2.25 Rydym yn adrodd i Senedd y Deyrnas Unedig ac yn cydweithio'n agos â'r gweinyddiaethau datganoledig yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon, yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn Lloegr ac i'r Adran Addysg i gyflenwi'n hoblygiadau statudol ac amcanion allweddol ein cynllun busnes. Mae hyn yn cynnwys nodi ac ymateb yn briodol i risgiau mewnol ac allanol.

2.26 Mae'r Awdurdod yn cydymffurfio â Rheoli Arian Cyhoeddus ac wedi mabwysiadu prif egwyddorion Llyfr Oren Trysorlys EM: Rheoli Risg. Mae'r egwyddorion hyn yn cael eu cymhwyso'n gymesur, gan adlewyrchu maint, model gweithredu, proffil risg yr Awdurdod, a chefnogi adnabod, asesu a rheoli risg yn effeithiol.

Cydymffurfiad â chod llywodraethu corfforaethol Trysorlys Ei Mawrhydi

2.27 Rydym wedi cydymffurfio â Chod Llywodraethu Corfforaethol Trysorlys Ei Mawrhydi cyn belled â'i fod yn berthnasol i ni.

Dull rheoli risg a'r Gofrestr risgiau

2.28 Mae'r Tîm Arweinyddiaeth Weithredol yn adolygu'r gofrestr risg strategol yn fisol. Ystyrir y gofrestr wedi ei ddiweddaru gan y Pwyllgor Archwilio a Risg (ARC), ac yna gan y Bwrdd. Bydd risgiau yn cael eu hychwanegu, diweddaru neu ddileu tu allan i'r broses hon wrth i'r angen godi.

2.29 Roedd y risgiau mwyaf arwyddocaol ar gyfer 2025/26 yn ymwneud ag:

- Ôl-groniadau Addasrwydd i Ymarfer - y gallent beryglu effeithiolrwydd rheoleiddiol ac felly leihau diogelwch y cyhoedd. Mae'r risg hon yn cael ei rheoli drwy fonitro ansawdd y broses o wneud penderfyniadau drwy ein proses adran 29 ac effeithiolrwydd rheoleiddio drwy ein hadolygiadau perfformiad. Rydym hefyd yn monitro cyfarfodydd cyngor y rheolyddion i sicrhau ffocws parhaus ar ddelio ag unrhyw ôl-groniadau. Mae perfformiad gwael parhaus yn cael ei uwchgyfeirio at yr Ysgrifennydd Gwladol a'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol.
- Perfformiad rheolyddion – yn bennaf yn ymwneud â'r NMC a'r PSNI. Mae'r NMC yn destun adolygiadau cyfnodol parhaus (yn hytrach na'r cylch o adolygiadau cyfnodol a monitro a ddefnyddir ar gyfer rheolyddion eraill) ac mae agweddau ar ei berfformiad hefyd yn cael eu goruchwylio gan Grŵp Goruchwylio Annibynnol, sy'n cynnwys ystod eang o randdeiliaid ac dan gadeiryddiaeth yr Awdurdod. Mae tanberfformiad y PSNI yn cael ei reoli trwy gyfarfodydd misol rhwng y rheoleiddiwr a'r Awdurdod, a thrwy gyfarfodydd chwarterol gydag Adran Iechyd Gogledd Iwerddon.

- Hyder y cyhoedd mewn rheoleiddio – a allai gael ei danseilio o ganlyniad i dan-reoleiddio canfyddedig. Ar gyfer Cofrestrau Achrededig, rydym yn asesu risgiau rolau heb eu rheoleiddio ac yn cyfeirio at y llywodraeth unrhyw feysydd lle nad ydym yn credu bod cofrestru gwirfoddol yn ddigonol i ddiogelu'r cyhoedd. Gellir nodi tan-reoleiddio hefyd gan ddefnyddio offeryn Sicrwydd Cyffyrddiad Cywir yr Awdurdod.

2.30 Mae'r Tîm Arweinyddiaeth Weithredol yn datblygu a chynnal y fframwaith rheolaeth fewnol ac yn darparu sicrwydd i'r Pwyllgor Archwilio a Risg, sydd yn ei dros yn darparu cyngor strategol i'r Bwrdd, ble cynhelir cyfrifoldeb cyffredinol bod trefniadau'r Awdurdod yn effeithiol.

2.31 Mae elfennau allweddol y system reolaeth fewnol yn cynnwys:

- Gweithdrefnau ariannol yn manylu rheoliadau ariannol, ar gyfer y cyfrifoldebau ac awdurdodau a ddirprwywyd i'r Tîm Arweinyddiaeth Weithredol
- Prosesau cynllunio busnes yn sefydlu amcanion yr Awdurdod, wedi eu cefnogi gan incwm blynyddol manwl, gwariant, cyfalaf a chyllidebau llif arian
- Adolygiadau rheolaidd o berfformiad, ynghyd ag adrodd amrywiant, cynllunio senario ac ail-ddarogan
- Y fframwaith sicrwydd.

2.32 Mae systemau rheoli risg a rheolaeth fewnol yr Awdurdod wedi bod ar waith drwy gydol y flwyddyn dan sylw a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon.

Fframwaith sicrwydd

2.33 Mae'r fframwaith sicrwydd yn fodd i roi sicrwydd i aelodau'r Bwrdd sut rydym yn gweithredu.

2.34 Mae'r fframwaith wedi'i nodi yn nhermau'r model tair llinell amddiffyn. Mae'r fframwaith wedi ei strwythuro o amgylch y meysydd llywodraethu da hynny a fydd angen cymorth ar bob adeg, yn hytrach nag amcanion blynyddol y Bwrdd a fydd yn esblygu'n barhaus.

2.35 Mae'r dulliau sicrwydd a restrir yn fewnbynnau y mae'r Bwrdd yn defnyddio i ddyfarnu ar eu lefel sicrwydd. Nid yw'r fframwaith yn anelu i fod yn rhestr hollgynhwysol nac yn offeryn i'r gweithgor gyflawni gweithrediadau.

Cadeirydd y Bwrdd

2.36 Mae gan y Cadeirydd gyfrifoldeb arweinyddiaeth ar y materion canlynol:

- Arwain y Bwrdd o ran llunio ein strategaeth
- Sicrhau bod y Bwrdd, wrth wneud ei benderfyniadau, yn cymryd sylw dyledus o unrhyw ganllaw perthnasol
- Hyrwyddo defnydd effeithiol, economaidd, ac effeithlon o adnoddau, yn cynnwys staff
- Annog safonau uchel o gywirdeb

- Sicrhau fod y Bwrdd yn cwrdd yn rheolaidd trwy gydol y flwyddyn a bod cofnodion y cyfarfodydd yn gofnod cywir o'r penderfyniadau a wnaed a, ble fo'n briodol, trafodaethau'r Bwrdd
- Sicrhau yr adroddir yn flynyddol ar waith yr Awdurdod i'r Senedd fel sy'n ofynnol dan statud.

Presenoldeb yng nghyfarfodydd cyhoeddus y Bwrdd

2.37 Cynhaliwyd chwech cyfarfod o'r Bwrdd rhwng 1 Ebrill 2025 a 31 Mawrth 2026.

2.38 Roedd presenoldeb aelodau yng nghyfarfodydd y Bwrdd yn ystod 2025/26 fel a ganlyn:

Aelod o'r Bwrdd	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
Caroline Corby (Cadeirydd)	6	6
Alan Clamp	6	6
Juliet Oliver	6	6
Nick Simkins	6	6
Candace Imison	6	6
Ruth Ajayi	5	6
Geraldine Campbell	6	6
Ali Jarvis	6	6
Eleanor Marks	5	6

2.39 Yn ystod y flwyddyn a adolygir, roedd y Bwrdd yn weithredol o ran sicrhau y cynhaliwyd ein swyddogaethau statudol a bod y risgiau yr oeddem yn eu hwynebu yn cael sylw. Cyflawnodd hyn trwy ddefnydd effeithiol a monitro'r gofrestr risg a fframwaith sicrwydd a thrwy fod yn wyliadwrus ynglŷn ag ansawdd ein hallbynnau.

2.40 Mae'r Bwrdd yn hyderus ei fod yn dal i dderbyn adroddiadau priodol, cyflawn a pherthnasol gan y gweithgor i sicrhau y gall gyflawni ei rôl strategol ac y gall ddal y gweithgor yn atebol. Darperir sicrwydd ansawdd gan y Pwyllgor Craffu a'r Pwyllgor Archwilio a Risg, sy'n adrodd i'r Bwrdd. Mae'r Bwrdd hefyd yn adolygu'r holl bapurau polisi ac adroddiadau allweddol cyn cyhoeddi i sicrhau eu bod yn bodloni'r safonau uchel disgwyliedig. Mae'r Bwrdd yn derbyn adroddiadau ariannol ym mhob cyfarfod ac yn adolygu'r gofrestr risg ddwywaith y flwyddyn.

2.41 Mae'r Bwrdd yn talu sylw arbennig i gyflawniad ein hymchwiliadau ac adolygiadau arbennig ac yn sicrhau ei hun yn ofalus ynghylch ansawdd yr adroddiadau terfynol.

2.42 Mae'r Bwrdd yn chwarae rôl bwysig o ran sefydlu'r cyfeiriad strategol ar gyfer yr Awdurdod ac mae'n ystyried hyn a materion eraill cysylltiedig yn ei digwyddiad cynllunio blynyddol.

2.43 Mae'r Bwrdd hefyd yn adolygu ei berfformiad ei hun yn rhan o'i gynllunio strategol. Yn chwarter olaf 2024/25, cwblhawyd hunanasesiad o effeithiolrwydd y Bwrdd. Roedd y canfyddiadau'n gadarnhaol iawn. Canfu'r hunanasesiad fod y Bwrdd a'i bwyllgorau yn gweithredu'n effeithiol a gwnaeth nifer o argymhellion ar gyfer gwelliannau pellach. Roedd y rhain yn cynnwys adolygu archwaeth risg y Bwrdd yng ngoleuni'r Cynllun Strategol newydd 2026-29 a sicrhau bod adolygiadau ôl-werthuso ar gyfer pob prosiect mawr yn cael eu darparu i'r Bwrdd. Datblygwyd cynllun gweithredu yn seiliedig ar hyn ar gyfer 2025/26 a chwblhawyd yr holl gamau gweithredu.

2.44 Tua diwedd blwyddyn fusnes 2025/26, cwblhawyd gwerthusiad allanol o effeithiolrwydd y Bwrdd yn unol â'n dull o wneud hyn unwaith bob tair blynedd (gyda hunanasesiadau yn y blynyddoedd cyfamserol). Cynhaliwyd hyn gan y cwmni cyfrifyddu Moore Kingston Smith. Daeth i'r casgliad bod Bwrdd yr Awdurdod yn gweithio'n dda. Gwnaeth yr adroddiad nifer o argymhellion ar gyfer gwelliant pellach. Roedd y rhain yn cynnwys: cynnal gweithdy i'r Bwrdd ar flaenoriaethau ar gyfer blwyddyn gyntaf y Cynllun Strategol newydd 2026-29; cynhyrchu cofrestr risg fwy soffistigedig a ddylai fod yn rhan o bapurau'r Bwrdd ar gyfer pob cyfarfod; cynnwys y Bwrdd mewn cyfarfodydd sganio'r gorwel chwarterol; ac adolygu gwerthoedd yr Awdurdod yn ystod 2026/27. Bydd y camau hyn yn cael eu rhoi ar waith yn ystod blwyddyn fusnes 2026/27.

2.45 Mae cynnal ansawdd ein gwaith yn ystyriaeth bwysig i'r Bwrdd. Mae'n cyfrannu at gyhoeddiadau ac adroddiadau cyn eu cyhoeddi ac yn cymryd diddordeb mawr mewn ymchwil a datblygu polisi.

2.46 Mae'r Bwrdd hefyd yn adolygu gwybodaeth a dderbynia am ein perfformiad gan bartïon allanol yn cynnwys y rheolyddion statudol, y Cofrestrau Achrededig, yr Adrannau Iechyd yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon a'r Adran Addysg yn Lloegr.

2.47 Mae holl aelodau'r Bwrdd yn cael eu harfarnu yn flynyddol gan y Cadeirydd ac yn gallu rhoi sylw ar berfformiad y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr. Mae'r Cadeirydd yn cael ei arfarnu gan y Dirprwy Gadeirydd, gan ddefnyddio adborth gan aelodau'r Bwrdd, uwch aelodau o staff a rhanddeiliaid allanol.

2.48 Mae manylion sicrwydd ansawdd wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Craffu ac i'r Pwyllgor Archwilio a Risg. Adroddwn ar eu gweithgareddau ar wahân. Adolygir Cylch Gorchwyl y ddau bwyllgor yn flynyddol.

Pwyllgorau a gweithgorau'r Bwrdd

Pwyllgor Archwilio a Risg

2.49 Mae gan y Bwrdd Bwyllgor Archwilio a Risg i'w gefnogi yn ei gyfrifoldebau i reoli risg a llywodraethu. Mae'r pwyllgor yn arolygu pa mor gynhwysfawr yw sicrwydd o ran bodloni anghenion sicrwydd y Bwrdd a'r Swyddog Atebolrwydd ac adolygu dibynadwyedd a chywirdeb y sicrwydd hwn.

2.50 Cynhaliwyd pedwar cyfarfod Pwyllgor Archwilio a Risg rhwng 1 Ebrill 2025 a 31 Mawrth 2026.

2.51 Roedd presenoldeb aelodau yng nghyfarfodydd y Pwyllgor yn ystod 2025/2026 fel a ganlyn:

Aelod o'r pwyllgor	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
Nick Simkins	4	4
Ruth Ajayi	1	1[27]
Geraldine Campbell	4	4
Eleanor Marks	3	4

2.52 Adroddir ar gofnodion cyfarfodydd y Pwyllgor yn ffurfiol i'r Bwrdd yn ogystal â barn y Pwyllgor ar y gofrestr risg a'r newidiadau a wnaed iddi.

2.53 Mae'r Pwyllgor yn adolygu ei Gylch Gorchwyl a rhaglen waith yn flynyddol ac yn adrodd unrhyw newidiadau y bydd yn cynnig i'r Bwrdd. Pob blwyddyn, mae'n adrodd yn ffurfiol i'r Bwrdd ar:

- Ei waith yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf
- Asesiad o drefniadau llywodraethu gwybodaeth
- Yr adroddiadau archwiliad mewnol a gyflwynwyd iddo
- Barnau'r archwilwyr.

2.54 Mae'r Pwyllgor yn gosod ei raglen waith ei hun ar gyfer y flwyddyn i ddod ac mae hyn yn dylanwadu ar y rhaglen waith a osodir gan yr archwilwyr mewnol.

2.55 Fel arfer, bydd y Bwrdd yn dirprwyo cymeradwyaeth derfynol o'r Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon i'r Pwyllgor hwn.

Archwiliad mewnol

2.56 RSM oedd ein harchwilwyr mewnol ar gyfer 2025/2026.

2.57 Roedd y gwaith archwilio mewnol ar gyfer eleni yn canolbwyntio ar:

- Proses polisi
- Seiberddiogelwch
- Cynllunio'r Gweithlu
- Egwyddorion Busnes.

Proses Polisi

2.58 Derbyniodd yr adolygiad hwn Sicrwydd Rhesymol. Gwnaed tri argymhelliad blaenoriaeth ganolig. Roedd un yn ymwneud â chynhyrchu fframwaith sy'n darparu proses ar gyfer blaenoriaethu a chymeradwyo penderfyniadau. Roedd yr ail ar draws y sefydliad ac roedd i ddiffinio trothwyon clir ar gyfer prosiectau a adroddir i'r

[27] Wedi symud i'r Pwyllgor Craffu fel rhan o raglen hyfforddi Aelodau Cyswllt y Bwrdd.

Bwrdd a'r trydydd oedd datblygu strategaeth data a deallusrwydd. Roedd gwaith yn cael ei wneud ar yr holl argymhellion ar ddiwedd y flwyddyn.

Seiberddiogelwch

2.59 Derbyniodd yr adolygiad hwn Sicrwydd Rhannol. Gwnaed un argymhelliad blaenoriaeth Uchel, dau argymhelliad blaenoriaeth Ganolig a naw argymhelliad blaenoriaeth Isel. Y flaenoriaeth Uchel oedd datblygu a chynnal amserlen wedi'i dogfennu ar gyfer profi'r Cynllun Parhad Busnes, y cyfryngau oedd cynnal Asesiadau Effaith Busnes i nodi systemau critigol a diffinio a dogfennu amserlenni ar gyfer adfer bregusrwydd. Roedd yr holl argymhellion bron wedi'u cwblhau erbyn diwedd mis Mawrth 2026.

Cynllunio'r Gweithlu

2.60 Derbyniodd yr adolygiad hwn Sicrwydd Rhesymol. Gwnaed pump o argymhellion blaenoriaeth Ganolig ac un Isel. Roedd y flaenoriaeth Ganolig yn canolbwyntio ar alinio Cynllunio Busnes â'r Strategaeth Pobl newydd gan gynnwys: dadansoddiad o'r bylchau sgiliau, adolygiad sefydliadol i sefydlu strwythur ar gyfer y dyfodol a Chynllun Dysgu a Datblygu newydd. Mae'r rhain yn cael eu datblygu fel rhan o flwyddyn un y Strategaeth Pobl newydd 2026-29.

Egwyddorion Busnes

2.61 Derbyniodd yr adolygiad Sicrwydd Rhesymol ac ni wnaed unrhyw argymhellion.

Pwyllgor Craffu

2.62 Mae'r Pwyllgor Craffu yn derbyn adroddiadau ar weithrediad ein craffu a'n goruchwyliaeth o'r 10 rheoleiddiwr gweithwyr proffesiynol iechyd a gofal cymdeithasol a'r rhaglen Gofrestrau Achrededig.

2.63 Cynhaliwyd tri chyfarfod Pwyllgor Craffu rhwng 1 Ebrill 2025 a 31 Mawrth 2026.

2.64 Roedd presenoldeb aelodau yng nghyfarfodydd y pwyllgor yn ystod 2025/26 fel a ganlyn:

Aelod o'r pwyllgor	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
Juliet Oliver	3	3
Candace Imison	3	3
Ali Jarvis	3	3
Ruth Ajayi	3	3

Penodiadau i gynghorau rheolyddion

2.65 Ystyriodd y Pwyllgor Craffu adroddiadau ar weithgarwch penodiadau diweddar ym mhob un o'i gyfarfodydd, gan gynnwys cyngor a roddwyd i reolyddion. Derbyniodd y Pwyllgor drosolwg hefyd o'r seminar penodiadau a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn.

Adolygiad o benderfyniadau terfynol addasrwydd i ymarfer (awdurdodaeth Adran 29 yr Awdurdod)

2.66 Ym mhob cyfarfod, derbyniodd y Pwyllgor Craffu ddiweddariad ar gynnydd unrhyw apeliadau proffil uchel a/neu risg uchel a llwyth achosion a gwaith presennol y tîm, ochr yn ochr ag ymgysylltu ehangach, diweddariadau a risgiau allweddol, a gwaith gwella a wnaed gan y tîm. Adolygodd y Pwyllgor gwblhau gwaith adolygu proses A29 a chymeradwyodd weithrediad parhaol newidiadau a gwelliannau sylweddol a ddatblygwyd drwy'r broses adolygu.

2.67 Adolygodd y Pwyllgor adroddiad Adran 29 ‘Apelio yn erbyn penderfyniadau addasrwydd i ymarfer: y flwyddyn dan sylw 2024/25’, sef y flwyddyn gyntaf i ni gynhyrchu adroddiad o’r fath. Ystyriodd y Pwyllgor hefyd gynigion ar gyfer cwmpas ein gwaith newydd i adolygu penderfyniadau archwilwyr achosion a wnaed mewn perthynas â Chymdeithion Anesthesia (AA) a Chymdeithion Meddygon (PA), yn dilyn gweithredu eu rheoleiddio statudol o dan Orchymyn Cymdeithion Anesthesia a Chymdeithion Meddygon 2024.

Adolygiad perfformiad blynyddol y rheolyddion

2.68 Derbyniodd y Pwyllgor Craffu adroddiadau rheolaidd ar gynnydd a chanlyniadau Adolygiadau Perfformiad, gan gynnwys y wybodaeth ddiweddaraf am ein goruchwyliaeth o'r NMC a'n gwaith gyda'r IOG. Parhaodd y Pwyllgor â’i arolygiaeth o’n gwaith adolygu perfformiad mewn perthynas ag amseroldeb prosesau addasrwydd i ymarfer y rheolyddion, sy’n parhau i fod yn bryder difrifol.

Cofrestrau Achrededig

2.69 Cyflawnodd y Pwyllgor Craffu ei graffu ar y rhaglen Cofrestrau Achrededig. Derbyniodd ddiweddariadau cynnydd ar geisiadau ar gyfer asesiadau Safon Un Dros Dro, Ceisiadau Llawn, ac asesiadau adnewyddu'r Gofrestr Achrededig gyfredol.

2.70 Adolygodd y Pwyllgor waith risg a sganio’r gorwel y rhaglen yn ei gyfarfodydd. Hefyd, cynhaliodd y Pwyllgor ymchwiliad manwl i adolygiad o'r prosesau craffu a ddefnyddiwn yn y rhaglen i baratoi ar gyfer newid sy'n deillio o'r Adolygiad Safonau.

Prosiect adolygu safonau

2.71 Derbyniodd y Pwyllgor adroddiadau ar gynnydd y prosiect adolygu Safonau yn ystod y flwyddyn. Adolygodd hefyd gynlluniau ar gyfer parodrwydd gweithredol ar gyfer y rhaglen Cofrestrau Achrededig ac adolygiad perfformiad rheolyddion.

Rheoliadau cynllun pensiwn

2.72 Fel cyflogwr, mae gan ein staff hawl i aelodaeth o Gynllun Pensiwn y GIG neu Gynllun Pensiwn Personol Grŵp Standard Life. Mae mesurau rheoli ar waith i sicrhau y cydymffurfir â holl rwymedigaethau cyflogwyr a gynhwysir yn y ddau gynllun. Mae hyn yn cynnwys sicrhau fod didyniadau o gyflogau, cyfraniadau cyflogwr a thaliadau i’r cynlluniau yn unol â’r rheolau a bod cofnodion cynllun pensiwn aelodau yn cael eu diweddaru’n gywir yn unol â’r amserlen a fanylir yn y rheoliadau.

Trin data

2.73 Mae'n system o reolaeth fewnol yn seiliedig ar Fframwaith Polisi Diogelwch Llywodraeth EF ac rydym yn parhau i fonitro ac adolygu ein cydymffurfiad â hyn.

2.74 Ychydig o wybodaeth bersonol a gedwir gennym. Mae'r prif fath o ddata personol sydd gennym yn ymwneud â'n staff ein hun. Mae'n ofynnol i staff weithio trwy fynediad o bell i'n gweinydd ac mae dilysiadau aml-ffactor ar waith i ddarparu haen arall o ddiogelwch.

2.75 Mae staff yn parhau i gyflawni cyfuniad o hyfforddiant ar-lein 'Diogelu Gwybodaeth' y llywodraeth a hyfforddiant diogelwch gwybodaeth mewnol yr Awdurdod. Mae'r hyfforddiant 'Diogelu Gwybodaeth' yn seiliedig ar asesiad.

2.76 Rhaid i'r holl staff gwblhau'r lefel sy'n briodol i'w lefel o gyfrifoldeb ar gyfer trin data. Cwblhaodd pob aelod o staff yr hyfforddiant yn 2025/26.

2.77 Mae Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg wedi darparu datganiad ei fod yn fodlon bod gennym bolisïau priodol i'r staff ddilyn, cyn belled â'u bod yn berthnasol i'r Awdurdod, a bod prosesau priodol yn eu lle i liniaru risgiau i'n gwybodaeth.

2.78 Paratowyd y datganiad hwn wedi ystyriaeth o Asesiad Blynyddol yr Awdurdod o Reolaeth Risg Gwybodaeth ar gyfer 2025/26 a'r sicrwydd a geir trwy hynny.

2.79 Ni chyrhaeddodd unrhyw ddigwyddiadau data personol y trothwy i'w hadrodd i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO) yn 2025/26.

Safonau Swyddogaethol y Llywodraeth

2.80 Mae safonau swyddogaethol yn nodi beth sydd angen ei wneud, a pham, ar gyfer gwahanol fathau o waith swyddogaethol. Maent wedi'u mandadu i'w defnyddio mewn adrannau a'u cyrff hyd braich ers mis Mawrth 2022. Mae'r Awdurdod yn cydymffurfio â holl elfennau'r safon sy'n berthnasol iddo.

Egwyddorion busnes

2.81 Dechreuom weithredu gyda phedair ffrwd gwaith yn 2012 ac, yn y cyfnod ers hynny, rydym wedi cynyddu trylwyredd y gwahaniad rhyngddynt. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod y bydd ein rhanddeiliaid yn chwilio am dryloywder parthed sut ydym yn gweithredu.

2.82 Isod rydym yn sefydlu'r egwyddorion sy'n sail i'n gwaith.

- Gwaith rheoleiddio a gosod safonau: Mae'r holl ffioedd o'r rheolyddion yn cael eu talu i'n swyddogaethau statudol o drosolwg a gwelliannau rheoleiddiol yn unig, fel y sefydlwyd yn ein deddfwriaeth. Bydd unrhyw warged neu ddiffyg a gynhyrchir yn erbyn ein cyllideb fel y cytunwyd gan y Cyfrin Gyngor yn cael ei ddefnyddio i gyfrifo ffi'r flwyddyn ganlynol.
- Cofrestrau Achrededig: Mae ffioedd ar gyfer achredu neu adnewyddu o gofrestrau yn cael eu gweithredu i ddarparu a datblygu'r rhaglen Cofrestrau Achrededig yn unig. Bydd unrhyw warged a gynhyrchir yn cael ei gadw er budd y rhaglen.

- Comisiynau gan Lywodraeth(au): Bydd prisio comisiynau a chontractau ymgynghori yn talu'r holl gostau sy'n gysylltiedig â'r gwaith. Bydd unrhyw warged yn deillio o hyn yn cael ei ddefnyddio yn ôl doethineb y Bwrdd i gefnogi ein hamcanion strategol er lles y cyhoedd.
- Cyngor i sefydliadau eraill: Bydd prisio comisiynau a chontractau ymgynghori yn talu'r holl gostau sy'n gysylltiedig â'r gwaith. Bydd unrhyw warged yn deillio o hyn yn cael ei ddefnyddio yn ôl doethineb y Bwrdd i gefnogi ein hamcanion strategol er lles y cyhoedd.
- Bydd gwargedion yn cael eu gweithredu yn unol â'r egwyddorion hyn wedi i ofynion ein polisi cronfeydd gael eu bodloni.

I sicrhau tryloywder, byddwn yn:

- Cyhoeddi ein cyfrifon blynyddol ac yn datgelu ein datganiadau ariannol wedi eu harchwilio yn llawn (Tudalennau 81 i 84)
- Dangos ein hincwm a gwariant yn glir parthed pob un o'n pedair swyddogaeth.

2.83 Ar y cyd â'r egwyddorion hyn, mae ein Bwrdd wedi sefydlu polisi cronfeydd.

2.84 Mae'r Awdurdod wedi cytuno i gadw isafswm cronfeydd cyllideb o dri mis o gostau gweithredu, sef tua £1.365 miliwn ar gyfer 2025/26, ble mae'r gwahaniaeth rhwng y canlynol wedi ei nodi:

- Elfen gyfyngedig yn gysylltiedig i waith rheoleiddio a safonau
- Elfen anghyfyngedig yn gysylltiedig i holl waith yr Awdurdod.

Datgelir =lefel a lluniad ein cronfeydd yn hwyrach yn ein cyfrifon ariannol (t100)

2.85 Bydd angen rhoi unrhyw arian a gymerir o'r cronfeydd yn ystod y flwyddyn sy'n ei leihau i lai na'r lefel isafswm a gytunwyd gan y Bwrdd yn ôl yn y flwyddyn neu flynyddoedd dilynol.

Pwrpas y system rheolaeth fewnol

2.86 Cynlluniwyd y system rheolaeth fewnol i reoli risg i'r graddau y bo hynny'n rhesymol yn hytrach na dileu pob risg o fethu cyflawni polisïau, amcanion a nodau; felly gall roi sicrwydd rhesymol o effeithiolrwydd y gall ei wneud, ond nid sicrwydd llwyr.

2.87 Mae'r system o reolaeth fewnol wedi ei chynllunio i nodi a blaenoriaethu'r risgiau i gyflawni polisïau, nodau ac amcanion sefydliadol, i werthuso'r tebygolrwydd y cyflawnir y risgiau hynny a'r effaith pe byddant yn cael eu cyflawni, ac i'w rheoli'n effeithiol, effeithlon ac economaidd.

2.88 Mae'r system o reolaeth fewnol wedi bod yn weithredol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad a chyfrifon blynyddol ac yn cyd-fynd â chanllaw Trysorlys EF. Mae elfennau allweddol y system reolaeth fewnol yn cynnwys:

- Gweithdrefnau ariannol yn manylu rheoliadau ariannol ar gyfer cyfrifoldebau dros, ac awdurdodaeth a ddirprwywyd i, y tîm Gweithredol
- Prosesau cynllunio busnes sy'n nodi amcanion Awdurdod wedi'u hategu gan fanylion cyllidebau incwm, gwariant, cyfalaf a llif arian blynyddol
- Adolygiadau rheolaidd o berfformiad ynghyd ag adrodd amrywiant, cynllunio senario ac ail-ddarogan.

Adolygu effeithiolrwydd

2.89 Fel Swyddog Atebolrwydd, rwy'n gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol. Hysbysir fy adolygiad o waith yr archwilwyr mewnol, a'r Tîm Arweinyddiaeth Weithredol sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal y rheoliadau mewnol, a sylwadau gan yr archwilwyr allanol yn eu llythyr rheoli ac adroddiadau eraill. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg a'r Bwrdd wedi fy nghynghori o oblygiadau canlyniadau fy adolygiad ar y system o reolaeth fewnol.

2.90 Cynhaliwyd ac adolygwyd effeithiolrwydd y system o reolaeth fewnol trwy:

- Bwrdd yr Awdurdod, a gyfarfu chwech o weithiau
- Y Pwyllgor Archwilio a Risg, sy'n cynnwys tri aelod o'r Bwrdd. Rwyf hefyd yn mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio a Risg ynghyd â'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol, y Pennaeth Cyllid a'r Pennaeth AD a Llywodraethu. Mae cynrychiolwyr o'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol a'n harchwilwyr mewnol hefyd yn bresennol
- Trefniadau rheoli risg sy'n nodi risgiau allweddol allai effeithio ar gyflawniad ein hamcanion a bod y risgiau hynny wedi eu rheoli'n weithredol, gan adrodd ar gynnydd i'r Pwyllgor Archwilio a Risg a, thrwyddo, i Fwrdd yr Awdurdod
- Ein hasesiad blynyddol o reolaeth risg gwybodaeth a gyflawnwyd yn unol â chanllaw Swyddfa'r Cabinet
- Adroddiadau rheolaidd gan yr archwilwyr mewnol, RSM, yn cydymffurfio gyda Safonau Archwilio Mewnol y llywodraeth
- Sylwadau a wnaed gan yr archwilwyr allanol, yr NAO, yn eu llythyr rheoli ac adroddiadau eraill.

2.91 RSM fu ein harchwilwyr mewnol ar gyfer y flwyddyn dan sylw. Dywedodd y Pennaeth Archwilio Mewnol yn ei adroddiad ar gyfer 2025/2026: ‘Mae gan y sefydliad fframwaith digonol ac effeithiol ar gyfer rheoli risg, llywodraethu a rheolaeth fewnol. Fodd bynnag, mae ein gwaith wedi nodi gwelliannau pellach i’r fframwaith rheoli risg, llywodraethu a rheolaeth fewnol i sicrhau ei fod yn parhau i fod yn ddigonol ac yn effeithiol’.

2.92 Nid wyf o’r farn fod gennym wendidau arwyddocaol yn ein system o reoliadau mewnol. Mae rhaglen o fonitro rheolaidd yn bodoli, mewn ymgynghoriad â’r Pwyllgor Archwilio a Risg, archwilwyr mewnol ac archwilwyr allanol, i sicrhau ein bod yn bodloni safonau arfer gorau ym mhob maes o’n gweithrediadau.

2.93 Mae ein fframwaith sicrwydd yn cael ei monitro ynghyd â’r gofrestr risg gan y Tîm Arweinyddiaeth Weithredol, y Pwyllgor Archwilio a Risg a’r Bwrdd. Ystyrir dylanwadau mewnol ac allanol gan drafod unrhyw risgiau allai fod yn arwyddocaol gyda rhanddeiliaid allweddol cyn gynted ag y’i gwelir. Mae’r Pwyllgor Archwilio a Risg wedi adolygu ein fframwaith sicrwydd yn ystod y flwyddyn i sicrhau ei fod yn darparu lefel briodol o sicrwydd i’r Pwyllgor a’r Bwrdd.

2.94 Rwy’n fodlon bod yr asesiad blynyddol o reoli risg gwybodaeth yn adlewyrchu’r risgiau gwybodaeth yr ydym wedi eu rheoli’n ddigonol a’n bod wedi ystyried risgiau yn y dyfodol. Ystyriaf ein bod wedi cymryd y camau angenrheidiol i reoli risgiau gwybodaeth yn effeithiol. Rwy’n hyderus fod staff yn ymwybodol o’u cyfrifoldeb i storio, rhannu a dinistrio gwybodaeth yn ddiogel.

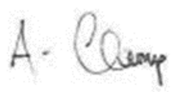

Alan Clamp

Swyddog Cyfrifyddu

29 Mehefin 2026

Adroddiad cydnabyddiaeth a staff

Polisi tâl

2.96 Mae'r Is-bwyllgor Adolygu Cynllun Busnes yn sicrhau bod cyflogau staff a'r Bwrdd yn cael eu trafod fel rhan o gynllunio busnes a bod argymhellion yn cael eu gwneud i'r Bwrdd.

2.97 Yn gyffredinol fe gynigir cytundebau cyflogaeth parhaol. Os y'i cynigir ar sail cyfnod sefydlog, mae hyn i adlewyrchu natur a chyd-destun y gwaith dan sylw. Pennir y cyfnod hysbysiad gofynnol gan swydd y deiliad.

Pwyllgor Enwebiadau

2.98 Mae'r Pwyllgor Enwebiadau yn sicrhau bod gan yr Awdurdod aelodaeth Bwrdd priodol trwy oruchwylio perfformiad y Bwrdd a recriwtio ar gyfer y Bwrdd.

2.99 Cynhaliwyd un cyfarfod Pwyllgor Enwebiadau rhwng 1 Ebrill 2025 a 31 Mawrth 2026. Dangosir presenoldeb aelodau isod.

Aelod o'r Bwrdd	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
Caroline Corby	1	1
Nick Simkins	0	1
Juliet Oliver	1	1

Cytundebau uwch reolwyr[28]

Enw	Teitl	Dyddiad cytundeb	Tymor heb ddod i ben	Cyfnod rhybudd
Alan Clamp	Prif Weithredwr	01/11/18	Contract parhaol	6 mis
Jane Carey	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol	11/01/21	Contract parhaol	3 mis
Graham Mockler[29]	Cyfarwyddwr Rheoleiddio ac Achredu	01/04/23	Contract parhaol	3 mis
Melanie Venables	Cyfarwyddwr Polisi a Chyfathrebu	01/07/24	Contract parhaol	3 mis
Amanda Partington-Todd	Cyfarwyddwr Rheoleiddio ac Achredu Dros Dro	14/04/25	Secondiad[30]	1 mis

[28] Staff Gwasanaeth Sifil Uwch neu gyfatebol
[29] Cymerodd gyfnod sabothol di-dâl o 25 Ebrill 2025 i 7 Ebrill 2026.
[30] Secondiad oedd hwn o 14 Ebrill 2025 i 13 Ebrill 2026 i gwmpasu cyfnod sabothol deiliaid y swyddi parhaol felly nid oeddent ar gyflogres yr Awdurdod.

Cyflogau uwch reolwyr[31] (yn amodol ar archwiliad)

Enw	Cyflog 2025/26 £'000	Holl fuddion sy'n ymwneud â phensiwn £'000	CYFANSWM 2025/26 £'000
Alan Clamp	200-205	47	245-250
Jane Carey	120-125	29	150-155
Graham Mockler *	5-10	0	5-10
Melanie Venables	115-120	28	140-145

* Cyfnod sabothol di-dâl o 22 Ebrill 2025 tan 7 Ebrill 2026. Cyfwerth â Blwyddyn Gyflawn (130-135)

Nid oedd unrhyw fonysau na thâl sy'n gysylltiedig â pherfformiad yn 2025/26

Enw	Cyflog 2024/25 £'000	Holl fuddion sy'n ymwneud â phensiwn £'000	CYFANSWM 2024/25 £'000
Alan Clamp	195-200	54	250-255
Jane Carey	115-120	31	145-150
Graham Mockler	120-125	35	155-160
Melanie Venables **	105-110	121***	225-230***
Christine Braithwaite*	30-35	1	30-35

* Wedi ymddeol Gorffennaf 2024 (Cyfwerth â blwyddyn gyflawn 120-125).

** Dechreuwr o 01/07/2024 (Cyfateb i flwyddyn lawn 110-115)

*** Mae buddion sy'n gysylltiedig â phensiwn yn cynrychioli tua 3 blynedd o fuddion

****Nid oedd unrhyw fonysau na thâl sy'n gysylltiedig â pherfformiad yn 2024/25**

2.100 Roedd pob uwch reolwr yn aelod o Gynllun Pensiwn y GIG ar 31 Mawrth 2026.

[31] Staff Gwasanaeth Sifil Uwch neu gyfatebol

2.101 Mae cyfanswm tâl yn cynnwys cyflog a buddion cysylltiedig â phensiwn a gyfrifir yn unol â chanllaw Pensiynau y GIG, sy'n ceisio meintoli'r cynnydd mewn buddion pensiwn yn y flwyddyn trwy gymharu'r buddion pensiwn cyffredinol ar ddechrau'r flwyddyn gyda'r rhai ar ddiwedd y flwyddyn. Ni chafwyd unrhyw gyflog sy'n gysylltiedig â pherfformiad heb ei gydgrynhoi buddion mewn da yn ystod 2025/26.

Pensiynau (yn amodol ar archwiliad)

Enw	Teitl	Cynnydd gwirioneddol mewn pensiwn yn 60 oed (bandiau o £2,500)	Cynnydd gwirioneddol mewn cyfandaliad pensiwn yn 60 oed (bandiau o £2,500)	Cyfanswm y pensiwn a gronnwyd yn 60 oed ar 31 Mawrth 2026 (bandiau o £5,000)	Cyfandaliad yn 60 oed yn gysylltiedig â phensiwn a gronnwyd ar 31 Mawrth 2026 (bandiau o £5,000)	Gwerth Trosglwyddo Cyfateb i Arian ar 1 Ebrill 2025 (i'r £1,000 agosaf)	Gwerth Trosglwyddiad yn Cyfateb i Arian ar 31 Mawrth 2026 (i'r £1,000 agosaf)	Cynnydd real yn y Gwerth Trosglwyddiad sy'n Cyfateb i Arian yn y flwyddyn a drodd (i'r £1,000 agosaf)
Alan Clamp	Prif Weithredwr	2.5-5	Amh	30-35	Amh	426	509	42
Jane Carey	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol	0-2.5	Amh	10-15	Amh	178	223	23
Graham Mockler	Cyfarwyddwr Rheoleiddio ac Achredu	0-2.5	Amh	15-20	Amh	218	230	3
Melanie Venables	Cyfarwyddwr Polisi a Chyfathrebu	0-2.5	Amh	5-10	Amh	76	106	13

* Ddim yn berthnasol yng nghynllun 2008 a 2015.

Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod

2.102 Gwerth Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV) yw gwerth cyfalaf prisiad yr actwari manteision cynllun pensiwn cronedig aelod ar bwynt penodol mewn amser. Y manteision a brisir yw manteision cronnol aelodau ac unrhyw bensiwn cymar dilynol sy'n daladwy o'r cynllun. Mae CETV yn daliad a wneir gan gynllun pensiwn neu drefniant i sicrhau manteision pensiwn mewn cynllun arall neu drefniant pan fydd aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r manteision a gronnwyd yn y cynllun blaenorol. Mae a wnelo'r ffigurau pensiwn a ddangosir â'r buddiannau y mae'r unigolyn wedi eu cronni o ganlyniad i'w aelodaeth gyfan o'r

cynllun pensiwn, ac nid dim ond y cyfnod a dreuliwyd mewn uwch swydd y mae'r datgeliad yn gymwys iddo.

2.103 Mae'r ffigwr CETV, ac o 2005/06, y manylion pensiwn eraill, yn cynnwys gwerth unrhyw fanteision pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall mae'r unigolyn wedi trosglwyddo i Gynllun Pensiwn y GIG. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fanteision pensiwn atodol i'r aelodau yn deillio o brynu blynyddoedd atodol o wasanaeth pensiwn yn y cynllun o'u poced eu hunain. Cyfrifir CETV o fewn y canllawiau a fframwaith a ragnodwyd gan Sefydliad a Chyfadran yr Actwari.

Cynnydd/(gostyngiad) gwirioneddol mewn CETV

2.104 Mae hyn yn adlewyrchu'r cynnydd/(lleihad) real yn CETV. Mae'n ystyried y cynnydd mewn pensiwn cronnol oherwydd chwyddiant, cyfraniadau a dalwyd gan y cyflogwr a'r gweithiwr (yn cynnwys gwerth unrhyw fanteision a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant arall) ac yn defnyddio ffactorau cyffredin gwerthuso'r farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

2.105 Ni thalwyd unrhyw iawndal i gyn uwch reolwyr na gwneud taliadau i drydydd parti ar gyfer gwasanaethau uwch reolwr.

2.106 Mae'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

2.107 Nid oedd gan unrhyw uwch reolwr dreuliau oedd yn amodol i dreth yn y Deyrnas Unedig.

Taliadau cydnabyddiaeth aelodau'r Bwrdd

2.108 Derbyniodd y Cadeirydd daliad cydnabyddiaeth o £39,039 (2024/25: £37,719); derbyniodd aelodau Gweinyddiaethau Datganoledig dâl blynyddol o £11,306 (2024/25: £10,924), derbyniodd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg dâl blynyddol o £15,224 (2024/25: £14,709), derbyniodd Cadeirydd y Pwyllgor Craffu dâl blynyddol o £15,224 (2024/25: £14,709). Derbyniodd aelodau eraill gydnabyddiaeth flynyddol o £9,133 (2024/25: £8,824). Daeth cyfanswm taliadau i aelodau trwy gydol y flwyddyn i £134,462.63 (2024/25: £122,053) yn cynnwys costau nawdd cymdeithasol.

2.109 Mae taliad cydnabyddiaeth aelodau yn amodol i dreth ac yswiriant gwladol trwy TWE.

2.110 Yn ogystal, ad-dalwyd costau yn dod i £7,686 (2024/25: £5,754) i aelodau'r Bwrdd. Mae costau teithio sy'n gysylltiedig â theithio i swyddfeydd yr Awdurdod yn destun treth, a delir gan Awdurdod ar eu rhan, drwy gytundeb â CThEF.

2.111 Datgelir taliadau a wnaed i aelodau unigol isod.

2.112 Nid oedd unrhyw aelodau o'r bwrdd yn aelodau o gynlluniau pensiwn y GIG neu Standard Life yn 2025/2026.

Taliadau a wnaethpwyd i aelodau'r Bwrdd yr yn ystod 2025/26 (yn destun archwiliad)

	Cyflog 2025/26 (bandiau o £5,000)	2025/26 Costau teithio (bandiau o £5,000)	Cyflog 2024/25 (bandiau o £5,000)	2024/25 Costau teithio (bandiau o £5,000)
Cadeirydd				
Caroline Corby	35-40	0-5	35-40	0-5
Aelodau				
Marcus Longley**	0-5	0-5	10-15	0-5
Juliet Oliver	15-20	0-5	5-10	0-5
Nick Simkins	15-20	0-5	10-15	0-5
Ruth Ajayi	5-10	0-5	5-10	0-5
Candace Imison	5-10	0-5	5-10	0-5
Alison Jarvis	10-15	0-5	0-5	0-5
Geraldine Campbell	10-15	0-5	0-5	0-5
Eleanor Marks *	10-15	0-5	Amh	Amh

*Dechreuodd 1 Mai 2025

**Gadawr ar ddiwedd Ebrill 2025

Adroddiad staff

2.114 Rydym oll yn ymroddedig i alluogi gweithwyr i gyflawni eu llawn botensial mewn amgylchedd a nodweddir gan urddas a pharch i'w gilydd. Mae ein polisïau cyflogaeth yn ceisio creu gweithle ble gall pob gweithiwr wneud ei orau a chyfrannu i'n llwyddiant ni a'u llwyddiant eu hunain. Fe adolygir y rhain a'u diweddaru'n rheolaidd gydag arbenigwyr allanol er mwyn sicrhau cydymffurfiad gyda deddfwriaeth.

2.115 Rydym yn defnyddio gwasanaethau rhaglen gymorth i weithwyr Vita Health, rydym wedi cael cydnabyddiaeth allanol fel cyflogwr ystyrlon ac mae gan ein staff i gyd fynediad at gymorth a chynghori os oes angen ac ystafell dawel fel gofod myfyriol.

2.116 Fe sicrhaom Wobr Gweithlu Iach Llundain i adlewyrchu ein hymroddiad i lesiant ein staff ac wedi derbyn Achrediad Hyderus o ran Anabledd Lefel 2. Rydym hefyd yn cynnig gwiriadau iechyd blynyddol am ddim i staff.

2.117 Rydym yn cydnabod manteision busnes cael gweithlu amrywiol ac yn ymroddedig i gynnal diwylliant ble mae amrywiaeth a chydraddoldeb yn cael ei hyrwyddo'n weithredol a ble na oddefir gwahaniaethu. Rydym yn gweithredu polisi dethol teg ac agored ar gyfer ceisiadau am gyflogaeth a dyrchafiadau mewnol.

2.118 Ar ddiwedd 2025/26, roedd tri aelod o'r Tîm Arweinyddiaeth Gweithredol yn fenywod (60% yn cynnwys dros dro) (2024/25, 40%) tra'n gyffredinol, roedd 39 o weithwyr yn fenywod (71%) (2024/25, 71%).

2.119 Ceir rhagor o wybodaeth am y tîm gweithredol yn adran Taliadau'r adroddiad hwn.

2.120 Roedd ein trosiant staff eleni yn 4.3% [2/46]

Datgeliadau cyflogau teg *(yn destun archwiliad)*

2.121 Mae'n ofynnol i ni ddatgelu'r berthynas rhwng tâl y cyfarwyddwr sy'n derbyn y cyflog uchaf (yn ein hachos ni, y Prif Weithredwr) a'r gweithwyr ar y 25ain, 50fed a'r 75ain canradd o gydnabyddiaeth ariannol gweithwyr yr endid ar gyfer y flwyddyn ariannol.

2.122 Mae hefyd yn ofynnol i ni ddatgelu

- Canran y newid ers y flwyddyn ariannol flaenorol mewn perthynas â'r cyfarwyddwr sy'n cael y cyflog uchaf (yn ein hachos ni, y Prif Weithredwr)
- Y newid canrannol cyfartalog o'r flwyddyn ariannol flaenorol mewn perthynas â gweithwyr yr endid a gymerwyd fel cyfan (ac eithrio'r Prif Weithredwr).

2.123 Tâl y Prif Weithredwr ym mlwyddyn ariannol 2025/26 oedd £202,500 (a gyfrifwyd fel canol y band) a £197,500 ym mlwyddyn ariannol 2024/25 (cyfrifwyd fel canol y band) felly cafwyd cynnydd o 2.5% yn nhâl y Prif Weithredwr.

2.124 Y cynnydd canrannol cyfartalog o'r flwyddyn flaenorol mewn perthynas â chyfanswm cost y gweithwyr yr endid a gymerwyd fel cyfan oedd 5.4%.

2.125 Roedd y wybodaeth am y gymhareb gyflog yn y flwyddyn 2025/26 (a 2024/25) fel a ganlyn:

Blwyddyn	Cymhareb gyflog 25ain canradd	Cymhareb gyflog canolrifol	Cymhareb gyflog 75ain canradd
2025/26	3.99:1	3.77:1	2.61:1
2024/25	4.03:1	3.81:1	2.45:1

2.126 Yn 2025/26, gostyngodd y gymhareb cyflog 25ain ganradd a chanolrif ychydig o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, tra cynyddodd y gymhareb 75ain ganradd. Mae hyn yn adlewyrchu newidiadau mân yn y dosbarthiad cyflog ar draws yr Awdurdod, heb unrhyw newidiadau sylweddol mewn modelau cyflogaeth na strwythur y gweithlu.

2.127 Ni dderbyniodd unrhyw aelod o staff yr Awdurdod dâl perfformiad na bonysau yn 2025/26 (dim yn 2024/25), felly mae cyfanswm tâl a buddion staff (ac eithrio pensiynau) yn hafal i gydran cyflog tâl a buddion.

2.128 Roedd elfen cyflog a thâl cydnabyddiaeth y gweithlu ar y 25ain canradd oedd £50,732 (£49,016 yn 2024/25) a £53,716 (£51,899 yn 2024/25) a £77,589 (£80,732 yn 2024/25) ar y canolrif a 75ain canradd. Mae'r gydran cyflog yn unig a chyfanswm y gydnabyddiaeth yr un fath ar gyfer 2025/26 (a oedd yr un peth yn 2024/25).

2.129 Tâl y Prif Weithredwr ym mlwyddyn ariannol 2025/26 oedd £202,500 (a gyfrifwyd fel canol y band) (£197,500 yn 2024/25). Roedd hyn 3.77 (3.81 yn 2024/25) yn fwy na thâl canolrifol y gweithlu, sef £53,716 (£51,899 yn 2024/25).

2.130 Ni dderbyniodd unrhyw weithiwr dâl oedd yn fwy na’r Prif Weithredwr yn 2025/26 na 2024/25. Roedd tâl yn amrywio o £35,811 i £202,500 (2024/25: £34,600 i £197,500).

2.131 Mae'r datgeliadau cyflog teg yn seiliedig ar weithwyr yr Awdurdod ar y dyddiad adrodd. Mae staff a gyflogir drwy drefniadau secondiad lle mae unigolion yn parhau i gael eu cyflogi a'u talu gan sefydliad arall, a'u costau'n cael eu talu drwy weithgareddau y gellir ailgodi tâl amdanynt a anfonebwyd, wedi'u heithrio o'r cyfrifiad.

Absenoldeb salwch

2.132 Collwyd cyfanswm o 116.5 niwrnod (2025/26 158.5 niwrnod) o ganlyniad i absenoldeb salwch yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn cyfateb i 2.2 niwrnod (2024/25 3.5 niwrnod) y pen.

Polisïau yn ymwneud ag anabledd

2.133 Rydym yn ymroddedig i weithredu ein polisi cyfle cyfartal ar bob cam o recriwtio a dethol.

2.134 Rydym wedi ennill achrediad Hyderus o ran Anabledd lefel 2 ac wedi ymrwymo i Siarter y Cyflogwr Ystyriol.

2.135 Rydym yn gweithio i sicrhau:

- Y penodir yr ymgeisydd mwyaf addas i bob swydd, gan dalu sylw i wir anghenion y swydd
- Fod y broses yn agored, teg a gonest
- Ein bod yn gwneud addasiadau rhesymol i drechu rhwystrau wrth gynnal cyfweliadau a chyflogaeth
- Y rhoddir cyfle cyfartal i bob ymgeisydd
- Yr asesir ymgeiswyr mewnol ac allanol ar sail yr un meini prawf dethol
- Mae gwahaniaethu a rhagfarn wedi eu dileu o’r broses, i'r fath raddau ag y mae'n bosibl gwneud hynny
- Y bodlonir amcanion cyfreithiol, ac y dilynir arferion cyflogaeth da
- Mae ein ffurflen gais yn darparu adran ble gall ymgeiswyr posibl gadarnhau p'un a ydynt yn ystyried eu hunain i fod ag anabledd neu beidio ac os felly os ydynt angen gwneud addasiadau rhesymol.

2.136 Os caiff ei nodi ar y ffurflen gais, bydd pob ymgeisydd sy'n bodloni'r meini prawf dethol lleiaf ar gyfer swydd wag yn cael eu cyfweld o dan y Cynllun Hyderus o ran Anabledd.

2.137 Er ein bod yn ymroddedig i'r Cynllun Hyderus o ran Anabledd, nid yw'r gofyniad hwn yn ymestyn i'r penderfyniad penodi, ble bydd yr unigolyn gorau ar gyfer y swydd yn cael ei benodi yn unol â deddfwriaeth cydraddoldeb.

Uchafbwyntiau Arolwg Staff 2025

- Cyfradd ymateb o 76% o'i gymharu â 68% yn 2025
- Roedd 92% o staff yn teimlo'n hyderus yn siarad â'u rheolwyr am y llwyth gwaith
- Sgoriodd lles yn dda hefyd, gyda 90% yn teimlo y gallent gael mynediad at gymorth os oes angen
- Soniodd 72% o'r staff mai un o'r tri pheth gorau am yr Awdurdod oedd y bobl
- Roedd y canlyniadau cyffredinol yn gadarnhaol, fodd bynnag, mae meysydd i'w gwella yn cynnwys cydweithio effeithiol ar draws timau, llwyth gwaith a rheoli newid. Mae'r rhain yn cael sylw drwy'r Cynllun Gweithredu Arolwg Staff, dan oruchwyliaeth y Fforwm Ymgysylltu Staff.

Iechyd a diogelwch yn y gweithle

2.138 Mae gan yr Awdurdod bolisi iechyd a diogelwch yn y gwaith ac mae'r holl staff wedi derbyn cyflwyniad a hyfforddiant ar hyn.

2.139 Nid oedd unrhyw ddigwyddiadau iechyd a diogelwch i'w hadrodd.

Perthynas undeb llafur

2.140 Nid yw'r Awdurdod yn gysylltiedig ag unrhyw undeb llafur ac felly nid oes ganddo ddim i'w adrodd.

Pobl

2.141 2025/26 oedd trydedd flwyddyn a blwyddyn olaf ein Strategaeth Pobl 2023-26. Y cyflawniadau allweddol ym mlwyddyn tri oedd:

- Fe wnaethon ni sicrhau achrediad Hyderus o ran Anabledd lefel 2 ym mis Mehefin 2022, cafodd hyn ei ail-achredu ym mis Chwefror 2026 a bydd yn ddilys tan 2029.
- Rydym wedi darparu cyfleoedd datblygu i'r rhai sy'n dymuno cael profiad rheoli llinell, gan gynnwys hyfforddiant recriwtio, cymryd rhan mewn paneli, y cynllun profiad gwaith, dysgu amser cinio neu gyfleoedd cysgodi
- Rydym wedi gwella'r defnydd o becynnau e-ddysgu i wneud hyfforddiant rheolaidd ar feysydd allweddol yn hygyrch i bawb
- Cynhaliodd yr Awdurdod hunanasesiad o'n perfformiad EDI yn 2024 a nododd rai meysydd i'w gwella. Ailaseswyd hyn yn 2025 ar ôl ymgymryd â gwaith i ddatrys y problemau ac aseswyd ein bod wedi bodloni'r safon ofynnol.

2.142 Yn 2025/26 parhaodd yr holl staff i weithredu o dan ein polisi hybrid gyda chyfuniad o weithio gartref a gweithio yn y swyddfa.

Niferoedd staff a chostau cysylltiedig

Nifer cyfartalog y bobl a gyflogwyd yn amodol ar archwiliad

2.143 Mae cyfartaledd y nifer o staff llawn amser a rhan amser a gyflogir (yn cynnwys staff dros dro) yn ystod y flwyddyn fel a ganlyn:

	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2025/26	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2024/25
Cyfanswm	47.03	1.43	48.46	47.52	0.84	48.36

2.144 Ni chyflogwyd unrhyw staff ar brosiectau cyfalaf yn y cyfnod i 31 Mawrth 2026.

Costau personau a gyflogir ***yn amodol ar archwiliad***

	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2025/26	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2024/25
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyflogau	3163			3104		3104
Costau nawdd cymdeithasol	407			348		348
Costau pensiynau	597			561		561
Staff asiantaeth/ dros dro		*211			*92	*92
Cyfanswm	**4167**	**211**	**4378**	**4013**	***92**	**4105**

*Staff dros dro. Nid oedd unrhyw gostau ymgynghoriaeth yn 2025/26.

2.145 Ni thalwyd unrhyw becynnau ymadael yn 2025/26 (dim yn 2024/25).

2.146 Ni chododd unrhyw gostau diswyddo yn y flwyddyn ariannol 2025/26 (dim yn 2024/25).

2.147 Ni wnaed unrhyw daliadau diswyddo arbennig yn ystod y flwyddyn.

2.148 Ni chyflogwyd unrhyw bersonau oddi ar y gyflogres nac ar sail ymgynghorol yn ystod y flwyddyn (dim yn 2024/25).

2.149 Ni wnaed unrhyw roddion gyda chyfanswm gwerth o dros £300,000 yn ystod y flwyddyn.

Atebolrwydd seneddol ac adroddiad archwilio

Eglurhad

Colledion a thaliadau arbennig yn amodol ar archwiliad

2.150 Roedd colledion a thaliadau arbennig yn unigol ac yn gyfan gwbl islaw'r trothwy adrodd o £300,000.

Rheoleidd-dra gwariant yn amodol ar archwiliad

2.151 Mae'r Awdurdod yn gweithredu gyda phedwar ffrwd gwaith penodol a adlewyrchir yn segmentiad ein cyfrifon:

- Gwaith rheoleiddiol a gosod safonau – a delir amdano trwy ffioedd a gesglir gan y rheolyddion
- Cofrestrau Achredededig – yn cael eu talu fel ffioedd gan y Cofrestrau Achredededig
- Comisiynau gan Lywodraeth(au) – telir amdanynt gan y corff comisiynu
- Cyngor i sefydliadau eraill – enillir trwy ffioedd.

2.152 Rhoddir cyfrif ar gyfer yr incwm a gwariant ar gyfer pob segmentiad ar wahân ac rydym yn gweithio i sicrhau nad oes unrhyw draws gymorthdalu.

Ffioedd a thaliadau yn amodol ar archwiliad

2.153 Darparodd y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012 i'r Awdurdod gael ei ariannu gan y rheolyddion y mae'n eu goruchwylio.

2.154 Y swyddogaethau o fewn cwmpas y Rheoliadau Ffioedd yw'r rhai o fewn ein ffrwd waith gyntaf; sef goruchwylio rheoleiddio a gwaith gwella a gyflawnwyd parthed cyrff iechyd proffesiynol a reoleiddir dan statud.

2.155 Blwyddyn ariannol 2025/26 oedd y ddegfed flwyddyn lawn yr ydym wedi ei gyllido'n bennaf trwy ffioedd. Roedd y cyfnod ffioedd ar gyfer 2025/26 rhwng Ebrill 2025 a Mawrth 2026 yn cwmpasu'r un cyfnod â'n blwyddyn ariannol.

2.156 Rhoddir manylion y costau gweithredu cysylltiedig ar gyfer ein swyddogaeth rheoleiddio a gosod isod.

31/03/26	**Gwaith rheoleiddio a gosod safonau**
	£'000
Costau gweithredu	5420
Incwm gweithredol	(5,594)
(Incwm) gweithredu net/gwariant	**(174)**

Newidiadau i'n deddfwriaeth

2.157 Mae posibiliad y gallai newidiadau i ddeddfwriaeth effeithio'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol ar ein gwaith. Byddai cyflwyno newidiadau arfaethedig i ddeddfwriaeth naill ai i ni neu'r rheolyddion yn gofyn am ddadansoddiad ac ystyriaeth. Mae yna gynigion ar gyfer newidiadau i reoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol, ond nid yw'r rhain wedi eu datblygu i gyflwr fyddai'n galluogi'r Awdurdod i ystyried yr effaith ar ein gwaith neu wariant ar hyn o bryd.

2.158 Gan dybio fod ein llwyth gwaith yn dal yn gyson gyda'r flwyddyn gyfredol, nid ydym yn rhagweld newidiadau arwyddocaol i'n gwariant.

2.159 Wrth ysgrifennu’r adroddiad hwn, rwy’n hyderus iawn ynghylch gallu’r sefydliad i barhau fel busnes gweithredol ac rwy’n rhagweld y bydd darpariaeth ein gwasanaeth yn parhau am y dyfodol rhagweladwy. Mae’r holl ffioedd gan y 10 rheoleiddiwr statudol ar gyfer 2026/27 wedi eu talu, sy'n cynrychioli oddeutu 88% o’r incwm disgwyliedig ar gyfer y flwyddyn. Mae'r rhaglen Cofrestrau Achredig yn cyfrif am 12% yn unig o incwm yr Awdurdod. Ar hyn o bryd rydym yn dal cronfeydd anghyfyngedig o tua £972,000.

2.160 Mae’r Awdurdod yn parhau i gyflawni ei swyddogaethau statudol. Y newid mwyaf arwyddocaol yn ystod 2026/27 fydd amrywiaethau yn y nifer o achosion addasrwydd i ymarfer a ddaw gan y rheolyddion. Efallai y bydd yna newidiadau i amseriad a chwmpas adolygiadau perfformiad ar gyfer rhai rheolyddion yn ystod y flwyddyn. Fodd bynnag ar hyn o bryd, rwy'n rhagweld y byddwn yn cwblhau’r holl adolygiadau sydd ar y gweill o fewn y flwyddyn fusnes.

2.161 Yn olaf, nid wyf yn disgwyl unrhyw newidiadau polisi na deddfwriaeth arwyddocaol a fydd yn effeithio ar allu'r Awdurdod i barhau fel busnes gweithredol dros y 12 mis nesaf.

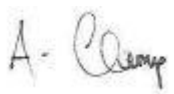

Alan Clamp,

Swyddog Cyfrifyddu

29 Mehefin 2026

3. TYSTYSGRIF Y RHEOLWR AC ARCHWILYDD CYFFREDINOL I'R TŶ CYFFREDIN, SENEDD YR ALBAN, CYNULLIAD GOGLEDD IWERDDON A SENEDD CYMRU

Barn ar ddatganiadau ariannol

Rwy'n ardystio fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026 dan Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002

Mae'r datganiadau ariannol yn cynnwys ar ran yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol:

- Datganiad o Safle Ariannol ar 31 Mawrth 2026;
- Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, Datganiad o Lif Arian a Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr ar gyfer y flwyddyn sydd wedi dod i ben; a
- nodiadau cysylltiedig yn cynnwys y polisïau cyfrifo arwyddocaol.

Mae'r fframwaith adrodd ariannol a weithredwyd wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn berthnasol i gyfraith y DU a Safonau Cyfrifo Rhyngwladol fel y mabwysiadwyd gan y DU.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi golwg wir a theg o gyflwr materion yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol fel y maent ar 31 Mawrth 2026 ei gwariant cynhwysfawr net ar gyfer y flwyddyn ddaeth i ben; ac
- wedi eu paratoi yn briodol yn unol â Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002 a chyfarwyddiadau'r Cyfrin Gyngor a gyhoeddwyd dani.

Barn ar gysondeb

Yn fy marn i, ym mhob agwedd faterol, mae'r incwm a gwariant a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol wedi eu cymhwyso i'r dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodion ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail fy marn

Cyflawnais fy archwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (y DU) (ISAs UK) a Nodyn Ymarfer 10 *Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol a Rheoleidd-dra Cyrff y Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig (2024)*. Disgrifir fy nghyfrifoldebau dan y safonau hynny ymhellach yn adran *Cyfrifoldebau'r Archwilydd ar gyfer archwiliad o'r datganiadau ariannol* fy nhystysgrif.

Mae'r safonau hynny yn ei gwneud yn ofynnol i mi a'm staff gydymffurfio â *Safon Foesegol Ddiwygiedig y Cyngor Adrodd Ariannol 2024*. Rwy'n annibynnol o'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn unol â'r gofynion moesol sy'n berthnasol i fy ngwaith o archwilio'r datganiadau ariannol yn y Deyrnas Unedig. Mae fy staff a minnau wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn.

Credaf fod y dystiolaeth archwilio rwyf wedi ei chaffael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail ar gyfer fy marn.

Casgliadau yn ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, deuthum i'r casgliad bod defnydd yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol o'r sail cyfrifyddu busnes gweithredol yn briodol wrth baratoi'r datganiadau ariannol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol yn ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o leiaf deuddeg mis o'r adeg yr awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol y dystysgrif hon.

Mabwysiadir sail busnes gweithredol cyfrifyddu'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol wrth ystyried y gofynion a nodir yn Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth Trysorlys EF, sy'n ei gwneud yn ofynnol i endidau fabwysiadu'r sail busnes gweithredol ar gyfer cyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol lle rhagwelir y bydd y gwasanaethau a ddarperir ganddynt yn parhau i'r dyfodol.

Gwybodaeth Arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys gwybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn yr Adroddiad Blynyddol, ond nid yw'n cynnwys y datganiadau ariannol a fy nhystysgrif archwilydd gyda hynny. Y Swyddog Cyfrifo sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall.

Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, gan eithrio i'r graddau a nodir yn benodol fel arall yn fy nhystysgrif, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar hynny.

Fy nghyfrifoldeb i yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn sylweddol anghyson â'r datganiadau ariannol, neu fy ngwybodaeth a casglwyd yn yr archwiliad, neu a yw'n ymddangos fel arall ei bod wedi'i chamddatgan yn sylweddol.

Os byddaf yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os, yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi ei gyflawni, byddaf yn casglu fod camddatganiad materol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i mi adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd o ran y mater hwn.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r rhan Adroddiad Cydnabyddiaeth a Staff i'w archwilio wedi ei baratoi'n gywir yn unol â chyfarwyddiadau'r Cyfrin Gyngor a wnaed dan Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002.

Yn fy marn i, ar sail y gwaith a wnaed yn ystod yr archwiliad:

- mae'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd i'w harchwilio wedi eu paratoi'n gywir yn unol â'r Cyfrin Gyngor a wnaed dan Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002; a
- mae'r wybodaeth a roddwyd yn yr Adroddiad Perfformiad a'r Adroddiad Atebolrwydd ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae'r datganiadau ariannol yn cael eu paratoi ar eu cyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn unol â'r gofynion perthnasol.

Materion yr wyf yn adrodd arnynt trwy eithriad

Yng ngoleuni'r wybodaeth a dealltwriaeth o'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'i amgylchedd a gaffaelwyd wrth gyflawni'r archwiliad, nid wyf wedi nodi unrhyw gamddatganiadau materol yn yr Adroddiad Perfformiad a'r Adroddiad Atebolrwydd.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd parthed y materion canlynol yr wyf yn adrodd i chi os, yn fy marn i:

- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol gan yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol neu ni dderbyniwyd gwybodaeth ddigonol ar gyfer fy archwiliad gan ganghennau nad ymwelwyd â nhw gan fy staff; neu
- nad wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau rwyf eu hangen ar gyfer fy archwiliad; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol a'r rhannau o'r Adroddiad ar Gydnabyddiaeth a Staff a'r Adroddiad Atebolrwydd sy'n destun archwiliad yn cytuno â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu

- nad yw rhai datgeliadau o daliadau a nodir yn Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth Trysorlys EF wedi'u gwneud neu nid yw rhannau o'r Adroddiad Tâl a Staff sydd i'w harchwilio yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad yw'r Datganiad Llywodraethu yn adlewyrchu cydymffurfiad â chanllaw Trysorlys EF.

Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu ar gyfer y datganiadau ariannol

Fel yr esboniwyd yn fwy manwl yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, mae'r Swyddog Cyfrifyddu yn gyfrifol am:

- gynnal cofnodion cyfrifyddu cywir;
- ddarparu mynediad i'r C&AG i'r holl wybodaeth y mae rheolwyr yn ymwybodol ohoni sy'n berthnasol i baratoi'r datganiadau ariannol megis cofnodion, dogfennaeth a materion eraill;
- rhoi gwybodaeth ychwanegol ac esboniadau i'r C&AG sydd eu hangen ar gyfer ei archwiliad;
- darparu mynediad anghyfyngedig i'r C&AG i bersonau o fewn yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol y mae'r archwilydd yn penderfynu bod angen cael tystiolaeth archwilio ganddynt;
- sicrhau bod rheolaethau mewnol o'r fath yn eu lle fel y bernir sy'n angenrheidiol i alluogi paratoi'r datganiadau ariannol i fod yn rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad;
- paratoi datganiadau ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg yn unol â Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002 a chyda chyfarwyddiadau a wnaed gan y Cyfrin Gyngor;
- paratoi'r adroddiad blynyddol, sy'n cynnwys yr Adroddiad Tâl a Staff, yn unol â chyfarwyddiadau'r Cyfrin Gyngor a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a'r Proffesiynau Gofal Iechyd 2002; a
- asesu gallu'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol i barhau fel busnes gweithredol, datgelu, fel y bo'n berthnasol, faterion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio sail cyfrifyddu busnes gweithredol oni bai bod y Swyddog Cyfrifyddu yn rhagweld y bydd y gwasanaethau a ddarperir gan yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol na fydd yn parhau i gael ei ddarparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer yr archwiliad o'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio, ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol yn unol â Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, a chyhoeddi tystysgrif sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gyflawnwyd yn unol â'r ISAs (y DU) yn canfod camddatganiad materol bob tro os bydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi o dwyll neu wall ac fe'i hystyrir i fod yn faterol os, yn unigol neu'n gyfunol, y gellid disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr ar sail y datganiadau ariannol hyn.

I ba raddau yr ystyriwyd bod yr archwiliad yn gallu canfod diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau gan gynnwys twyll

Rwy'n cynllunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a amlinellwyd uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas â diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll. Manylir isod i ba raddau y gall fy ngweithdrefnau ganfod diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll.

Nodi ac asesu risgiau posibl yn ymwneud â diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll

Wrth nodi ac asesu risgiau camddatganiad sylweddol mewn perthynas â diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll, rwyf:

- wedi ystyried natur y sector, yr amgylchedd rheoli a pherfformiad gweithredol gan gynnwys dyluniad polisïau cyfrifyddu yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol.
- holi rheolwyr, pennaeth archwilio mewnol yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennaeth ategol yn ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar:
    - nodi, gwerthuso a chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau;
    - canfod ac ymateb i risgiau twyll; a
    - y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n ymwneud â thwyll neu ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau gan gynnwys rheolaethau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol mewn perthynas â chydymffurfiaeth yr a fframwaith awdurdod yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol â Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a'r Proffesiynau Gofal Iechyd 2002, Rheoli Arian Cyhoeddus a Rheoliadau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ffioedd) 2015.
- holi rheolwyr, pennaeth archwilio mewnol yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu os:
    - ydynt yn ymwybodol o unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau;
    - ydynt yn gwybod am unrhyw dwyll gwirioneddol, amheus neu honedig;
- wedi trafod gyda'r tîm ymgysylltu sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion twyll posibl.

O ganlyniad i'r gweithdrefnau hyn, ystyriais y cyfleoedd a'r cymhellion a all fodoli o fewn yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar gyfer twyll a nodais y potensial mwyaf ar gyfer twyll yn y meysydd canlynol: cydnabyddiaeth refeniw, postio cyfnodolion anarferol, trafodion cymhleth a thuedd mewn amcangyfrifon rheoli. Yn gyffredin â phob archwiliad o dan ISAs (DU), mae yn ofynnol i mi gyflawni gweithdrefnau penodol i ymateb i'r risg o drechu gan reolwyr.

Cefais ddealltwriaeth o fframwaith awdurdod yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol a fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn gweithredu ynddynt. Canolbwyntiais ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar symiau a datgeliadau perthnasol yn y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Roedd y cyfreithiau a'r rheoliadau allweddol a ystyriwyd gennyf yn y cyd-destun hwn yn cynnwys Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Deddf Proffesiynau Gofal Iechyd 2002, Rheoli Arian Cyhoeddus, Rheoliadau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ffioedd) 2015, cyfraith cyflogaeth, deddfwriaeth pensiynau a deddfwriaeth treth.

Ymateb yr archwiliad i risg a nodwyd

Er mwyn ymateb i'r risgiau a nodwyd sy'n deillio o'r gweithdrefnau uchod:

Adolygais ddatgeliadau'r datganiadau ariannol a'r profion i'r dogfennau ategol er mwyn asesu cydymffurfiaeth â darpariaethau'r cyfreithiau a'r rheoliadau perthnasol a ddisgrifir uchod fel rhai sy'n cael effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol;

Holais y rheolwyr, y Pwyllgor Archwilio a Risg ynghylch ymgyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl;

Adolygais gofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r Bwrdd ac adroddiadau archwilio mewnol;

Deliais â'r risg o dwyll drwy i reolwyr ddiystyru rheolaethau trwy brofi briodoldeb cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill; asesu a yw'r dyfarniadau ar amcangyfrifon yn arwydd o ragfarn bosibl; a gwerthuso sail resymegol busnes unrhyw drafodion sylweddol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs arferol y busnes; a

Fe wnes i gynnal profion sylweddol ar sampl o drafodion refeniw lle nad oeddwn yn gallu gwrthbrofi'r risg o dwyll, gan gytuno i ddychwelyd at y ddogfennaeth ffynhonnell.

Cyfathrebais gyfreithiau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau twyll posibl i holl aelodau'r tîm ymgysylltu a pharhau'n effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Ceir disgrifiad pellach o fy nghyfrifoldebau ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol ar: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm tystysgrif.

Cyfrifoldebau eraill yr archwilydd

Rhaid i mi gasglu tystiolaeth archwilio briodol ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant ac incwm a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol wedi eu cymhwyso i'r dibenion a fwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodion ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Rwy'n cyfathrebu gyda'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu parthed, ymysg pethau eraill, cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chasgliadau arwyddocaol yr archwiliad yn cynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol y byddaf yn nodi yn ystod fy archwiliad.

Adroddiad

Nid oes gennyf sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Gareth Davies
Y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol

Dyddiad 29 Mehefin 2026

Y Swyddfa Archwilio Genedlaethol
157-197 Buckingham Palace Road
Victoria
Llundain
SW1W 9SP

4. Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026

	Nodyn	2025/26 £'000	2024/25 £'000
Gwariant			
Costau staff	3	4378	4105
Costau gweinyddol eraill	5	1727	1987
Incwm			
Incwm Ffioedd	6	(5,461)	(4,869)
Incwm gweithredol	7	(906)	(1,090)
(Incwm) gweithredu net/gwariant		**(262)**	**133**
Cost ariannol	15	20	27
Incwm ariannol		(139)	(111)
(Incwm) cynhwysfawr net/gwariant		**(381)**	**47**

Gwariant net cynhwysfawr arall

4.1 Nid oedd unrhyw wariant net cynhwysfawr arall yn y cyfnod a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026 (dim yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025).

Mae'r nodiadau ar dudalennau 87 i 104 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

5. Datganiadau Ariannol - datganiad o'r sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth 2026

			31/03/26		31/03/25
	Nodyn	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Asedau nad ydynt yn gyfredol					
Asedau anniriaethol	8	42		67	
Eiddo, offer a chyfarpar	9	47		66	
Hawl i ddefnyddio ased	19	320		475	
Cyfanswm asedau nad ydynt yn gyfredol			***409***		***608***
Asedau cyfredol					
Masnach ac elfennau derbyniadwy eraill	10	1724		590	
Buddsoddiadau	11	0		250	
Arian parod a chyfatebol i arian parod	12	7910		8410	
Cyfanswm asedau cyfredol			***9634***		***9250***
Cyfanswm Asedau			**10043**		**9858**
Rhwymedigaethau cyfredol					
Masnach ac elfennau taladwy eraill	13	(6,842)		(6,960)	
Rhwymedigaeth prydles	15	(249)		(191)	
Darpariaethau	14	(102)		(51)	
Cyfanswm rhwymedigaethau cyfredol			***(7,193)***		***(7,202)***
Rhwymedigaethau nad ydynt yn gyfredol					
Rhwymedigaeth prydles	15	(163)		(350)	
Cyfanswm rhwymedigaethau			(163)		(350)
Asedau llai'r rhwymedigaethau			**2687**		**2306**
Cronfeydd					

Cronfa wrth Gefn Gyffredinol	**16**		**2687**		**2306**

Mae'r nodiadau ar dudalennau 87 i 104 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Alan Clamp

Swyddog Cyfrifyddu 29 Mehefin 2026

6. Datganiadau ariannol – datganiad o lif arian ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026

	Nod yn	2025/26	2024/25
		£'000	**£'000**
Llif arian o weithgareddau gweithredol			
Incwm gweithredu net/(costau) ar gyfer y flwyddyn		262	(133)
Addasiad ar gyfer trafodion heb fod yn arian parod	5	232	216
Colled ar waredu NCA	9	0	1
(Cynnydd) mewn masnach a derbynion eraill	10	(1,134)	(216)
(Lleihad)/Cynnydd mewn masnach ac elfennau taladwy eraill	13	(118)	979
Cynnydd mewn darpariaethau	14	35	28
(All-lif)/mewnlif arian parod net o weithgareddau gweithredol		**(723)**	**875**
Llifoedd arian o weithgareddau buddsoddi			
Pryniant eiddo, cyfarpar, offer ac eitemau anniriaethol	8.9	(17)	(30)
Buddsoddiad	11	250	500
Incwm llog		139	111
Arian parod net i mewn o weithgareddau buddsoddiad		**372**	**581**
Llif arian parod o weithgareddau ariannu			
Prif daliad o rwymedigaethau prydles	15	(129)	(176)
Llog a dalwyd ar rwymedigaethau prydles	15	(20)	(27)
Llif arian net o weithgareddau ariannu		***(149)***	***(203)***
(Lleihad)/cynnydd net mewn arian a chyfatebol i arian	12	(500)	1253
Arian a chyfatebol i arian ar ddechrau'r flwyddyn ariannol	12	8410	7157
Arian parod a chyfatebol i arian parod ar ddiwedd y cyfnod ariannol	12	**7910**	**8410**

Mae'r nodiadau ar dudalennau 87 i 104 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

7. Datganiadau ariannol – datganiad o newidiadau yn ecwiti'r trethdalwr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026

	Nodyn	Cronfa wrth gefn gyffredinol
		£'000
Balans ar 1 Ebrill 2024		**2355**
Newidiadau mewn cronfeydd yn y flwyddyn ddaeth i ben 31 Mawrth 2025		
Cyfanswm (costau)/incwm		(49)
Balans ar 31 Mawrth 2025		**2306**
Newidiadau mewn cronfa wrth gefn yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2026		
Cyfanswm Incwm/(costau)		381
Balans ar 31 Mawrth 2026	16	**2687**

Mae’r nodiadau ar dudalennau 87 i 104 yn rhan o’r cyfrifon hyn.

8. Nodiadau ar y cyfrifon

1. Polisïau cyfrifo

Sail paratoi

8.1 Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi eu paratoi yn unol â Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth (FReM) 2025/26 a gyhoeddir gan Drysorlys EF ac yn unol â Deddf Diwygio'r GIG a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002.

8.2 Mae'r polisïau cyfrifo sydd wedi eu cynnwys yn y FReM yn cymhwyso'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) fel y'i haddaswyd neu dehonglwyd ar gyfer cyd-destun sector cyhoeddus y Deyrnas Unedig.

8.3 Lle mae'r FReM yn caniatáu dewis o bolisi cyfrifyddu, dewiswyd y polisi cyfrifyddu a ystyrir yn fwyaf priodol i amgylchiadau penodol yr Awdurdod at ddiben rhoi darlun gwir a theg.

8.4 Disgrifir y polisïau penodol a fabwysiadwyd ar gyfer y cyfnod adrodd isod. Maent wedi eu gweithredu yn gyson wrth ddelio ag eitemau yr ystyrir eu bod yn berthnasol i'r cyfrifon.

Dyfarniadau cyfrifo critigol a ffynonellau allweddol ansicrwydd amcangyfrif

8.5 Wrth gymhwyso ein polisïau cyfrifo, rhaid i reolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau ynglŷn â chario symiau o asedau ac atebolrwydd nad ydynt yn amlwg o ffynonellau eraill.

8.6 Mae'r amcangyfrifon a thybiaethau cysylltiedig yn seiliedig ar brofiad hanesyddol a ffactorau eraill a ystyrir i fod yn berthnasol.

8.7 Efallai y bydd y gwir ganlyniadau yn wahanol i'r amcangyfrifon hynny. Adolygir yr amcangyfrifon a'r tybiaethau sylfaenol yn barhaus.

8.8 Cydnabyddir adolygiadau i'r amcangyfrifon cyfrifo yn y cyfnod pan adolygir yr amcangyfrif os yw'r adolygiad yn effeithio ar y cyfnod hwnnw yn unig, neu yng nghyfnod yr adolygiad a chyfnodau yn y dyfodol sy'n adlewyrchu cyfnodau presennol ac yn y dyfodol.

8.9 Nid yw yr Awdurdod wedi nodi unrhyw farnau cyfrifyddu critigol na ffynonellau allweddol o ansicrwydd amcangyfrif sydd â risg sylweddol o arwain at addasiad perthnasol i symiau cario asedau a rhwymedigaethau o fewn y flwyddyn ariannol nesaf.

Asedau anniriaethol

Asedau anghyffwrddadwy ac eraill a grëwyd yn fewnol

8.10 Cydnabyddir unrhyw ased anghyffwrddadwy ac eraill a grëwyd yn fewnol o'n gweithgareddau a gwariant pan fydd yr holl amodau canlynol wedi eu bodloni:

- Crëir ased y gellir ei hadnabod (megis meddalwedd neilltuol)

- Mae’n debygol y bydd yr ased a grëwyd yn creu manteision economaidd yn y dyfodol, h.y. mae gan yr Awdurdod reolaeth dros yr ased. Gellir mesur cost (yn cynnwys cost datblygu) yr ased yn ddibynadwy.

8.11 Mesurir asedau annirweddol sefydlog yn gychwynnol ar gost ac yna eu prisio yn defnyddio cost amnewid wedi dibrisio neu a bennir i fod yn gyfwerth ar gyfer gwerth teg. Ar gyfer asedau anghyffwrddadwy gyda bywydau defnyddiol cyfyngedig, cyfrifir amorteiddiad er mwyn gallu dileu cost ased, llai ei werth gweddilliol a amcangyfrifir, dros ei fywyd economaidd defnyddiol.

8.12 Adolygir cyfnod amorteiddiad a dull amorteiddiad ased anniriaethol yn ystod diwedd pob blwyddyn ariannol. Os yw oed defnyddiol disgwyliedig ased yn wahanol i amcangyfrifon blaenorol, bydd y cyfnod a dull amorteiddiad yn cael ei newid i adlewyrchu’r patrwm newydd.

8.13 Mae gan yr Awdurdod ddau fath o asedau anniriaethol: cronfa ddata A29, y cafodd ei hoes economaidd ddefnyddiol ei hymestyn am 5 mlynedd arall o fis Ebrill 2024, a'r system cwmwl TG, sydd hefyd â hoes economaidd ddefnyddiol o 5 mlynedd.

Asedau nad ydynt yn gyfredol

Eiddo, offer a chyfarpar

8.14 Cyfalafir asedau nad ydynt yn gyfredol ac eithrio meddalwedd cyfrifiadurol fel eiddo, peiriannau ac offer fel a ganlyn:

- Offer gyda gwerth unigol o £1,000, neu fwy
- Asedau mewn grŵp o natur debyg gyda gwerthu cytûn o £1,000 neu fwy
- Costau ailwampio gyda gwerth o £1,000 neu fwy.

8.15 Yn unol â'r FReM, mae'r Awdurdod yn mesur eiddo, peiriannau ac offer ar gost hanesyddol wedi'i dibrisio, a ystyrir yn ddirprwy addas ar gyfer gwerth cyfredol mewn defnydd presennol neu werth teg lle mae gan asedau oes economaidd ddefnyddiol fer neu lle maent o werth isel. Adolygir gwerthoedd asedau yn flynyddol i sicrhau bod gwerthoedd cario yn parhau i fod yn briodol. Nid yw mynegeio wedi'i gymhwyso gan nad yw'n cael ei ystyried yn faterol. Darperir dibrisiant ar sail linol, wedi ei gyfrifo ar y swm a ddatgelwyd i ddileu asedau, llai unrhyw falans gweddilliol a amcangyfrifir, yn ystod eu bywyd defnyddiol sy’n weddill.

8.16 Mae bywydau defnyddiol asedau nad ydynt yn gyfredol wedi eu hamcangyfrif fel a ganlyn:

- Dodrefn a gosodiadau yn ystod gweddill tymor prydles y llety
- Offer cyfrifiadurol – tair blynedd.

8.17 Mae'r rhain yn darparu adlewyrchiad realistig o fywydau'r asedau.

8.18 Codir dibrisiant o’r mis pan gaffaelwyd yr ased.

Buddsoddiadau

8.19 Mae’r rhain yn adneuon tymor byr a gedwir gyda sefydliadau ariannol gyda dyddiad aeddfedu o dros dri mis ac yn ddim hirach na naw mis.

Arian yn y banc a cyfatebol i arian parod

8.20 Mae arian yn arian mewn llaw ac arian a gadwyd mewn unrhyw sefydliad ariannol gyda dyddiad aeddfedu o lai na thri mis.

Polisi wrth gefn

8.21 Nid yw amseriad pennu ffioedd yn gyfan gwbl o fewn ein rheolaeth ac os bydd unrhyw oedi wrth dderbyn yr incwm ffioedd, byddwn yn wynebu problemau llif arian a gallai fod yn anodd bodloni ein gofynion gwariant a dyletswyddau statudol.

8.22 Mae'r materion llif arian yn gysylltiedig i dderbyn yr incwm ffioedd. Os na chwblheir y broses ymgynghori mewn pryd gan y cyfrin gyngor er mwyn pennu erbyn dechrau Mawrth, yna byddwn yn wynebu'r posibiliad o fod heb arian ar ddechrau'r flwyddyn ariannol.

8.23 Efallai y bydd rhaid i ni hefyd ddelio â diffygion ariannol yn deillio yn codi yn ystod y flwyddyn ariannol. Rhaid amcangyfrif y gyllideb ar gyfer unrhyw flwyddyn benodol cyn cychwyn yr ymarfer ymgynghori, a gan ei fod yn broses maith rhaid cychwyn yn gynnar yn y flwyddyn flaenorol, felly gall fod amgylchiadau pan fydd rhaid i ni daclo gwariant annisgwyl yn ystod y flwyddyn wedi pennu'r ffi, er enghraifft, costau'n deillio o gynnydd mewn llwyth gwaith, yr angen i gyflawni ymchwiliad neu newidiadau i ddeddfwriaeth.

8.24 Er bod gennym y pŵer i ymgynghori ar ffi atodol yn ystod y flwyddyn, mae'r amser y byddai hyn yn ei gymryd yn ei wneud yn anymarferol o ran ymdrin â materion o'r fath. Golyga ceisio ffioedd atodol hefyd y byddai gofyn i'r rheolyddion ddarparu cyllid nad oeddynt wedi cyllidebu ar ei gyfer, gan arwain at bwysau ar eu cyllidebau eu hunain.

8.25 I ddarparu ar gyfer uchafbwyntiau gwariant annisgwyl a diffygion llif arian, ac i leihau'r posibiliad o fod angen casglu ffioedd atodol, mae'r Bwrdd wedi cytuno y dylem gadw lefel a gytunir o gronfeydd cyllid, a fyddai'n ddigonol i sicrhau y gallwn ddal i weithredu ein swyddogaethau statudol.

8.26 Bydd cael cronfeydd y gellir eu defnyddio hefyd yn diddymu'r angen i dalu ffioedd trefnu a lles ar unrhyw arian a fenthycwyd.

8.27 Rydym wedi cytuno i gadw cronfeydd o gyllideb tri mis o gostau gweithredu, sef tua £1.4 miliwn, ble rydym wedi nodi gwahaniaeth rhwng y canlynol:

- Elfen gyfyngedig yn gysylltiedig i waith rheoleiddio a safonau
- Elfen anghyfyngedig yn gysylltiedig i holl waith yr Awdurdod.

8.28 Y bwriad yw, gydag amser, bydd yr elfen gyfyngedig yn cyfateb i gyfanswm o ddau fis o gostau gweithredu.

8.29 Mae lefel a lluniad ein cronfeydd yn cael eu hadrodd trwy ein Hadroddiad Blynyddol.

8.30 Bydd angen rhoi unrhyw arian a gymerir o'r cronfeydd yn ystod y flwyddyn sy'n ei leihau i lai na’r isafswm gofynnol yn ôl yn y flwyddyn neu flynyddoedd dilynol.

8.31 Os bydd angen galw am ddefnyddio elfen gyfyngedig y cronfeydd, byddwn yn adrodd am hyn i'r rheolyddion ar bwynt priodol.

Incwm ffioedd

8.32 Mae’r FReM yn ymestyn y diffiniad o gontract o fewn IFRS 15 Incwm o gontractau gyda chwsmeriaid i gynnwys deddfwriaeth (Rheoliadau Ffioedd 2015) sy'n ein galluogi i dderbyn arian parod neu asedau ariannol eraill. Caiff ffioedd a dderbynnir gan y 10 corff statudol eu cydnabod yn fisol, ar sail llinell syth, dros y flwyddyn ariannol a nodir yn y penderfyniad ffioedd blynyddol. Mae’r ffioedd hyn, sydd fel arfer yn cael eu derbyn cyn cychwyn y cyfnod ariannol maent yn berthnasol iddynt, yn cael eu cydnabod fel incwm gohiriedig (atebolrwydd contract) tan bydd y rhwymedigaethau perfformiad fel y nodwyd yn y pennu ffioedd blynyddol dros amser wedi eu cyflawni. Bydd unrhyw warged yn cael ei ystyried wrth gyfrifo cyfraddau ffioedd yn y dyfodol i'r fath raddau nad yw'n angenrheidiol i gynnal lefel briodol o gronfa wrth gefn yn unol â’n polisi.

Incwm gweithredol

8.33 Mae’r incwm gweithredu yn cynnwys: Adferiadau costau achosion Adran 29; llog a dderbyniwyd o fuddsoddiadau, ffioedd a dderbyniwyd o gynnal cynadleddau; ffioedd a dderbyniwyd o ddarparu gwasanaethau i aelodau eraill y gymuned rheoleiddio iechyd; a ffioedd achredu a dderbyniwyd gan ymgeiswyr y sector wirfoddol sydd eisiau cael eu hachredu.

8.34 Cydnabyddir incwm a dderbyniwyd o’r contractau ar gyfer comisiwn i lywodraeth a chyngor i sefydliadau eraill yn unol â’r broses pum cam o fewn IFRS 15 pan fydd goblygiadau perfformiad pob contract unigol wedi eu bodloni. Mae incwm o'r contractau hyn naill ai'n cael ei gydnabod yn llawn ar y pwynt hwnnw mewn amser e.e. cyflwyno’r adroddiad terfynol dros amser gan fod y costau yn codi le mae’r contract yn dynodi y bydd y cwsmer yn atebol am yr holl gostau tan y dyddiad terfynu. Mae cydnabyddiaeth incwm yn ystod y cyfnod yn seiliedig ar gostau staff a gwariant uniongyrchol sy'n codi ac wedi ei gydnabod yn y cyfrifon. Dyma yw costau cyflawni'r gwaith. Yn gyffredinol fe dderbynnir taliadau cyn y bodlonir rhwymedigaethau perfformiad ac felly mae’r rhain yn cael eu cydnabod fel incwm gohiriedig ac fel incwm wedi bodloni rhwymedigaethau perfformiad.

8.35 Mae incwm Cofrestrau Achrededig yn cynnwys ffioedd achredu sefydlog ar gyfer cofrestrau newydd na ellir eu had-dalu, sy’n daladwy pan fydd dogfennau cais wedi eu cyflwyno, a ffioedd adnewyddu, sy’n daladwy cyn daw blwyddyn yr achrediad i ben. Cydnabyddir incwm o ffioedd ceisiadau cychwynnol yn SoCNE ar bwynt ein penderfyniad achredu yn unol ag IFRS 15 a chydnabuwyd incwm o ffioedd adnewyddu ar adeg y penderfyniad achredu adnewyddu.

8.36 Rhoddwyd y model ffioedd newydd ar waith ar 1 Gorffennaf 2021 fel rhan o newidiadau ehangach i swyddogaeth y Cofrestrau Achrededig; ac mae'n cynnwys proses asesu ac achredu tair blynedd newydd yn seiliedig ar risg. Mae incwm o ffioedd adnewyddu bellach yn cael ei gydnabod yn y datganiad cost gweithredu bob mis, ar sail llinell syth, dros y flwyddyn ariannol, gan fod y rhwymedigaeth

perfformiad bellach yn cael ei chyflawni dros amser yn unol ag IFRS 15. Mae'r ffioedd hyn, sydd fel arfer yn cael eu derbyn cyn cychwyn y cyfnod ariannol maent yn berthnasol iddynt, yn cael eu cydnabod fel incwm gohiriedig (atebolrwydd contract) hyd nes y cyflawnir y rhwymedigaeth dros amser, fel y nodir yn yr anfonebau ffioedd.

Costau ac adferiadau Adran 29

8.37 Dan ein grymoedd Adran 29, gallwn apelio i'r Uchel Lys yn erbyn penderfyniad disgyblu rheoleiddiwr. Mae costau a dynnir gennym wrth ddod ag apeliadau Adran 29 yn cael eu codi ar y Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr ar sail croniadau.

8.38 O ganlyniad i farnwriaeth a wneir gan y Llysoedd, gallwn ddyrannu costau os yw'r achos yn llwyddiannus, neu gellir dyrannu costau yn ein herbyn os collir yr achos. Ble dyrannir costau i ni, neu yn ein herbyn, gellir diddymu neu leihau'r Ni rhain yn hwyrach o ganlyniad i apêl lwyddiannus naill ai gan yr amddiffynnydd neu ni. Cyn ystyried naill ai incwm na gwariant, rydym yn ystyried canlyniad tebygol pob achos yn ôl ei rinweddau.

8.39 Yn achos costau a ddyfarnwyd i'r Awdurdod, ni chaiff yr incwm ei ddwyn i gyfrif oni bai bod dyfarniad terfynol diwrthwynebiad o'n plaid neu gytundeb rhwng y partïon ynghylch cyfran y costau a fydd yn cael eu talu a'u cyflwyno i'r Llysoedd a bod swm y setliad wedi'i gytuno gan y ddwy ochr. Pan fydd achos wedi ei ennill ond y canlyniad terfynol yn dal yn amodol i apêl, a'i bod bron yn sicr y bydd yr achos cael ei ennill ar apêl a chostau'n cael eu dyfarnu i ni, fe ddatgelir ased amodol.

8.40 Yn achos costau a ddyfarnwyd yn erbyn yr Awdurdod, caiff gwariant ei gydnabod mewn incwm a gwariant lle ceir dyfarniad terfynol diwrthwynebiad yn ein herbyn. Yn ogystal, os collwyd achos ond bod y canlyniad terfynol yn dal yn amodol i apêl, a'i bod yn debygol y bydd costau yn cael eu dyfarnu yn ein herbyn, cydnabyddir darpariaeth yn y cyfrifon. Ble'i bod yn bosibl ond nid yn debygol y bydd yr achos yn cael ei golli ar apêl ac y gallwn fod yn amodol i gostau, datgelir atebolrwydd amodol.

Dileu dyledion drwg Adran 29

8.41 Mewn amgylchiadau prin pan fo'r Awdurdod yn ystyried bod ased Adran 29 yn anadferadwy (gallai hyn fod oherwydd cost ariannol a gweinyddol casglu neu resymau moesegol) bydd dyled yn cael ei dileu'n uniongyrchol yn y datganiad incwm yn y cyfnod pan fo'r Ni wedi penderfynu peidio ceisio casglu.

Treth ar Werth

8.42 Ni ellir adfer treth ar werth (TAW) ar bwrcasau, felly mae'n gost yn y datganiad gwariant net cynhwysfawr ac wedi ei gynnwys dan y pennawd perthnasol i'r math o wariant, na'i gyfalafu os yw'n ymwneud ag ased.

Costau budd-daliadau ymddeoliad

8.43 Mae darpar weithwyr a gweithwyr presennol yn dod o dan ddarpariaethau cynlluniau pensiwn y GIG a Standard Life.

8.44 Mae gweithwyr a ymunodd â'r Awdurdod cyn 1 Ebrill 2023 neu sydd wedi bod yn aelodau o gynllun pensiwn y GIG o'r blaen wedi'u cynnwys yng nghynllun Pensiwn y GIG.

8.45 Mae cynllun pensiwn y GIG yn gynllun budd-daliadau diffiniedig, di-nawdd sy'n cwmpasu gweithwyr y GIG, meddygfeydd a chyrff eraill, a ganiateir dan gyfarwyddyd yr Ysgrifennydd Gwladol, yng Nghymru a Lloegr. Ni fwriedir i'r cynllun gael ei redeg mewn unrhyw fodd fyddai'n galluogi cyrff y GIG i adnabod eu cyfran o'r asedau ac atebolrwydd sylfaenol y cynllun.

8.46 Felly, cyfrifir ar gyfer y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniad diffiniedig; cymerir y gost i'r GIG o gymryd rhan yn y cynllun fel cyfartal i'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu.

8.47 Ar gyfer ymddeol yn gynnar, ac eithrio oherwydd salwch, ni ariennir y taliadau atebolrwydd pensiwn atodol gan y cynllun. Codir swm llawn yr atebolrwydd ar gyfer costau atodol i'r datganiad o wariant net cynhwysfawr ar yr un pryd ag y mae'r Awdurdod yn ymroi ei hun i ymddeoliad, waeth beth yw'r dull talu.

8.48 Mae cynllun pensiwn Standard Life ar gael i'r gweithwyr a ymunodd â'r Awdurdod ar ôl 1 Ebrill 2025. Mae'r cynllun pensiwn hwn yn gynllun cyfraniadau diffiniedig y rhoddir cyfrif amdano fel y cyfryw.

8.49 Cyn Standard Life roedd gweithwyr yr Awdurdod wedi bod yn rhan o gynllun pensiynau NEST. Roedd y cynllun pensiwn hwn ar gael o 1 Ebrill 2023 ac mae wedi cau ar 1 Ebrill 2025. Trosglwyddwyd yr holl aelodau i gynllun pensiwn newydd Standard Life Group.

8.50 Disgwylir i gyfraniadau disgwyliedig i gynllun pensiwn y GIG yn y cyfnod adrodd nesaf fod yn £778k.

8.51 Disgwylir i gyfraniadau i gynllun pensiwn Standard Life yn y cyfnod adrodd nesaf fod yn £176k.

Prydlesi

8.52 Mae'r Awdurdod wedi mabwysiadu IFRS 16, fel y'i dehonglir ac a addaswyd yn y FreM, o 1 Ebrill 2022.

8.53 Lle mae prydles wedi'i nodi, rydym yn cydnabod yr ased hawl i ddefnyddio a rhwymedigaeth brydles gyfatebol, ac eithrio prydlesi (gan gynnwys prydlesi sy'n weddill) sy'n fyrrach na 12 mis neu/ac o werth llai na £5,000. Mae prydlesi tymor byr a gwerth isel yn cael eu trin fel prydlesu gweithredol gyda thaliadau prydles yn cael eu cydnabod yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr.

8.54 Mae costau prydlesau gweithredu blaenorol wedi'u disodli gan dâl dibrisiant a chostau llog ar rwymedigaethau prydles.

8.55 Ein cyfradd fenthyca gynyddrannol a ddiffinnir gan Drysorlys EF ar hyn o bryd yw 3.51%. Bydd yr ased hawl i ddefnyddio cysylltiedig yn cael ei fesur yn gyfartal â'r rhwymedigaeth les wedi'i haddasu ar gyfer unrhyw daliadau prydles rhagdaledig neu gronedig.

8.56 Mae ein trefniadau prydlesu cyllid presennol mewn perthynas â’r eiddo yn 16-18 New Bridge Street i fod i ddod i ben ar 14 Mawrth 2033 gyda chymal terfynu ar 14 Mawrth 2028. Nid oedd unrhyw drefniadau prydles eraill wedi'u cadarnhau ar waith ar 31 Mawrth 2026.

8.57 Nid ydym yn cymhwyso IFRS 16 i brydlesi asedau anniriaethol ac yn cydnabod y rhain yn unol ag IAS 38.

Hawl i ddefnyddio asedau

8.58 Mae asedau hawl i ddefnyddio yn cael eu dibrisio ar sail llinell syth dros y cyfnod prydles lleiaf na ellir ei ganslo.

8.59 Fel y caniateir gan y FreM, caiff asedau hawl i ddefnyddio (ROU) eu mesur wedyn gan ddefnyddio’r model cost fel procsi ar gyfer mesur gwerth cost y defnydd, gan fod oes ddefnyddiol a gwerthoedd asedau ROU yn fyrrach na’u hasedau sylfaenol priodol.

8.60 Mae asedau hawl i ddefnyddio yn ymwneud ag asedau prydles mewn perthynas ag eiddo yn 16-18 New Bridge Street, Llundain.

8.61 Yn unol â’r FReM nid ydym wedi cydnabod unrhyw asedau neu rwymedigaethau ar gyfer prydlesi lle mae’r ased gwaelodol o werth isel ac nid ydym wedi gwneud unrhyw addasiad ar gyfer prydlesi o’r fath. Yn yr un modd, nid ydym wedi cydnabod unrhyw ased neu rwymedigaethau gyda thymor o 12 mis neu lai yn weddill ac nid ydym wedi gwneud unrhyw addasiadau ar eu cyfer.

8.62 Pan fo gan yr Awdurdod rwymedigaeth i adfer eiddo ar brydles i'w gyflwr gwreiddiol ar ddiwedd y brydles (er enghraifft, dadfeiliadau), cydnabyddir darpariaeth ar ddechrau'r brydles ar gyfer y costau disgwyliedig yn y dyfodol, pan fo'r rhwymedigaeth yn anochel a gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy. Mae'r swm cyfatebol wedi'i gynnwys yng nghost yr ased hawl-i-ddefnyddio. Ni chymhwysir disgownt (a dad-ddiddymu unrhyw ddisgownt) lle asesir bod yr effaith yn amherthnasol. Caiff yr ased hawl-i-ddefnyddio ei ddibrisio dros y byrraf o gyfnod y brydles ac oes ddefnyddiol yr ased sylfaenol.

Cytundebau yswiriant

8.63 Mae Contractau Yswiriant IFRS 17 yn sefydlu egwyddorion ar gyfer cydnabod, mesur, cyflwyno a datgelu contractau yswiriant. Mae'r Awdurdod wedi adolygu gofynion IFRS 17 ac wedi dod i'r casgliad nad yw'n berthnasol i'w weithgareddau. Yn unol â hynny, nid yw IFRS 17 wedi cael unrhyw effaith ar ddatganiadau ariannol yr Awdurdod.

Prisiadau asedau nad ydynt yn ymwneud â buddsoddi

8.64 Yn unol â Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth (FReM) 2025/26, mae’r Awdurdod wedi diweddaru ei bolisi cyfrifyddu ar gyfer prisio asedau nad ydynt yn ymwneud â buddsoddi. O 1 Ebrill 2025 bydd asedau nad ydynt yn fuddsoddiadau yn cael eu mesur yn ôl gwerth cyfredol y defnydd presennol, gan ddefnyddio methodoleg asedau modern cyfatebol lle bo'n briodol.

Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS), addasiadau a dehongliadau dan sylw ond nid eto'n effeithiol neu wedi eu mabwysiadu

8.65 Mae Safon Cyfrifyddu Rhyngwladol (IAS8), polisïau cyfrifo, newidiadau mewn amcangyfrifon a gwallau cyfrifyddu, yn gofyn am ddatgeliadau parthed IFRS newydd, addasiadau a dehongliadau sydd, neu a fydd yn berthnasol wedi'r cyfnod cyfrifyddu. Mae yna nifer o IFRS, addasiadau a dehongliadau a gyhoeddir gan y Bwrdd Safonau Cyfrifo Rhyngwladol sy'n effeithiol ar gyfer datganiadau ariannol wedi'r cyfnod cyfrifo hwn. Nid yw'r canlynol wedi eu mabwysiadu'n gynnar gan yr Awdurdod:

- IFRS 18 Cyflwyno a Datgelu mewn Datganiadau Ariannol (dyddiad dod i rym Ionawr 2027)
- IFRS 19 Is-gwmnïau heb Atebolrwydd Cyhoeddus: Datgeliadau (dyddiad dod i rym Ionawr 2027)
- IAS 21 – Cyfieithu i Arian Cyfred Cyflwyno Hyperchwyddiant

8.66 Ni ddisgwylir i effaith y newidiadau hyn fod yn berthnasol i gyfrifon yr Awdurdod.

Safonau cyfrifyddu a gyhoeddwyd sydd wedi eu mabwysiadu'n gynnar

8.67 Nid yw'r Awdurdod wedi mabwysiadu unrhyw IFRSau, addasiadau na dehongliadau yn gynnar.

2. Dadansoddiad net o gostau/(incwm) gweithredu fesul segment

Dadansoddiad segmentau

8.68 Cododd costau/(incwm) gweithredu net i bedwar prif ffrwd gwariant yr Awdurdod fel a ganlyn. Nid yw'r Awdurdod yn cynnal datganiadau o safle ariannol ar wahân ar gyfer y ffrydiau hyn. Ni chafwyd unrhyw drafodion ar y cyd rhwng segmentau yn y flwyddyn.

2025/26	Gwaith rheoleiddio a gosod safonau	Cofrestrau Achrededig	Comisiynau gan Lywodraeth(au)	Cyngor i sefydliadau eraill	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Costau gweithredu	5420	675	10	0	6105
Incwm gweithredol	(5,594)	(773)	0	0	(6,367)
Costau/(incwm) gweithredu net	(174)	(98)	10	0	(262)
2024/25	**Gwaith rheoleiddio a gosod safonau**	**Cofrestrau Achrededig**	**Comisiynau gan Lywodraeth(au)**	**Cyngor i sefydliadau eraill**	**Cyfanswm**

	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Costau gweithredu	5376	657	0	59	6092
Incwm gweithredol	(5,166)	(701)	0	(92)	(5,959)
Costau/(incwm) gweithredu net	210	(44)	0	(33)	133

8.69 Yn ystod 2025/26, gwariodd yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol wariant mewn perthynas â chomisiwn i roi cyngor cyflym i'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol (DHSC). Ni chydnabuwyd unrhyw incwm yn 2025/26 mewn perthynas â'r comisiwn hwn gan nad oedd y rhwymedigaeth perfformiad wedi'i chyflawni ar 31 Mawrth 2026. Cydnabuwyd yr incwm cysylltiedig yn rhan gyntaf 2026/27 yn unol ag IFRS 15.

8.70 Disgrifir gwaith y segmentau gweithredu hyn yn yr adroddiad perfformiad.

3. Costau gweinyddol eraill

	Nodiadau	2025/26	2024/25
		£'000	£'000
Tâl aelodau		134	122
Ffioedd cyfreithiol a phroffesiynol		575	697
Eiddo a pheiriannau sefydlog		375	411
Hyfforddiant a recriwtio		109	136
AD, cyfathrebu a chynadleddau		70	177
Costau sefydliadol		53	51
Ffi archwiliad allanol		34	33
Costau eraill		145	144
Cyfanswm		**1495**	**1771**
Amorteiddiad	8	25	25
Dibrisiant	9	36	31
Dibrisiant hawl i ddefnyddio ased		171	160
Cyfanswm gwariant nad yw'n arian parod		**232**	**216**
Cyfanswm costau gweinyddol		**1727**	**1987**

4. Incwm Ffioedd

	2025/26	2024/25
	£’000	**£’000**
Incwm Ffioedd gan y rheolyddion	5,461*	4869
Cyfanswm	**5461**	**4869**

*Incwm ffioedd yn ymwneud â ffioedd statudol 2025/26.

Roedd incwm gan GMC (£1,093m), NMC (£2,365m) a HCPC (£0.979m) yn cyfateb i 20%, 43% a 18% o gyfanswm yr incwm yn y drefn honno.

5. Incwm Gweithredu

	2025/26	2024/25
	£'000	£'000
Adfer costau Adran 29	125	291
Incwm Cofrestrau Achrededig	773	701
Cyngor i sefydliadau eraill	0	92
Incwm gweithredu arall	8	6
Cyfanswm Incwm Gweithredol	**906**	**1090**

6. Anniriaethol

	Cronfa ddata Adran 29 ac Asedau anniriaethol eraill
	£'000
Prisiad	
Ar 1 Ebrill 2025	259
Ychwanegiadau	0
Gwarediadau	0
Ar 31 Mawrth 2026	259
Amorteiddiad	
Ar 1 Ebrill 2025	192
Tâl am y flwyddyn	25
Gwarediadau	0
Ar 31 Mawrth 2026	217
Gwerth net yn y llyfrau	
Ar 31 Mawrth 2026	**42**
Ar 31 Mawrth 2025	67

	Cronfa ddata Adran 29 ac Asedau anniriaethol eraill
	£'000
Prisiad	
Ar 1 Ebrill 2024	259
Ychwanegiadau	0
Gwarediadau	0
Ar 31 Mawrth 2025	259

Amorteiddiad	
Ar 1 Ebrill 2024	167
Tâl am y flwyddyn	25
Gwarediadau	0
Ar 31 Mawrth 2025	192
Gwerth net yn y llyfrau	
Ar 31 Mawrth 2025	**67**
Ar 31 Mawrth 2024	92

7. Eiddo, Peiriannau ac Offer

Eiddo, Peiriannau ac Offer

	Dodrefn, gosodiadau a ffitiadau	Offer TG	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000
Prisiad			
Ar 1 Ebrill 2025	28	156	184
Ychwanegiadau	1	16	17
Gwarediadau	0	0	0
Ar 31 Mawrth 2026	29	172	201
Dibrisiant			
Ar 1 Ebrill 2025	14	104	118
Newid yn y cyfnod	5	31	36
Gwarediadau	0	0	0
Ar 31 Mawrth 2026	19	135	154
Gwerth net yn y llyfrau			
Ar 31 Mawrth 2026	**10**	**37**	**47**
Ar 31 Mawrth 2025	**14**	**52**	**66**
Prisiad			
Ar 1 Ebrill 2024	28	128	156
Ychwanegiadau	0	30	30
Gwarediadau	0	(2)	(2)
Ar 31 Mawrth 2025	28	156	184
Dibrisiant			
Ar 1 Ebrill 2024	9	79	88
Newid yn y cyfnod	5	26	31
Gwarediadau	0	(1)	(1)
Ar 31 Mawrth 2025	14	104	118
Gwerth net yn y llyfrau			
Ar 31 Mawrth 2025	**14**	**52**	**66**
Ar 31 Mawrth 2024	**19**	**49**	**68**

8.71 Mae'r holl eiddo yn eiddo llwyr i'r Awdurdod heb unrhyw atebolrwydd ariannol cysylltiedig.

8. Masnach ac elfennau derbyniadwy eraill

8.72 Symiau a ddaw yn ddyledus o fewn blwyddyn:

	31/03/26	31/03/25
	£'000	£'000
Masnach ac elfennau derbyniadwy eraill	1507	481
Rhagdaliadau	217	109
Cyfanswm masnach a derbyniadwyon eraill	**1724**	**590**

8.73 Nid oes unrhyw symiau masnach nac asedau eraill sy'n daladwy wedi mwy na blwyddyn.

9. Buddsoddiadau

	31/03/26	31/03/25
	£'000	£'000
Balans ar 1 Ebrill 2024	250	750
Newid net mewn adneuon	(250)	(500)
Balans ar 31 Mawrth 2025	**0**	**250**

8.74 Mae buddsoddiadau yn adneuon tymor byr yr ymrwymir iddynt gyda sefydliadau ariannol gyda dyddiad aeddfedu o fwy na thri mis a heb fod yn hwy na naw mis. Mae'r adneuon yn cydymffurfio â pholisi cronfeydd wrth gefn yr Awdurdod. Ar 31 Mawrth 2026, nid oes unrhyw adnau tymor byr yn aeddfedu (3 mis), ac nid oes unrhyw adnau tymor byr (9 mis) yn aeddfedu. Daw'r holl fuddsoddiadau o'n cyfrif rhybudd 32 diwrnod gyda chyfradd llog o 2.4% gros y flwyddyn.

10. Arian parod a chyfatebol i arian parod

	2025/26	2024/25
	£'000	£'000
Balans ar 1 Ebrill	8410	7157
Newidiadau net mewn arian a chyfatebol i arian parod	(500)	1253
Gweddill ar 31 Mawrth	**7910**	**8410**
Gwasanaeth Bancio'r Llywodraeth	48	48
Banciau masnachol ac arian mewn llaw	7862	8362
Gweddill ar 31 Mawrth	**7910**	**8410**

11. Masnach ac elfennau taladwy eraill

8.75 Symiau a ddaw yn ddyledus o fewn blwyddyn:

	31/03/26	31/03/25
	£'000	£'000
Masnach ac elfennau taladwy eraill	180	135
Trethu a nawdd cymdeithasol	108	104
Croniadau ac incwm gohiriedig	6,554**	6,721*
Cyfanswm masnach a symiau taladwy eraill	**6842**	**6960**

* Gwerth agoriadol rhwymedigaethau a chroniadau contract. £6,234k wedi'i gydnabod fel incwm yn y flwyddyn gyfredol

**Gwerthoedd cau atebolrwydd contract a chroniadau

8.76 Nid oedd unrhyw symiau masnach taladwy nac atebolrwydd arall yn daladwy wedi mwy na blwyddyn.

12. Darpariaethau

	Darpariaethau
	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2025	51
Yn codi yn ystod y cyfnod (Darpariaeth CThEF)	35
Yn codi yn ystod y flwyddyn - darpariaeth adfeiliad	16
Darpariaeth a ddefnyddiwyd	0
Balans ar 31 Mawrth 2026	**102**

8.77 Mae'r ddarpariaeth gan CThEF ar 31 Mawrth 2026 yn cynrychioli atebolrwydd treth yr Awdurdod ar log a dderbyniwyd gan fuddsoddiadau banc.

8.78 Mae darpariaeth adfeiliad o £16k yn cynrychioli rhwymedigaeth i adnewyddu'r swyddfa ar ddiwedd y brydles. Eitem nad yw'n arian parod yw hon ac nid yw wedi'i chynnwys yn SOCF.

13. Rhwymedigaethau prydles

	Rhwymedigaethau prydles
	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2025	541
Llai prif daliad y brydles	(149)
Llog cyllid	20
Balans ar 31 Mawrth 2026	**412**

8.79 Mae atebolrwydd prydles yn cynrychioli rhwymedigaeth yr Awdurdod mewn perthynas â'r eiddo yn New Bridge Street.

14. Nodyn cronfeydd cyffredinol atodol

	Elfen Anghyfyngedig Holl waith (Rheoleiddio a gosod safonau / cofrestrau Achrededig / Comisiynau gan Lywodraeth(au) / Cyngor i sefydliadau eraill)	**Elfen Gyfyngedig** (Gwaith rheoleiddio a gosod safonau)	**Cyfanswm**
	£'000	**£'000**	**£'000**
Balans ar 31 Mawrth 2025	884	1422	2306
Newidiadau mewn cronfeydd yn y flwyddyn ddaeth i ben 31 Mawrth 2026			
Gwaith rheoleiddio a gosod safonau		293	293
Cofrestrau Achrededig	98		98
Comisiynau i'r Llywodraeth	(10)		(10)
Cyngor i sefydliadau eraill	0		0
Balans ar 31 Mawrth 2026	972	1715	2,687*

*Mae hyn yn cynnwys elfennau arian parod ac nid arian parod.

15. Asedau ac atebolrwydd amodol

Asedau

8.80 Daeth dau achos Uchel Lys i ben, a gorchmynnwyd costau o blaid yr Awdurdod. Ni ddaethpwyd i gytundeb ynghylch costau ar 31 Mawrth 2026 (pedwar achos ar 31 Mawrth 2025).

Rhwymedigaethau

8.81 Roedd yna 24 achos yn yr Uchel Lys, dan rymoedd Adran 29 yr Awdurdod, heb eu pennu ar 31 Mawrth 2026. Felly roedd ansicrwydd, ar y dyddiad hwnnw, o ran y canlyniad yr achosion a chanlyniadau ariannol cysylltiedig hyd nes y gwneir dyfarniad terfynol (11 erbyn 31 Mawrth 2025).

8.82 Gall dyfarniad gan yr Uchel Lys ganiatáu adennill y costau hyn i'r Awdurdod neu, fel arall, codi tâl ar yr Awdurdod o gostau'r rheoleiddiwr a'i unigolyn cofrestredig. Mae'r Awdurdod yn ystyried ei bod yn bosibl ond nid yn debygol y bydd goblygiad o'r fath yn codi.

16. Ymrwymiadau cyfalaf

8.83 Nid oedd gan yr Awdurdod unrhyw ymrwymiadau cyfalaf ar ddyddiadau'r datganiad safle ariannol.

17. Ymrwymiadau dan brydlesau

Prydlesi

8.84 Mae prydles cyllid yr Awdurdod yn cynrychioli'r brydles mewn perthynas ag eiddo yn 16-18 New Bridge Street a ddaw i ben ar 14 Mawrth 2033 gyda chymal terfynu ar 14 Mawrth 2028.

Hawl i ddefnyddio ased	
	£'000
Cost neu brisiad	
Ar 1 Ebrill 2025	802
Ychwanegiadau	16
Ar 31 Mawrth 2026	818
Dibrisiant	
Ar 1 Ebrill 2025	(327)
Codwyd yn y flwyddyn	(171)
Ar 31 Mawrth 2026	(498)
Swm cario ym mis Mawrth 2026	**320**

8.85 Rydym yn lliniaru'r risg hylifedd sy'n gynhenid i ddadansoddiad aeddfedrwydd trwy gynnal lefel resymol o gronfeydd wrth gefn.

Rhwymedigaethau prydles – dadansoddiad aeddfedrwydd	**31/03/26**
	£'000
Dim hwyrach nag un flwyddyn	264
Yn hwyrach nag un flwyddyn ond dim hwyrach na 5 mlynedd	165
Llai elfen llog	(17)
Gwerth presennol rhwymedigaethau	**412**

18. Partïon cysylltiedig

8.86 Mae’r Awdurdod yn atebol i Senedd y Deyrnas Unedig.

8.87 Ariannwyd a noddwyd yr Awdurdod gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol hyd at 31 Gorffennaf 2015 ac mae’n rhan o gyfrifon cyfunol DHSC. Mae'r Adran hefyd wedi darparu cyllid i gefnogi'r cynllun Cofrestrau Achrededig ac i dalu am gyngor a gomisiynwyd gan yr Awdurdod. Ystyrir yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol i fod yn barti cysylltiedig.

8.88 Yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2026, ni dderbyniom unrhyw gymhorthdal mewn perthynas â'r rhaglen Cofrestrau Achrededig (dim yn 2024/25) na chyllid arall (dim yn 2024/25) gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol.

8.89 Yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2026, ni chawsom unrhyw gyllid gan unrhyw Weinyddiaethau Datganoledig (dim yn 2024/25).

8.90 Yn ystod y flwyddyn, ymrwymodd yr Awdurdod i gomisiwn cyflym gyda'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol (DHSC), parti cysylltiedig, gyda chyfanswm gwerth y contract o £0.013m. Nid yw incwm sy'n ymwneud â'r comisiwn hwn wedi'i gydnabod yn y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026 gan nad oedd rhwymedigaethau'r Awdurdod o dan y cytundeb wedi'u cyflawni erbyn diwedd y flwyddyn. Mae costau o £0.01m a gafwyd wrth gyflawni'r comisiwn wedi'u cydnabod yn ystod y flwyddyn ac maent wedi'u cynnwys o fewn comisiynau i'r llywodraeth yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr.

8.91 Mae'r HCPC yn perthyn i grŵp yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ac fe'i cydnabyddir fel parti cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2026, derbyniodd yr Awdurdod £1,015m mewn perthynas ag incwm ffioedd 2026/27 (£0.979 miliwn yn 2024/25 mewn perthynas ag incwm ffioedd 2025/26) gan HCPC. Yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2026, derbyniodd yr Awdurdod incwm o £0.028m mewn perthynas â thri achos Uchel Lys o dan bŵer Adran 29 yr Awdurdod (2024/25: £0.086 parthed naw o achosion).

8.92 Mae'r NMC yn perthyn i grŵp yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ac fe'i cydnabyddir fel parti cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2026, derbyniodd yr Awdurdod £2.395m mewn perthynas ag incwm ffioedd 2026/27 gan yr NMC (2024/25: £2.365m mewn perthynas ag incwm ffioedd 2025/26). Yn ogystal â hyn, derbyniodd yr Awdurdod £0.107m gan yr NMC mewn perthynas â phedwar ar ddeg o achosion yn yr Uchel Lys o dan bŵer Adran 29 yr Awdurdod (2024/25: £0.245m mewn perthynas â saith ar hugain o achosion).

8.93 Mae’r Awdurdod yn cynnal cofrestr o fuddiannau ar gyfer y Cadeirydd ac aelodau’r Bwrdd sydd ar gael ar y wefan. O bryd i’w gilydd, bydd y Cynorthwyydd Gweithredol yn diweddaru’r gofrestr i adlewyrchu unrhyw newid ym muddiannau aelodau’r Bwrdd. Yn ystod y cyfnod ddaeth i ben 31 Mawrth 2026, ni chyflawnodd unrhyw aelod o’r Bwrdd drafodion partïon cysylltiedig gyda’r Awdurdod (ar wahân i'r adroddiad tâl a ddisgrifir uchod yn yr Adroddiad Cyflogau a Staff).

8.94 Gofynnir hefyd i'r Tîm Arwain Gweithredol ddatgelu unrhyw drafodion partïon cysylltiedig. Yn ystod 2025/26, nid oedd unrhyw drafodion partïon cysylltiedig i'w datgelu (ar wahân i'r adroddiad tâl a ddisgrifir uchod yn yr Adroddiad Tâl a Staff).

19. Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

8.95 Cafodd y cyfrifon hyn eu hawdurdodi i'w cyhoeddi ar y dyddiad pan gawsant eu hardystio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol. Nid oedd unrhyw ddigwyddiadau wedi'r cyfnod adrodd.

20. Arfau Ariannol

8.96 O fewn cwmpas Offerynnau Ariannol IFRS 9, mae'r Awdurdod yn cadw derbyniadwyon a thaladwyon masnach (nodiadau 9 a 12), buddsoddiadau byrdymor (nodyn 10) ac arian parod a chyfatebol i arian parod (nodyn 11).

Rheoli risg ariannol

8.97 Mae safon adrodd ariannol IFRS 7 yn gofyn am ddatgelu rôl arfau ariannol yn ystod y cyfnod o ran creu neu newid risgiau mae corff yn wynebu wrth gyflawni ei weithgareddau.

8.98 Os ystyried sut mae'r Awdurdod wedi ei ariannu, a bod ganddo rymoedd cyfyngedig i fenthyg neu fuddsoddi cronfeydd dros ben, a bod ei asedau ac atebolrwydd ariannol wedi eu creu gan weithgareddau gweithredol - dydd - i ddydd ac yn syml eu natur, mae amlygiad yr Awdurdod i risgiau ariannol yn isel iawn.

8.99 Mae derbyniadwyon a thaladwyon fydd yn aeddfedu neu'n daladwy o fewn 12 mis i ddyddiad y datganiad o safle ariannol wedi eu hepgor o bob datguddiad.

Risg arian tramor

8.100 Mae'r Awdurdod yn sefydliad domestig gyda mwyafrif helaeth y trafodion, asedau a rhwymedigaethau yn y DU ac mewn Sterling. Nid oes gan yr Awdurdod unrhyw weithredoedd dramor. Felly ni effeithir yr Awdurdod rhyw lawer gan amrywiaethau yn y gyfradd gyfnewid.

Risg cyfradd llog

8.101 Nid oedd gan yr Awdurdod unrhyw fenthyciadau a derbyniwyd y rhan fwyaf o'r holl ffioedd gan y rheolyddion yn 2025/26 felly roedd yr amlygiad i'r risg hon yn isel iawn. Ar 31 Mawrth 2026, roedd gan yr Awdurdod falans arian parod nad oedd yn dwyn llog o £5,306k a £2,604k mewn blaendal banc a oedd yn cynhyrchu swm bach o log. Mae'r llog sy'n cael ei gynhyrchu o'r blaendal banc ar gyfradd o 2.4% gros y flwyddyn.

Risg credyd

8.102 Gan y daw'r rhan fwyaf o incwm yr Awdurdod o ffioedd statudol sy'n daladwy gan reolyddion, mae'r risg credyd i'r Awdurdod yn isel.

Risg dirwyn i ben

8.103 Mae'r Awdurdod yn dibynnu'n bennaf ar incwm ffioedd gyda ffioedd statudol yn daladwy ar gychwyn y flwyddyn ariannol, felly mae amlygiad yr Awdurdod i risg dirwyn i ben yn isel. Fodd bynnag, gallai amseriad derbyn ffioedd statudol o bosibl arwain at broblemau llif arian byr dymor. Mae'r Awdurdod yn lliniaru'r risg hon trwy gynnal lefel resymol o arian wrth gefn.

ISBN 978-1-5286-6638-1

E03632580

cy.professionalstandards.org.uk